התחזית

מעונן חלקית. עדיין ייתכנו ממטרים יחידים. תשקיף לשבת – לקראת ערב שוב ייתכנו ממטרים

ירושלים: 4־13, גולן: 4־11, הרי הגליל: 5־13, חיפה: 8־17, דגניה א': 9־18, עפולה: 8־18, תל אביב: 8־17, נתב"ג: 10־19, עין גדי: 15־20

מחיר העגבניה ירד לשפל חדש: 80 אגורות לק"ג

השר צור: לא ייתכן שכאשר מחירי התוצרת החקלאית עולים מואשמת בכך הממשלה וכאשר המחירים יורדים זו "הוזלה עונתית"

□ יוסף גלילי

מחיר העגבניות הגיע אתמול בבוקר בשוק הסיטונאי לשפל של 80 אגורות לק"ג. זהו המחיר הנמוך ביותר שהשיגו העגבניות מזה קרוב לשנה.

הוזלת העגבניות מורגשת גם בשווקים ומחיר העגבניות לצרכן עומד על כשקל וחצי. עגבניות איכותיות מחממה נמכרו אתמול במחיר ממוצע של 1.50 שקל לק"ג בשוק הסיטונאי וב־2.50 שקלים לצרכן.

גם מחיר המלפפונים ירד בימים האחרונים והגיע ל־1.60 שקל לק"ג בשוק הסיטונאי בתל־אביב. לפני שלושה חודשים היה המחיר 8 שקלים לק"ג.

בפגישה שקיים אתמול שר החקלאות, יעקב צור, עם ראשי מועצות הייצור התייחס השר לדיווחים בתקשורת על השפעת ירידת מחירי הירקות על המדד. צור אמר שלא ייתכן שכאשר מחירי התוצרת החקלאית עולים מואשמת בכך הממשלה וכאשר המחירים יורדים זו "הוזלה עונתית". לדבריו, העמדה שבה נקטו פרשנים כלכליים להסברת ירידת המחירים היא מוזרה ופשטנית.

צור אמר, שאכן למזג האוויר היתה השפעה על הגדלת כמויות התוצרת החקלאית שהגיעו לשווקים, אולם גורמים נוספים שיחקו תפקיד חשוב, ביניהם: הגדלת הוריעה על־ידי החקלאים בשל המחירים הגבוהים בחודשי הסתיו והמדיניות הממשלתית החדשה של שמירה על רמת מחירים סבירה לירקות.

צור אמר שהוכח שהדרך היחידה להקטין תנודות חריפות במחירי הירקות והפירות היא על־ידי קביעת כללי משחק ברורים בין מעורבות ממשלתית ותנאי השוק החופשי.

"כראי שהפרשנים הכלכליים יבינו שחקלאות יציבה בוקקת לעיתים לוויסות שוק ומתן אפשרות לקיום החקלאי בכבוד", אמר צור.

בעקבות פירסום בערבית בו אוזכרה "מדינת פלסטין":

אולמרט העביר מתפקידו את מ"מ היועץ לענייני ערבים בעיריית י־ם

(ע). ראש עיריית ירושלים, ח"כ אהוד אולמרט, העביר מתפקידו את מ"מ היועץ לענייני ערבים של העירייה, אבי מלמר, שיועבר לתפקיד אחר בעירייה.

החלטתו של אולמרט התקבלה אתמול בבוקר, בעקבות פירסומה של חוברת הסברה בערבית, שבה הוזכרה "מדינת פלסטין" מספר פעמים. בעקבות פרסום תוכן החוברת בכלי התקשורת, מינה אולמרט את מנכ"ל העירייה לבדוק את נסיבות הפירסום, ולאחר קבלת תוצאות הבדיקה, החליט להעביר את מלמר מתפקידו.

מלמר אמר אתמול, כי חוברת ההסברה מפורסמת מדי חודש כשירות לערביי העיר, וכוללת בתוכה מידע אודות פעולתם של גופים שונים. הוא הוסיף כי בחג הראמדן מודפסים בה גם מועדי התפילות, כפי שמופיעים בלוח תפילות מיוחד שמפרסם הוואקף, ושמופיע בשלמותו בחוברת.

לדבריו, הלוח פורסם מבלי שעבר בדיקה מקיפה של תוכנו, ובו הופיעו הקביעות על "מדינת פלסטין", וביניהן גם הקביעה כי "מסגד אל־אקצה נמצא במדינת פלסטין". מלמר לקח על עצמו את האחריות לפירסום, למרות שלדבריו לא ראה את החוברת אלא לאחר שפורסמה.

הרוג ו־4 פצועים בתאונה בצומת מעלה אדומים

(ע). אדם אחד נהרג, שניים נפצעו קשה ושניים אחרים נפצעו באורח קל בתאונת דרכים בצומת מעלה אדומים אתמול בבוקר.

ההרוג והפצועים, כולם פלסטינים, נסעו במכונית פרטית בעלת לוחית זיהוי של בית לחם אשר היתה בדרכה מאבודיס לכיוון יריחו. משאית ישראלית, שהגיעה מימין, אשר באה מימון איבדה שליטה והתנגשה ברכב הפרטי. נהג המשאית הישראלית לא נפגע.

כוחות הצלה הגיעו למקום התאונה, ופינו את הפצועים לבתי חולים בירושלים. המשטרה חוקרת את הגורם לתאונה.

חטיפת הנערה ברמלה התגלתה כסכסוך בין זוג חברים בביה"ס

□ נחמן גלבוע

ההודעה על חטיפת נערה שנמסרה אתמול למשטרת רמלה, התבררה בסופו של דבר כסיכסוך בין זוג חברים.

אתמול בסביבות השעה 10:30 בבוקר, נמסר למשטרת רמלה על־ידי מזכירת בית־הספר המקיף שבעיר כי תלמידת בית הספר נחטפה על־ידי גבר והועלתה בכוח על רכב.

כוחות משטרה הגיעו למקום ובחקירה ראשונה נמסר להם, כי התלמידה הועלתה על מכונית בצבע בז' ובעקבותיה נסעה מכונית מסוג הונדה סוויק.

עדי ראיה דיווחו כי המכוניות נסעו צפונה. המשטרה הקימה מחסומים ואף הזניקה את המסוק המשטרתי.

בחקירה נוספת התברר כי מדובר בסיכסוך בין זוג חברים שכמהלכו משך תלמיד בית הספר את חברתו לרכבו.

נלכד עציר שנמלט ממעצר

□ נחמן גלבוע

חנניה (חן) אלפסי (27), שברח עם עוד שני עצירים מבית המעצר המחוזי בת"א, נלכד אתמול ע"י המשטרה. אלפסי נחשב למנהיג כנופיית שודדים מבתיים שביצעה בתקופה האחרונה מספר מקרי שוד מזויין.

בתחילת השבוע נמלט אלפסי עם עוד שניים מחברי הכנופיה דרך פתחי האיוורור שמעל תא המעצר בבית המשפט שבו היו כלואים.

אתמול בשעות אחר הצהריים בעקבות מידע מודיעיני שהתקבל במשטרה, המתינו לו בלשי היחידה המרכזית בת"א ליד דירת מיסתור שבה שהה בבת־ים. הבלשים הפתיעו את העציר הנמלט בשעה שישב וקרא עיתון.

בורח נוסף, מישל סוויסה, ניתפס יומיים לפני אלפסי. בלשי היחידה המרכזית ממשיכים בחיפושים אחר העציר הנמלט השלישי, נסים ביגאווי.

אתמול סיימה ועדת הבדיקה בנושא נסיבות הבריחה את עבודתה והגישה את ממצאיה והמלצותיה למפקד מחוז ת"א ולסגנו, שקיבלו את ההמלצות.

במסגרת המסקנות האישיות הומלץ לנקוט בצעדים מישמעתיים כנגד מפקד יחידת הליווי אשר לא הבחין בטורג רופף שהיה בתא־המעצר.

אימון צה"ל בהר־עמשא הופסק בשל פגיעה בשמורת הטבע

(ע). פקחי רשות שמורות הטבע הפסיקו ביום רביעי בלילה אימון של שתי יחידות צה"ל, שגרמו נזקים לשמורת הטבע "הר עמשא" בדרום הר־חברון. גורמי צה"ל ורשות שמורות הטבע פתחו בבירור למציאת האחראים לפגיעה והעמדתם לדין.

פקח של רשות שמורות הטבע גילה ביום רביעי בלילה טנק וג'יפ ששקעו והתחפרו בתוך שמורת "הר עמשא". כתוצאה מכניסתם ומשקיעתם נגרם נזק רב לצמחייה, ובעיקר נרמסו פרחים יחודיים, ביניהם פרח הגביעונית הערבית.

שמורת הר עמשא מיוחדת במיגוון הפרחים שבה. בשמורה פורחת הגביעונית הערבית – מקום פריחתה העיקרי בישראל. הגביעונית שייכת למשפחת השושנים והיא בעלת עמוד תפרחת גבוה, שממנו תלויים מעין גביעונים הפוכים ומכאן שם הפרח.

עם גילוי יחידות צה"ל בתוך השמורה, ובניגוד להוראות הצבא, הופסק אימון היחידות באיזור עד להוצאת כל הכוחות משמורת הטבע.

ראוי לציין, שרק ערב קודם לתחילת התרגיל הירצה הפקח אלדד פלד בפני חיילי נח"ל, שעמדו להשתתף באותו תרגיל. בהרצאתו הוא הסביר להם את ערכי הטבע המיוחדים שבשמורת "הר עמשא". חרף זאת, מצא למחרת הפקח חיילים שנכנסו לשמורה ופגעו בצמחייה.

בין צה"ל לרשות שמורות הטבע קיים שיתוף פעולה.

רובינשטיין לראשי התנועה האיסלמית: "עליכם לסייע במאבק נגד הקיצוניים"

(עש"ת). שר החינוך התרבות והספורט, אמנון רובינשטיין, נפגש אתמול אחר הצהריים עם ראשי התנועה האיסלמית בישראל, ובראשם השייח עבדללה נימר דרוויש וראש עיריית אום אל פחם, שייח' ראיד סלאח.

הפגישה התקיימה לבקשת האורחים, שביקשו להתייחס לפרסומים בתקשורת ולדיון שנערך לאחרונה בכנסת אודות חדירת גורמים קיצוניים למערכת החינוך במיגזר הערבי.

בתחילת דבריו אמר השייח' דרוויש ש"התנועה האיסלמית היא תנועה לגיטימית וחוקית, שומרת חוק, מפני שהמיעוט הוא הוא הזקוק להגנת החוק ולכן מעניינו לשמור עליו ולכבדו".

הוא הכחיש בתוקף שנעשו פעולות בלתי חוקיות מסוג כלשהו במוסדות החינוך במגזר הערבי. שר החינוך השיב לאורחיו, כי "התנועה האיסלמית היא תנועה לגיטימית ואין הממשלה מפלה בין ראשי מועצות מקומיות לפי השתייכותם האידיאולוגית".

השר פנה לאורחיו והדגיש ש"אנו מצפים מכם לגנות כל פשע הנעשה בשם הדת, כפי שאנו עשינו במקרה של ברוך גולדשטיין".

השייח' דרוויש השיב ש"התנועה האיסלמית מגנה כל מעשה טרור הפוגע בחפים מפשע ומסכן את תהליך השלום באיזור".

השר רובינשטיין והשיח' דרוויש בפגישתם אתמול (צילום: ש.י)

האגודה לזכויות האזרח: תנאי מעצר קשים במגרש הרוסים

(ע). "בית־המעצר במגרש הרוסים אינו מתאים למטרתו, ומאחר ולא ניתן לשפצו באופן משמעותי, יש להקים בהקדם מיבנה חלופי", כך טוענים באגודה לזכויות האזרח בדו"ח שפורסם על תנאי המעצר במגרש הרוסים. הדו"ח נשלח בתחילת השבוע לשר המשטרה, משה שחל.

הדו"ח, שנערך בדצמבר 1994, בעקבות סיור שערך במקום צוות "אור אדום" של האגודה, קובע, כי הצפיפות בבית המעצר גבוהה מאוד – במקום יש 234 מיטות ובדרך כלל שוהים בו בין 250 לבין 270 עצורים.

עפ"י הדו"ח, שוררת צפיפות קשה במיוחד בתא השוהים הבלתי חוקיים בישראל, בו מוצבות 4 מיטות, אולם לעיתים, עצורים בו 50 פלסטינים.

מימצאים חמורים נמצאו גם באגף הקטינים, בו, בשל הצורך להפריד אסירים בטוטוניים מפליליים, נוצר מצב, שעצור אחד נמצא לעיתים לבדו בתא, בעוד בתא סמוך עצורים 20 נערים במקום 10.

עוד קובע הדו"ח, כי בחלק מהתאים בבנייה, שנבנה בתקופת המנדט הבריטי, אין חלונות.

העצורים התלוננו בפני האגודה גם על תנאי ההיגיינה בבית המעצר.

בהתייחסו לדו"ח, כתב ראש ענף סיור ומבצעים במחוז ירושלים, סנ"צ דורון בן יאיר, כי הדו"ח נערך בתום עצמו. יחד עם זאת, הדגיש בן יאיר, כי חלק גדול מהמסקנות המופיעות בדו"ח כבר טופלו.

פיס צ'אנס			
ההגרלה מיום 16.2.95			
♠	♥	♦	♣
J	K	7	A

הסתיים קורס ראשון של ערבים ישראלים בתחום מניעת האיידס

(ע). קורס ראשון מסוגו בתחום מניעת מחלת האיידס, שבו השתתפו כ־30 ערבים אזרחי ישראל, הסתיים אתמול בנצרת.

בקורס הוכשרו אנשי מקצוע מתחום החינוך והבריאות במיגזר הערבי כ"מחנכים למניעת איידס".

הקורס אורגן ע"י "אגודת הגליל למחקר ושירותי בריאות" בשפרעם ו"פרוייקט איידס" מירושלים.

המרצים בקורס היו אנשי מקצוע משני המיגזרים. בתום האירוע התקיים במקום רב־שיח בו השתתפו אנשי דת בכירים.

מבצע!!!
פרסם עד שתמכור
הלוח הירוק
מדור מיוחד המופיע ומתפרסם בשלושה עתונים
"הדף הירוק" • "מן למושב" • "על המשמר"
*כפוף לתקנון המבצע
03-6388508-581

פרסם מודעת דרושים
ב"הדף הירוק" – יום ג'
ותקבל– בחינם
מודעה נוספת
ב"על המשמר"–יום ו'
ולהיפך
03-6388508-581

יום ב', 20.2.1995, כ' באדר א' תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15709 ■ 2.90 ש"ח

חילופי אש עזים בדרום לבנון בין צה"ל וצד"ל למחבלי חיזבאללה

הערכה בפיקוד הצפון: המתיחות תימשך בימים הקרובים □ במהלך הירי נהרגו שני אנשי חיזבאללה ושני אזרחים לבנוניים וכן חייל צד"ל □ מטוסי חיל האוויר תקפו מטרות מצפון לאיזור הביטחון □ ועדת חוץ וביטחון של הכנסת סיירה באיזור (ראה עמוד 3)

□ אהרן קליין

חילופי אש עזים זה היום השני ברציפות, מתנהלים בין צה"ל וצד"ל לבין מחבלים מארגון חיזבאללה. הערכה בפיקוד הצפון היא כי המתיחות תימשך בימים הקרובים ואף תגבר. בחילופי האש אתמול נהרגו שני אנשי חיזבאללה, חייל צד"ל ושני אזרחים לבנוניים. צה"ל יזה כמות שיא של למעלה ממאתיים פגזים לעבר מטרות מצפון לאיזור הביטחון. מטוסי חיל האוויר תקפו מטרות מחבלים מצפון לאיזור הביטחון, ומקורות בלבנון מסרו כי מטוסי קרב של חיל האוויר סיירו במשך שעות ארוכות בערב ובלילה בשמי דרום לבנון.

גם אתמול נמשכו חילופי האש הכבדים בין תותחי צה"ל וצד"ל לבין מרגמות חיזבאללה. מחבלי חיזבאללה פתחו אתמול ב־5.30 בהרעשה ארטילרית של פגזי מרגמות במתקפה מתוכננת היטב, ותקפו מספר גדול של מוצבים בגיזרה המזרחית של איזור הביטחון בדרום לבנון. המתקפה תוכננה לציון יום השנה השלישי למותו של מנהיג חיזבאללה השייח' עבס מוסאווי. המחבלים ירו במשך למעלה משעתיים פגזי מרגמה וכמה טילי קטיושה לעבר עמדות צה"ל וצד"ל ולעבר העיירות ג'זין ומרג' עיון. באחת ההתקפות האלה נהרג חייל צד"ל.

בתגובה להתקפות חיזבאללה השיבו תותחי צה"ל וצד"ל באש כבדה לעבר מקורות הירי ועמדות של מחבלי חיזבאללה בפאתי הכפרים שמצפון לאיזור הביטחון. עיקר ההפגזות כוונו לעבר ג'בל צאפי שבחבל תופאח ולעבר הכפר רומן. על פי מקורות לבנוניים, נהרגו בכפר רומן שני אזרחים לבנוניים ושישה אחרים נפצעו. כמו כן, נהרסו מספר בתים. עוד דווח מלבנון כי במהלך ההפגזות נהרגו לפחות שני מחבלים מארגון חיזבאללה.

מטוסי ומסוקי חיל האוויר תקפו אתמול בבוקר מטרות של ארגון חיזבאללה בג'בל צאפי וג'בל רפיע שבחבל תופח שמצפון לאיזור הביטחון. דובר צה"ל מסר, כי כל המטוסים שבו בשלום. בכל לבנון דווח כי לעבר המטוסים והמסוקים נורה טיל כתף מסוג סאם 7 סטרלה, אולם לא היו נפגעים.

המשך בעמוד 8

חילופי האש אתמול בדרום לבנון (צילום: אי.פי)

רבין יודיע מחר על מינוי שרי הפנים והדתות

□ כתבנו המדיני

ראש הממשלה יצחק רבין, פתח אתמול את ישיבת הממשלה בהודעה על ישיבת ממשלה מיוחדת שתכונס מחר, ובה יודיע על מינוי שני שרים מתוך הממשלה לתיקי הפנים והדתות, שנשמרו עד כה עבור ש"ס. ראש הממשלה הודיע רשמית, כי במהלך השנה הקרובה יצרף שני שרים חדשים ממפלגת העבודה לממשלה, אחד מהם, על פי הבטחה של רבין לפרס, סגן שר החוץ, הד"ר יוסי ביילין.

שר החוץ פרס עשוי לצאת לקהיר לפגישה עם מובארק

המטרה – לדון במשבר בין שתי המדינות סביב הנושא הגרעיני □ עשוי לצאת כבר מחר □ מצרים דחתה מחווה ניסוחית נוספת שהציעה ישראל

□ כתבנו המדיני

שר החוץ שמעון פרס, עשוי לצאת השבוע לקהיר לפגישה עם נשיא מצרים, חוסני מובארק, כדי לדון במשבר שבין המדינות סביב הנושא הגרעיני.

האפשרות לביקור פרס בקהיר עלתה במהלך השיחות שקיים שר החוץ עם עמיתו המצרי, עמרו מוסא. פרס עשוי לצאת לקהיר מחר, יחד עם משלחת ישראל לשיחות עם הפלסטינים, בנושא הבחירות. עורך הדין יואל זינגר, העומד בראש הוועדה, היה השבוע שעבר בנורווגיה, בנסיון לקדם את נושא הצבת משקיפים בינלאומיים, כפי שנקבע בהסכם קהיר ודיווח. לפי שעה אין התקדמות בנושא.

פגישת פרס־מוסא בפריס הסתיימה בתחושה של משבר ביחסים בין ישראל לבין מצרים. שתי המדינות מתבצרות בעמדותיהן ביחס לחתימה על האמנה לאי־הפצת נשק גרעיני וכל נסיונות הפשרה שהוצגו עד כה לא הועילו.

מצרים דחתה מחווה נוספת שהציעה ישראל בעניין הגרעיני. מדובר במחווה ניסוחית, שעניינה הצגת העמדה האסטרטגית המסורתית של ישראל, בצורה שתהיה נוחה יותר למצרים.

שר החוץ שמעון פרס דיווח לשרים על שיחות קשות עם שר החוץ של מצרים, עמרו מוסא. "ניסינו לשפר את האווירה, אבל המחלוקות נותרו בעינן", מהסדר וצריך ללכת קדימה. השר עוזי ברעם אמר, כי לא שמע דברים חדשים משר החוץ וכי הוא מקווה שהמכשולים במשא ומתן יוסרו.

ראש הממשלה דיווח לשרים על ההקלות בסגר. הוא הודיע על כניסתם של כ־10,000 עובדים מעזה וכ־5,000 מיהודה ושומרון, כולם פועלים מעל גיל 30, שנבחרו על פי קריטריונים מסוימים, שקבעה מערכת הביטחון. רבין פירט בישיבה שוב את דרישותיו מערפאת בנושא הביטחון ואת התביעה

המשך בעמוד 8

ראש הממשלה הודיע על מינוי ראש השב"כ החדש

הראש החדש המכונה כ. ייכנס לתפקיד ב־1 במרס וישמש בתפקידו 3 שנים

□ אהרן קליין ובתכנו המדיני

ראש הממשלה יצחק רבין, הודיע אתמול לשרים בישיבת הממשלה על מינויו של כ. לתפקיד ראש שירות הביטחון הכללי לשלוש השנים הבאות. כ. ייכנס לתפקידו ב־1 במרס 95' ויחליף בתפקיד את י., אשר יסיים 5 שנים בתפקיד ראש השב"כ. גורם בטחוני בכיר אמר אמש, כי קודם להחלטתו התלבט ראש הממשלה ארוכות על המינוי, אולם רווה לרגע האחרון.

המשך בעמוד 8

הראש היהודי

תחום התמחותו העיקרי של ראש שירות הביטחון הכללי הנדרש הוא התחום התתרגי־יהודי בעבודת שירות הביטחון. כ. היה שותף במחצית הראשונה של שנות ה־80 לחשיפת המחתרת היהודית, ובתוקף תפקידו כמשנה לראש השב"כ וממלא מקומו, לפרשת סגן אורן אורי, שהעביר אמצעי חבלה מצה"ל לידי גורמים בימין הקיצוני של קרית ארבע.

כ. הוא בשנות הארבעים לחייו, והיה מקורב לראש השירות במשך שנים רבות. לדברי גורמים בכירים במערכת הביטחון, הוא יועד על ידי

המשך בעמוד 8

18
יד אליהו זה לא מקוּוה
כני הרצליה הרגישה אתמול את נחת זרועשל דורון ג'מצ'י

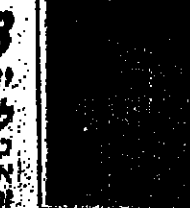

16
לא שובעים נחת מהוראה
ספר חדש מאת מרדכי אריאלי על קשיים של מורים במערכת החינוך

13
הסכם סלובקי־הונגרי מפתיע
אבן־נגף אתנית הוסרה, ולדימיר מציאר התנכן

2
מסתעפת פרשת רשת החלפנים
המשטרה חוקרת חשד שהכספים הועברו לארגוני עולם

קיבלת ים של אהבה — אנו צריכים לתת לך ים של דמעות

קרא אביו השכול של יותם שאולי בהלוויה בראשון לציון

(עו). רב"ט יותם שאולי בן 19, חייל גולני שנהרג ביום ו' מהתפוצצות מימיה ממולכדת בגיזרה המזרחית של איזור הביטחון בדרום לבנון, הובא אתמול לקבורה בבית העלמין בראשון לציון.

אחרי ארונו של יותם הלכו מאות מתושבי ראשון לציון, בני משפחה, חבריו ורבים מקרב חובשי הכומתות החומות של גולני.

מפקד הגדוד ספד ליותם ואמר: "ניחנת בשמחת חיים בלתי נדלית גם ברגעים קשים, בתרגילים המפרכים, כמסעות ובסיורים על הגבול הצפוני... יום אחד בלבד עשית בפלוגה, עד הפיצוץ שהזעיק את כולנו. מתנשפים בשארית כוחות טיפסנו והגענו אליך ולמרות שגם הפעם לא מש החיוך משפתיך, לא יכולנו להציל אותך".

אביו של יותם, אורי, אמר, כי הוא בטוח שצה"ל עושה את הכל כדי למנוע פיגועים. "מה שיש לי לבקש מרבין, שהוא גם ראש הממשלה וגם שר הביטחון, שישתדל אם אפשר כמה שיותר מהר למנוע פיגועים ולהגיע למינימום נפגעים". כן אמר האב השכול, כי די לנו להילחם במלחמה אחת, שהיא תאונות הדרכים.

בסיום דבריו אמר האב: "לך יותם, קיבלת ים של אהבה, אנו צריכים לתת לך עכשיו ים של דמעות. אני מקווה שנוכל לעמוד ולתת לך הכל".

ראש עיריית ראשון לציון מאיר ניצן אמר בהספד, כי שמע מבני משפחתו של יותם, עד כמה היה אהוב ואוהד. "סיפרו עליך איך בכל חופשה היית מגיע ומבקר את הסבתות שלך ואיך דאגת לכל דבר. היית חבר אמיתי".

צעיר תושב הרצועה נהרג מאש צה"ל ליד גדר המערכת

ניצפה בנסותו להסתנן דרך הגדר ליד נתיב העשרה □ הכוח פתח בנוהל עצירת חשוד והצעיר נמלט □ החיילים ירו לעברו להרגוהו

□ רמי שני, אהרון קליין

צעיר בן 19, תושב הרצועה, נהרג אתמול בבוקר בעת שניסה לחצות גדר במתצבה לא הרחק מהישוב "נתיב העשרה", צפונית למחסום ארז.

סמוך לשעה 11 בצהרים הבחין כוח צה"ל, שנע על ציר דרומית לישוב דוגית, תנועה חשודה. היה זה צעיר, שנראה מנסה לחצות את גדר המתצבה בדרכו לישראל. הכוח ירד מרכבי הסיור ופתח במרדף, תוך קריאות לעברו לעצור ופתיחת נוהל עצירת חשוד. הצעיר, שהחל להמלט לכיוון רצועת עזה, לא נענה לקריאות החיילים, ואלה פתחו לעברו באש בהתאם לנוהלים.

הצעיר נפגע מאש החיילים ונפצע באורח אנוש. לאחר זמן קצר הוא מת מפצעיו. למקום הגיעו קציני צבא בכירים, בהם מפקד החטיבה הצפונית, שהחלו לחקור את נסיבות הארוע.

ההרוג זוהה כיוסף פאווי אבו עמטה, תושב בית חנון בן 19. גופתו הועברה למכון לרפואה משפטית באבו־כביר.

כח צה"ל שנע בסיור הבחין בשתי דמויות חשודות על אחת הגבעות, כשהן עורכות תצפית לעבר הישוב היהודי. הכח הזעיק כח נוסף ויחדיו ביצעו תנועה רגלית לעברם. עם הגעתם לנקודה קרובה מאד לשני האנשים, שבאותו זמן היו עם נערים נוספים במקום, קראו להם החילים לעצור לצרכי זיהוי בירור ובדיקה, וזאת לאחר שהשניים זוהו כבוראות על ידי הכח.

השניים החלו לרוץ ולברוח מנקודות התצפית לשטח הרצועה. מקורות צבאיים רשמיים מסורים, כי הכח קרא להם לעצור ומשלא נענו, בוצע נוהל עצירת חשוד כלפיהם.

ועד עובדי משרד החוץ ידון בתגובה על מינויי פרופ' שלמה שמיר ואפרים הלוי לשגרירים

ועד עובדי משרד החוץ מתכנס היום לדון בצעדי התגובה לאחר ששר החוץ הבהיר לו אתמול, כי אין בכוונתו לבטל את מינויים של פרופ' שמעון שמיר לשגריר בירדן ושל איש המוסד לשעבר, אפרים הלוי, לשגריר לאיחוד האירופי.

חברי ועד העובדים אמרו, כי פרס "הפך את המשרד לפח זבל של עובדי המדינה ולמועדון פרישה".

בפגישה עימו אמר השר פרס בתוקף, כי שני המינויים נכללים במכסת 11 המינויים הפוליטיים שהוא זכאי להם ואין להם זכות להתערב.

העובדים קבלו על דרך קבלת ההחלטה. לטענתם, הם קיבלו מפרס בעבר הבטחה לפעול למינויו של איש המשרד לשגריר בירדן.

פרס דחה את הטענה, לדבריו, הוא שקל מינוי חיצוני, אולם אם יש להם טענה כלשהי, הוא מוכן לפתוח את נושא המינויים הפוליטיים למשא ומתן, היות שבתקופתו, כשר חוץ הוכפלו נציגויות ישראל בעולם בעוד שמכסת המינויים הפוליטיים לא הוגדלה.

מאת כתבנו המדיני

המשטרה הפלסטינית אסרה אחד מראשי החמאס ברצועה

עזה, (עו"ר, ע"צ). המשטרה הפלסטינית ברצועת עזה עצרה אחד מראשי הזרוע הצבאית של החמאס – מסרו מקורות פלסטיניים כאן ביום ראשון.

יאסר תוסיין, 24, הנחשב כמפקד יחידות הטרור על שם עז אדין אל קסאם, נעצר ביחד עם שני קנאים אחרים של החמאס, מסרו המקורות.

המשטרה הפלסטינית, עליה הופעל לחץ מצד ישראל לנקוט בפעולות נגד החמאס, עצרה בשבועות האחרונים 15 פעילים, מסרו מקורות החמאס.

ארגוני זכויות האדם שגינו את המעצרים, טענו כי 63 פלסטינים הקשורים עם החמאס ועם הג'יהאד האיסלאמי וכן גם כמה מאנשי החזית הדמוקרטית, אחד מארגוני החכלה הקיצוניים, נכלאו במחנה מעצר של אש"ף בעזה.

המשטרה הפלסטינית אישרה את המעצרים של פעילי החמאס שתיכננו התקפות התאבדות בתוך ישראל. קציני משטרה אמרו כי הם מחפשים אחר חשודים נוספים.

החמאס והג'יהאד האיסלאמי, שני ארגונים המתנגדים להסכם השלום בין ישראל לאש"ף, הכריזו כי יעשו הכל על מנת לערער את ההסכם ולשים לו קץ בהתקפות התאבדות נגד ישראלים.

יו"ר אש"ף יאסר ערפאת הזהיר אתמול את מנהיגי הקיצונים האיסלמיים מפני תקיפת אנשי שירותי הבטחון הפלסטיניים, העוסקים במעצר פעילים קיצוניים.

● חוסיין מלך ירדן, שהגיב על הביקורת בעולם הערבי נגד מהירות כינון היחסים עם ישראל, אמר, כי הנורמליזציה ביחסים היא חיונית כדי לאפשר לתושבים "לטעום את פירות השלום". לדברי המלך, להביא שינוי בחייהם של אנשים בעיתות שלום אינו דבר קל. "צריך להחליט אם קיים מצב מלחמה או מצב של שלום. פתרונות למחצה, אינם אפשריים", אמר חוסיין בראיון לעיתון המצרי "אל אהראם", שראה אור אתמול. חוסיין הגיב על הדאגה שהביעו כמה מדינות ערביות כי ירדן נחפזת בכינון יחסים נורמליים עם ישראל

על המשמר

לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים

עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג

עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן

המו"ל: עיתון וספר בע"מ

המערכת והמנהלה

תל אביב, 67771 רח' תוצרת הארץ ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037

מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס 03-372301

מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999

סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008

סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040

AL HAMISHMAR THE GUARDIAN) Daily Tel-Aviv P.O.B. 61999 عل همشمار

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.

© כל הזכויות שמורות

מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510

בוקר ראשון של הקלות

רק מאות פועלים יצאו מעזה לעבודה בישראל

עד כה הונפקו כאלף אישורי יציאה חדשים □ בימים הקרובים תושלם המכסה המוסכמת – עשרת אלפים פועלים

□ רמי שני

בבוקר ראשון של הקלות בסגר עברו אתמול במחסום ארז רק כמה מאות פועלים בדרכם לעבודה בישראל.

מקורות במינהלת התיאום והקישור מסרו, כי הם הנפיקו עד אתמול כ־1,000 אישורי יציאה חדשים, שהועברו לרשות הפלסטינית לחלוקה לפועלים.

עוד נמסר, כי בארבעה הימים הקרובים יוכנו ההשלמות למכסה שעליה הוסכם בשיחה בין ראש הממשלה, יצחק רבין, וראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, בפגישתם ביום חמישי במחסום ארז.

בפגישה סוכם, כי מכסה זו תועמד על עשרת אלפים פועלים מהרצועה. חמשת אלפים אישורים נוספים מונפקים בימים אלה לפועלים מאיזור יהודה ושומרון.

מקורות במינהל התיאום והקישור מסרו, כי האישורים מונפקים שמית לפועלים בתחום הבניין והחקלאות מעל גיל 30, שעבדו בישראל טרם הטלת הסגר.

גיל 30 נקבע לנמוך ביותר, משום שבו רובם הגדול של הפועלים כבר נשואים ובעלי משפחות ויש להם סיבה טובה להימנע מהתעסקות בטרור.

חודשה העברת הדלק לרצועה

אתמול חודשה הספקת הסולר והדלק לרצועה, לאחר שהספקתו הופסקה בעקבות רציחתו של מאבטח מיכליות הדובלה לפני כשבועיים.

הסולר, שהובא מישראל הורם במחסום סופה למיכליות פלסטינאיות תחת פיקוח ואבטחה של צה"ל. בשיטה זו אין סיכון להעברת סולר, בניגוד לדלק, שהועבר באמצעות מוסף הדלק במתחם ארז.

הפלסטינאים ביקשו את תחנת הדלק במסוף ארז כתנאי למימוש העיסקה. כך סיפר אתמול שלומי כהן, מנהל תחנת הדלק בארז. לדבריו, הם מבקשים שמדינת ישראל תרשה להם לספק דלקים גם למסוף בנחל עוז, שנמצא, לטענתם, בשטח שבבעלותם והם רוצים אותו כאלטרנטיבה שניה.

ישראל תמשיך להעביר דלק לרצועה באמצעים אלו, עד שייחתם הסכם סופי בעניין.

הכנסת מיכליות לרצועה לא תותר גם בעתיד.

הפלסטינים דורשים לנהל את מחסום ארז

מקורות ברשות הפלסטינית מסרו לכתבנו, כי בפגישה בין רבין לערפאת בשבוע שעבר התבקשה ישראל לשקול העברת האחריות להפעלת מחסום ארז לפלסטינים.

לדברי הפלסטינים, מעבר ארז אמור לעבור לידיהם לפי הסכמי אוסלו.

ישראל דוחה פרשנות זו להסכמים.

פנחס ענברי

המשטרה חושדת שרשת חלפנים בירושלים מימנה ארגוני טרור

כן נחקרים בחורי ישיבה שקיבלו עמלות בתמורה לסיוע בהברחות

קציני מחוז ירושלים במסיבת העיתונאים (מימין): סגן מפקד המחוז מיקי לוי, מפקד המחוז ניצב אריה עמית, ומפקד מג"ב (צילום: יצחק הררי)

□ נחמן גלבוע

היחידה המרכזית של משטרת ירושלים בודקת חשד שחלק מכספי רשת החלפנים ממזרח העיר, שנעצרה באחרונה, נועד למימון פעילותם של ארגוני טרור.

מפקד מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית, אמר, כי חקירת העצורים נמצאת בראשיתה ונבדקת אפשרות שחלק של הכספים הגיעו לגורמים עוינים.

להערכת משטרת ירושלים הוברחו מן הארץ לחו"ל מט"ח ותכשיטים בערך של כמיליארד דולר ומטילי זהב רבים.

על פי החשד, נועדו ההברחות להלבין הון ולחמוק מתשלום מס.

בהברחות אלו השתתפו חלפנים ממזרח ירושלים, בני משפחת עסילה, ותלמידי ישיבה חרדים שקיבלו עמלה עבור הברחותיהם.

לדעת חוקרי המשטרה ומפקד המחוז, ההברחות נועדו להסתיר רווחים אישיים אולם נבדקות אפשרויות שונות לגבי השימוש בכספים.

ביום השנה לפטירתו של

ישראל בייץ ז"ל

נעלה לקברו ביום שלישי, 21.2.1995 בשעה 16:00

ונעלה את זכרו בשעה 16:30 במועדון לחבר

המשפחה
וקיבוץ בית־קמה

חברי ועדת חו"ב קיבלו סקירה על כוחו של חיזבאללה

מרג'עיון הופגזה מייד לאחר שעזבו חברי ועדת חוץ וביטחון

האלוף לוין: החיזבאללה הוא ארגון פוליטי עם זרוע צבאית שמנהל מלחמת גרילה. צריך להפסיק להתייחס אליו כמו לארגון טרור

חברי ועדת חוץ וביטחון בסיור בדרום לבנון. בתמונה: יו"ר הוועדה, ח"כ אורי אור, האלוף עמירם לוין (משמאל) ותא"ל גיורא ענבר צילום: דו"צ

□ אהרון קליין

"צריך להגדיר בדיוק את המלחמה בדרום לבנון. אנו צריכים לדעת שאנו נלחמים נגד ארגון פוליטי עם זרוע צבאית שמנהל מלחמת גרילה ולא טרור. צריך להפסיק להתייחס אל החיזבאללה כאל ארגון טרור ולהלחם מולו כמו שצבא מודרני נלחם נגד גרילה". כך אמר אתמול אלוף פיקוד הצפון, האלוף עמירם לוין, לחברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, בעת ביקור שערכו בדרום לבנון.

חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת שהו בגזרה המזרחית של איזור הבטחון בדרום לבנון במהלך חילופי האש שהיו בגזרה. הם ביקרו במארג'עיון ובאחד ממוצבי צה"ל. זמן קצר לאחר שעזבו את מארג'עיון הונחתה על המוצב הפגזה ארטילרית של מחבלי החיזבאללה.

במהלך הביקור נפגשו חברי ועדת החוץ והביטחון, כאמור, עם מפקדים בכירים בצה"ל וצד"ל. הם שמעו סקירות מפי אלוף הפיקוד ומפקדים בכירים נוספים ונפגשו עם מפקד צבא דרום לבנון, הגנרל אנטואן לאחד, שאמר להם כי צד"ל היום חזק יותר מתמיד. לדבריו, באחד הגדודים ישנן בעיות בגלל מספר הדרוזים שהיו באותו גדוד.

אלוף פיקוד הצפון אמר עוד, כי בתקופה האחרונה יש עליה בפעילות החיזבאללה לאחר שהארגון השלים השתלטותו על הכפרים שמצפון לאיזור הביטחון וחיזק את האחיזה והפריסה שלו בכפרים אלה.

לדבריו, "המטרה שלנו היא לנצח בכל קרב ולגרום למחבלים למספר גדול של אבדות. החיזבאללה רגיש לאבידות והם צריכים להבין שבכל פעולה שלהם יהיו להם אבידות. אנו צריכים גם לדאוג שיהיה מינימום של נפגעים לצד שלנו".

אלוף פיקוד הצפון עמירם לוין מסר לחברי הוועדה כי בחודשים האחרונים יש עלייה בפעילות היזומה של צה"ל – זאת במטרה להעביר את העומס לצד המחבלים.

רבין ייפגש היום עם מועמדים לקבלת תיקי הפנים והדתות

בישיבת הממשלה מחר יודיע ראש הממשלה מי יאיישו את המשרדים □ נראה, כי ישראל קיסר הוא המועמד העיקרי לקבל את תיק הדתות □ מרצ מצידה דורשת שתיק הפנים יועבר לאחריותו של השר שריד

□ יהודה צור

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמור להיוועד במהלך היום עם שרים המתמודדים על כהונת שרי הפנים והדתות. בישיבת הממשלה מחר יודיע ראש הממשלה מי יאייש את התיקים הפנויים. תיקים אלה התפנו עם ההחלטה הסופית של ש"ס, כי לא תצטרף לקואליציה.

עד כה הביעו רצונם בתיק הפנים שר המשטרה, משה שחל (עבודה), והשר לאיכות הסביבה, יוסי שריד (מרצ). שחל הוא בעל הסיכויים הגדולים ביותר, אולם הוא עצמו הודיע אתמול כי עדיין מוקדם לקבוע אם יקבל את התיק.

שחל ציין כי הוא למוד נסיון מר מהמינוי הקצר שלו כשר התקשורת ממנו נאלץ לסגת לפני כמה חודשים.

על תיק הדתות מתמודדים השרים ישראל קיסר, עוזי ברעם ושמעון שטרית.

רבין אמור להיפגש היום עם השר ברעם, שאמר אתמול כי ש"ס מגלה חוצפה שלא היתה כדוגמתה מאז קום המדינה, כאשר היא מנסה לפסול אותו מלכהן כשר הדתות כשהיא באופוזיציה.

לדבריו, ש"ס מנסה לשמור מעמדת האופוזיציה על מנעמי הקואליציה; והיא מכתיבה מי יכהן כשר פנים ודתות.

מרצ תובעת את תיק הפנים, או לחלופין, תיק בכיר אחר שעליו יהיה אחראי השר שריד.

רבין אמור להיוועד היום גם אם ראשי מרצ, לפני שיודיע על החלטתו.

גדולים הסיכויים שדווקא השר קיסר ימונה לתפקיד שר הדתות בנוסף לתפקיד שר התחבורה.

אתמול הביעו גורמים בכירים בעבודה, סברה כי קיים סיכוי שיוצע למרצ משרד התחבורה. יחד עם זאת אין שום אישור ממשרד ראש הממשלה, כי יש אמת בשמועות אלה. ראש הממשלה עצמו נמנע מלהבטיח חד משמעית למי יימסרו התיקים.

רבין מתכוון למנות עד סוף השנה שני שרים חדשים בממשלתו. נראה שאחד מהם יהיה סגן שר החוץ, יוסי ביילין. המקום השני הפנוי מיועד לרמטכ"ל לשעבר, אהוד ברק. קיימת סבירות גבוהה שימונה שר חדש־ישן שלישי – חיים רמון. נראה שהחילופין יתבצעו עם פתיחת מושב החורף הבא של הכנסת.

ביום רביעי ייכנס אברהם בורג לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות

□ יוסף גלילי

ביום רביעי הקרוב יכנס לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית ח"כ אברהם בורג. "אני מציע לפתוח דף חדש במשותף, להאדרת תדמיתה של הסוכנות היהודית", אמר אתמול מנדל קפלן, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, שרגה בשינויים הפרסונליים בסוכנות היהודית.

קפלן הרעיף שבחים על יו"ר הנהלת הסוכנות בפועל, יחיאל לקט. הוא שיבח את תרומתו החשובה בפעילותו בתקופה האחרונה, שתרם רבות להמשך העליה ויישום פעולות חשובות וחיוניות של הסוכנות היהודית.

יחיאל לקט, בדבריו, ריגש את קהל שומעיו בנימתו הדמוקרטית והסוציאליסטית גם יחד. "למרות שאני פוסל את הדרך וההחלטה של ועדת הייעוץ וההסכמה האנטידמוקרטית והבלתי דמוקרטית, אני עומד בהסכם כן נעביר את כל ההליכים כדי שביום רביעי הקרוב יכנס לתפקידו יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, ח"כ אברהם בורג."

"ההחלטה לפסול את מועמדותי", אמר לקט, "היא את הטעויות הגדולות שנעשתה בסוכנות כזמן האחרון. "גרמתם להרפת מצבה הקשה של הסוכנות".

אורי גורדון, ראש מחלקת העליה והקליטה של הסוכנות היהודית, מתח ביקורת חריפה על התנהגותו של קפלן בפרשת בחירת המועמד ליו"ר ההנהלה. הוא קרא לקפלן להתפטר מתפקידו. "ההגיון והמוסר מחייבים אותו להסיק מסקנות ולהתפטר", אמר גורדון.

גורדון הציע לשנות את השיטה הקיימת של "ייעוץ והסכמה" על ידי כך, שיהודי התפוצות יבחרו בדרכם הם את יו"ר חבר הנאמנים והציבור הישראלי יבחר בדרכו הוא, את המועמד שלה ליו"ר הנהלת הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית.

רובינשטיין תובע לפתוח בחקירה נגד משתתפי "טקס האזכרה" לגולדשטיין

(עו). שר החינוך והתרבות, אמנון רובינשטיין, פנה ביום חמישי ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, בבקשה לפתוח בחקירה נגד משתתפי העצרת שהתקיימה לזכר ברוך גולדשטיין; ולהעמיד לדין את אלה שבדבריהם תמכו ברצח שביצע גולדשטיין והסיתו בכך לרצח", כדברי השר.

רובינשטיין כינה את עצרת הזיכרון לגולדשטיין "תופעה מעוררת חלחלה" וטען, כי היא מחייבת תגובה חוקה של שלטונות החוק בישראל. השר הוסיף, כי "תעשיית המזכרות ופולחן הקדושים שסובבים אדם שרצח בדם קר מתפללים, מהווים את אחת מנקודות השפל של הלאומנות הדתית הקיצונית". לדעתו, היה על כל יהודי ורב בישראל למחות בקול על קיומה של תעשייה זו ועל התמיכה שמעניקים פעילי הימין לגולדשטיין ולמעשיו.

רובינשטיין אף העלה את נושא העצרת בישיבת הממשלה ואמר, כי היתה זו "קריאת תיגר על הממשלה שאסור לעבור עליה בשקט".

השר סנה יגיש היום לממשלה את הצעת־החוק בעניין הפונדקאות

□ עליזה חטואל

שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה, יגיש היום את הצעת החוק לשינוי פקודת בריאות העם שנועדה להסדיר את נושא הפונדקאות וההפריה החוץ גופית, לוועדת שרים לענייני חקיקה.

שר הבריאות החליט בשיתוף עם שר המשפטים, דוד ליבאי, להכליל את תקנות בריאות העם הנוגעות להפריה חוץ גופית יחד עם נושא הפונדקאות תחת התיקון המוצע לפקודת בריאות העם, כאשר לא יחול שינוי מהותי בתקנות הקיימות המתייחסות להפריה חוץ גופית.

נושא הפונדקאות וההפריה החוץ גופית מצריך התייחסות מיוחדת בשל ההיבטים המשפטיים, האתיים, הדתיים והאחרים ונדרשת לפיכך חקיקה ספציפית שתתאים גם לחוקי היסוד שנחקקו זה מכבר.

במקביל לתיקון פקודת בריאות העם, יכין משרד העבודה והרווחה תיקון לחוק אימוץ ילדים – בו יוסדרו ההיבטים החוקיים של פעולת הפונדקאות ומעמדו המשפטי של הילד שיוולד כתוצאה מביצוע פעולת הפונדקאות.

פעולת הפונדקאות תבוצע רק באישור ועדה מיוחדת בת 6 חברים שלפחות שניים מחבריה יהיו נשים.

בוועדה יהיו חברים שני רופאים־מומחים ביילוד וגניקולוגיה, רופא מומחה ברפואה פנימית, פסיכולוג קליני מומחה, עובד סוציאלי, נציג ציבור שהינו משפטן, רב או איש דת.

פעולת הפונדקאות תבוצע אך ורק במוסד שהוכר והוסמך לכך על ידי משרד הבריאות.

בפונדקאית לא תושתל ביצית מופרית שלה עצמה, והיא רשאית לתרום רק את רחמה.

המשטרה החרימה תעודות שהוצאו למאבטחי האוריינט־האוס בי"ם

□ נחמן גלבוע

משטרת ירושלים החרימה תעודות שהוציאו לעצמם אנשי הביטחון הפלסטינים שהיו מופקדים על האוריינט־האוס. תעודה כזו נמצאה ברשותו של יוסוף אל חוואש – שומר ראשו של פייסל חוסייני, אשר נשפט ונשלח למאסר בעקבות תקיפות אלימות שביצע.

בתעודה שהוצאה על ידי אנשי הביטחון נכתב, כי יו"ר המשלחת הפלסטינית לשיחות השלום, מבקש מכל הנוגע בדבר, לעזור לנושא תעודה זו, לאפשר לו מעבר חופשי, ולהעמיד לרשותו את כל העזרה הדרושה".

אתמול מסר מפקד מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית, כי התעודות הוצאו מתוך כוונה ליצור רושם של הקמת משטרה פלסטינית מוסמכת בירושלים. הוא ציין כי המשטרה אסרה את נושאי התעודות שניסו לעסוק בפעולות שיטור, והסכימה רק להנפקת תעודות מאבטחים באוריינט האוס, בתנאי שצויין כי נושא התעודה כפוף לחוק.

"כל מי שינסה לפעול בירושלים כסמי־משטרה, ועדות הלם, או איש שב"כ פלסטיני, נמנע זאת ממנו", אמר ניצב עמית. לדבריו, הבין את המסר הזה ראש השב"כ הפלסטיני, ג'יבריל רג'וב.

יו"ר המפלגה הסוציאליסטית בקפריסין אירח את יו"ר מפ"ם, חנן ארז

נשיא המפלגה הסוציאליסטית בקפריסין, ד"ר ליסארידס, אמר אתמול ליו"ר מפ"ם, חנן ארז, כי תנאי מוקדם להמשך תהליך השלום עם סוריה הוא ויתור של ישראל על כל הגולן כאיתות לרצונה לשלום. ארז היה אורחו של ועידת המפלגה הסוציאליסטית.

יו"ר מפ"ם הדגיש בפני המארחים את עמדת מפ"ם הגורסת כי הגולן הוא מרכיב חיוני בביטחון ישראל.

יהודה צור

מחר ועידת הדור הצעיר של המפד"ל

מחר יתכנס הדור הצעיר במפד"ל. הכינוס נועד לגבש את תקנון הדור הצעיר לקראת כינון מוסדותיו העצמאיים ובחירת היו"ר, על־פי הסמכות שהוקנתה לו על־ידי ועידת המפד"ל.

בינתיים, ממשיך לשמש בתפקיד יו"ר הדור הצעיר, נחום לנגנטל.

יהודה צור

ליוסף קרני

שפע ברכות ואיחולים

בהגיעך לגבורות

בית על המשמר
והדפוס החדש

מספר הפיגועים בירושלים ירד אך אופיים הוקצן

□ נחמן גלבוע

בשנת 1994 נרשמה במחוז ירושלים ירידה חדה במספר הפיגועים שבוצעו ממניע לאומני בהשוואה לשנת 1993, אולם חלה הקצנה באופי הפיגועים – כך מסר אתמול בצהרים מפקד מחוז ירושלים במשטרה, ניצב אריה עמית, בסיכום פעולות המשטרה בשנת החולפת.

מנתונים שנמסרו, עולה כי בשנת 1994 בוצעו באיזור ירושלים 369 פיגועים ממניע לאומני, בהשוואה ל־483 פיגועים בשנת 1993. בשנת 1994 נרשמו 92 פיגועים בתחומי הקו הירוק, ו־1,829 בשטחי יהודה ושומרון. ההקצנה באופי הפיגועים באה לידי ביטוי בעליה במספר דקירות הסכין – 37 במשך השנה, ירי נשק קל – 8 מקרים, השלכות בקבוקי תבערה ועוד. לעומתם, נרשמה ירידה בתחום ההצתות, ידויי אבנים, מטעני מרק, מטעני חבלה ועוד.

בשנת 1994 נרצחו בירושלים ממניע לאומני 4 אנשים, ובוצעו 20 נסיונות לרצח. בשנת 1993 נרצחו בירושלים 5 אנשים ממניע לאומני, ובוצעו 15 נסיונות לרצח. מפקד מחוז ירושלים אמר, בהתייחסו לתוצאות אלה, כי המשטרה טיפלה בהחלטיות בכל נסיונות הפיגוע. לדבריו, הושקעו מאמצים רבים במניעת פיגועים, תוך שימוש באמצעים מודיעיניים, ונרשמה הצלחה ניכרת. המשטרה לא הצליחה עדיין לגלות את מבצעי רצח נהג המונית רפי כהן בשבוע שעבר. לדברי ניצב עמית, מדובר כנראה ברצח על ידי צעירים ערבים ממניע לאומני. הוא הוסיף שהעובדה שאף ארגון לא נטל על עצמו את האחריות למעשה, מלמדת כי מדובר בהחלטה אישית והיא מקשה על גילוי המבצעים.

עמית הוסיף כי חלה הקצנה בירושלים ובכפרים בסביבה אשר באה לידי ביטוי במספר המצטרפים לארגון החמאס. הוא העריך את מספר המצטרפים במאות, וציין כי מדובר בעליה בהשוואה לשנים קודמות. עם זאת, מדובר בהצטרפות לארגון הדתי והקמת סניפיו, ולא לזרוע הצבאית של החמאס.

במהלך השנה, עצרה המשטרה באיזור ירושלים 4,320 פלסטינים תושבי השטחים ששהו בישראל ללא אישור מתאים. מספר זה מהווה גידול של כ־24 אחוזים בהשוואה לשנת 1993. עוד עולה מהנתונים, כי במספרם של מתלוננים ערבים תושבי ירושלים חלה עליה – 566 ערבים התלוננו בתחנות משטרת ירושלים בשנת 1944, בהשוואה ל־495 בשנה שקדמה לה.

ים של כדורים בכניסה למושב מבקעים נערך אתמול פיקניק לילדים והורים, שבמהלכו שיחקו ילדים בתוך ים של כדורים (צילום: גורי ושרוד)

ועדת שרים תתנגד להצעה לסייג פעולות צבא ומשטרה בחו"ל

□ עליזה חטואל

ועדת השרים לענייני חקיקה בראשות שר המשפטים דוד ליבאי, החליטה להתנגד להצעת חוק פרטית של ח"כ רחבעם זאבי, שכוונתה לסייג את מטרות פעולות הצבא והמשטרה מחוץ לישראל. ח"כ זאבי מזכיר, כי לאחרונה התגלעה מחלוקת ציבורית באשר למשלחת קציני משטרה שיצאה לתפקידי פיקוח בהאיטי. משום כך, הוא מציע להגדיר באופן ברור כי סמכותה של הממשלה לשלוח חיילים למשימות בחו"ל היא אך ורק בעניינים הקשורים ישירות בהגנתה או בטחונה של מדינת ישראל או למטרות סיוע הומניטרי, וכי המשטרה לא תפעל מחוץ לישראל אלא בעניינים הקשורים ישירות במילוי תפקידה או למטרות סיוע הומניטרי.

ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, הביע התנגדות להצעת חוק זו בנימוק שהחלטת בית המשפט הגבוה לצדק הבהירה את סמכות הממשלה לשלוח משלחת צבא ומשטרה לחו"ל, ויש להשאיר שיקול דעת לממשלה בנושא זה, ואין להגבילה בחקיקה.

מכון לאומנויות שישמש מרכז לתרבות ותיירות ייבנה בנאות סמדר

□ עליזה חטואל

המכון לאומנויות, פרויקט קהילתי ועסקי חדש שיהווה מרכז אזורי בתחום התרבות והתיירות נבנה בימים אלה בקיבוץ נאות סמדר שבערבה. הפרויקט, בעלות של כ־1.5 מיליון דולר מוקם בסיוע המחלקה לפיתוח והתיישבות מרחב הנגב שבסוכנות היהודית.

הפרויקט אושר על ידי מרכז ההשקעות במשרד המסחר והתעשייה ועל ידי הבנק לפיתוח התעשייה וזכה למענק השקעה מאושר של 38 אחוז, על פי הקריטריונים של מרכז ההשקעות. הפרויקט משלב מלאכות לתעשייה זעירה, וסדנאות לאומנויות. המכון יספק פרנסה לכ־45 מחברי הקיבוץ. בנייתו תסתיים באביב 1996.

פרס הספריה המצטיינת יוענק לספריה בדימונה

□ עליזה חטואל

פרס הספריה המצטיינת לשנת 95' יוענק היום לספריה העירונית בדימונה, במסגרת הסמינר השנתי ה־14 לספרנים שייערך בתל אביב בחסות שרת המדע והאמנויות, שולמית אלוני. גובה הפרס הינו 30 אלף שקל.

הספריה הציבורית בדימונה זוכה בפרס בשל הצטיינותה בתחום השירותים לקבוצות אוכלוסיה מיוחדות, מעבר לפעולות לכלל האוכלוסיה. למשל, תוכנית ייחודית הכוללת מפגשים חודשיים לתלמידי החינוך המיוחד ולבעלי פיגור שכלי בינוני, פעילות מיוחדת לנערות במצוקה, מפגשים ושעות סיפור למבוגרים, קוראי יידיש, שירותים לתושבי העיר הקוראים צרפתית ועוד.

נמסר כי ב־1992 עמד התקציב לספריות על 6 מיליון שקל, ב־1994 12 מיליון שקל. בשנת 1995 לא יגדל התקציב, אך גם לא יקוצץ.

לראשונה במועצה הדתית של תל אביב — 4 נשים

הנציגות הן שתיים מטעם מרצ וצוקר, אחת ממפלגת העבודה ונציגה אחת של רשימת לב □ אחת מנציגות מרצ מייצגת גם את התנועה הרפורמית

□ נחמן גלבוע

לאחר שנה של דחיות בבחירת המועצה הדתית בתל אביב, אישרה אתמול מועצת העיר את רשימת מועמדי העירייה למועצה הדתית.

לראשונה בתולדות המועצה הדתית נבחרו לכהן בה 4 נשים, ובהן שתי נציגות של מרצ ורשימת צוקר, העיתונאית עמית אנטר, ונציגת התנועה הרפורמית, ברוריה בריש. שתי הנשים הנוספות שנבחרו מטעם העירייה הן קלרה מעיין נציגת מפלגת העבודה, וליאורה מינקה מרשימת לב.

בנוסף ל־14 מועמדי מועצת העירייה, מכהנים במועצה הדתית 16 נציגים של משרד הדתות והרבנות הראשית. בבחירות שנערכו אתמול בערב בישיבת מועצת העיר, הצביעו נציגי רוב הסיעות בעד רשימת המועמדים. בין התומכים ברשימה, היה גם נציג ש"ס, הרב מרדכי יצהרי. שני נציגים דתיים אחרים נמנעו, ורק הרב מרגנשטרן, נציג אגודת ישראל, התנגד.

התמיכה הכוללת הפתיעה את רוב משתתפי הדיון, בעיקר לאחר שהנושא נדחה בעבר מספר פעמים ואף הגיע לדיון בבג"ץ. עיקר ההתנגדות נסבה סביב מועמדותו של הרב הרפורמי מאיר אורי, שהוצע לכהן במועצה כנציג מרצ. לאחר שהתברר כי הרב אורי אינו מתגורר בתחום השיפוט של תל אביב הוסרה מועמדותו, ונציגת התנועה ברוריה בריש, הוצבה תחתיו. בריש הינה נשיאת בית הכנסת של התנועה ליהדות מתקדמת בתל אביב "בית דניאל", והיא כיהנה מספר שנים כיושבת ראש הנהלת התנועה.

יו"ר הנהלת התנועה ליהדות מתקדמת עו"ד יונתן לבני, ברך אתמול את ראש העיר רוני מילוא ונציגי הליכוד והעבודה במועצת עיריית תל אביב, "על שגילו אומץ ויושר ציבורי בניגוד לעמיתיהם בירושלים, חיפה וקרית טבעון, שבהן נדונות כיום עתירות בבג"ץ על רקע פסילת מועמדים של התנועה."

הרב מאיר אורי, אמר אתמול לאחר ההצבעה כי למרות שהסירו את מועמדותו הוא שמח על כך שנוצר תקדים הסטורי בו תכהן נציגת התנועה הרפורמית במועצה הדתית.

העיתונאית עמית אנטר ציינה כי היא נכנסת כנציגת התושבים החילוניים, שמהווים את רוב הציבור בתל אביב. לדבריה, חשוב שיכהנו במועצה הדתית אנשים חילוניים, אשר יביאו למפנה בהחלטות המועצה. ראש סיעת מרצ במועצת העיר, מרדכי וירשובסקי, ציין כי ההישג העיקרי הוא בהעברת העיקרון שהרפורמים לא נמצאים מחוץ למחנה.

נציג המפד"ל בחזית הדתית, שמואל גפן, שיצא מן האולם בעת ההצבעה אמר כי מבחינת החזית הדתית אין בעיה בעצם העובדה שנשים יכהנו במועצה הדתית. בתשובה לשאלת "על המשמר" לגבי נציגת התנועה הרפורמית, אמר גפן כי לא נאמר לו שבריש הינה חברה בתנועה הרפורמית.

מרכז השלטון המקומי מתנגד לצמצום האבטחה במוסדות חינוך

□ נחמן גלבוע

יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית כרמיאל, עדי אלדר, התריע אתמול כי המרכז וראשי הרשויות המקומיות לא יתנו יד לצמצום האבטחה במוסדות החינוך. אלדר הביע עמדה נחרצת עליפיה מרכז השלטון המקומי לא יסכים לשום צעד שמשמעותו ביטול השמירה הצמודה באמצעות שומר חמוש בשערי בית הספר או גן הילדים, כפי שנהוג כיום. "זהו תנאי הכרחי להשגת הרתעה ולקיום הסדרי ביטחון בסיסיים במוסדות החינוך", אמר אלדר. יו"ר המרכז אמר את הדברים לאור דברי בכירים במשטרה, הטוענים כי יש לבטל את האבטחה הצמודה ולקיים במקומה שמירה סביבתית באמצעות סיורים ממונעים, לקצץ בתקציב השמירה ולהוריד את מספר המאבטחים.

אלדר, התומך בהחלטת הממשלה להעביר את האחריות המלאה לאבטחת מוסדות החינוך לידי המשטרה, כבר פנה בנושא זה לשר האוצר ולשר החינוך. יו"ר מרכז השלטון המקומי, מנכ"ל המרכז וראש ועדת הביטחון של המרכז התריעו כי חייב להימצא תקציב שיענה על כל ההוצאות הבטחוניים, שכן בטחון ילדי ישראל עומד בראש מעיינו... הפיגועים האחרונים יש להגדיל ולהכפיל את התקציב על... לענות על הציפיות.

נמסר, כי ועד ההורים וארגוני המורים תומכים בעמדת של מרכז השלטון המקומי... יתקיים דיון בוועדת... לאבטחת מוסדות חינוך... בהשתתפות שר המשטרה משה שחל.

חייל הנח"ל דניאל רוקמן הובא לקבורה בהר הרצל

(ע). מאות אנשים ליוו אתמול אחר הצהריים למנוחת עולמים בהר הרצל בירושלים את חייל הנח"ל, דניאל רוקמן, שהתאבד בירייה בנחל משמר שמדרום לעין גדי, וגופתו נמצאה ביום ה' האחרון. אביו של דניאל קרא קדיש, והרב הצבאי של הנח"ל קרא פרקי תהילים.

בדברי ההספד אמר מפקד היחידה: "ביום ה' הייתה עדיין תקווה כי יימצא בחיים. דניאל היה נער שוחר שלום, אהב לטייל בחיק הטבע ואהב לצטט ממחזותיו של וויליאם שייקספיר".

בהלוויה השתתפו חבריו מתנועת "השומר הצעיר", אשר יחד איתם היה אמור להגיע לקיבוץ סער. מבית הספר בו למד, "גבעת גונן" שבירושלים, הגיעו חברים לספסל הלימודים וכן השתתפו רבים ממוריו, ביניהם גם ח"כ אברהם בורג, אשר מלמד שיעורי אקטואליה בבית הספר המתנך לערכי תנועת העבודה. דברי הספד נשא גם חברו הקרוב, יניב, אשר הקריא בקול חלוש וחנוק מדמעות שיר של נתן ז...

תינוקת בת חודשיים מקרית מלאכי מתה בעריסה

(ע). תינוקת בת חודשיים מקרית מלאכי נמצאה אתמול בבוקר ללא רוח חיים בעריסה, על ידי הוריה. למקום הוזעקו אנשי מד"א מקרית מלאכי שניסו לבצע החייאה, אך ללא הועיל.

חוקרי משטרת קרית מלאכי בפיקודו של רפ"ק יורם לוי קבעו שאין מדובר בעבירה פלילית.

כנס הכנה בירושלים לקראת הוועידה ה־20 של מפ"ם

□ עליזה חטואל

"יש לשים את הדגש על החיים המשותפים של יהודים וערבים יחד", אמר אתמול סגן שר החקלאות, ח"כ ואליד צארק (מרצ), בכנס שהתקיים בירושלים לקראת ועידת מפ"ם ה־20 שתיערך בראשית מרס, ונושאה "ישראל – יהודים וערבים בעידן השלום".

צארק אמר, כי "היום צריך למצוא את הדרך ליישם הלכה למעשה את... שאנו מאמינים בו במפ"ם. צריכים להסתכל קדימה ולהיות ראש החץ... את החיים בישראל לטובים יותר". לדבריו, בעידן של שלום יש צורך... מתקנת לערביי ישראל על העוולות שנגרמו להם בעבר.

שומר גן בכ"ס החשוד שפגע מינית בילדים נשאר בתפקידו

כך נחשף אתמול ב"קול ישראל" □ לטענת אחת האימהות, הגננת איימה על ההורים כי אם הם יפרסמו את הפרשה יוגשו כנגדם תביעות דיבה □ שלשום הוגשה תלונה למשטרה

(ע). שומר גן ילדים בכפרסבא, השייך לעירייה, ממשיך למלא את תפקידו חודש אחרי שהורים לילדה בגן הגישו תלונה למשטרה על התעללות מינית בביתם בת שלוש. כך נמסר אתמול בתוכנית "הכל דיבורים" ב"קול ישראל". זאת, לאחר שהגננת איימה על ההורים כי אם יפרסמו את הפרשה או אפילו יתכנסו לצורך העניין – יוגשו נגדם תביעות דיבה.

אתמול הודיעה משטרת כפרסבא, כי תפתח בחקירה חוזרת של העניין, שהיה עד עתה בטיפול אגף הרווחה בעירייה. זאת, בעקבות חשיפת הפרשה בתכנית הרדיו.

אמה של הילדה סיפרה אתמול למראיינת שלי יחימוביץ: "הכל התחיל לפני חודש, כשהבת שלי ביקשה ממני לשחק איתה כמו שהשומר בגן משחק איתה. והתחלתי לשחק איתה בתום לב, לא חשדתי בכלום. היא... ידיים ואז היא החלה לגעת בכל האזורים... גוף שלה, כולל האיברים האינטימיים. זה הדליק אצלי... אזעקה. שאלתי: איפה עוד הוא נוגע בך? והיא... על כל אזורי הגוף.

"התקשרתי לגננת וסיפרתי לה את כל הסיפור. היא... 'מאה אחוז, תני לי שבוע לבדוק את העניין'. ... אחרי שלושה ימים התקשרתי אליה שוב והיא... עלי שאני מקדימה להתקשר. אמרתי לה: 'אני... מאוד מוטרדת. הילדה כל הזמן מספרת על השומר'. ... אמרה לי: 'תרדו ממנו כבר'. הבנתי שמשהו לא...

האם הוסיפה וסיפרה בתכנית, כי "בינתיים הילדה... וסיפרה לי עוד דברים". "היא סיפרה לכולם... שלה שהוא כופף אותה, הוריד לה תחתונים, ... היא גם סיפרה שזה כאב לה, ושהיא בכתה. ... הלכנו להגיש תלונה במשטרה.

"ביקשנו לכנס את כל ההורים ולספר להם על זה, המפקחת על הגנים והגננת הזהירו אותנו שזו הוצאת דיבה נגד השומר ושנגד כל אחד מההורים תוגש תביעת דיבה אם נספר את העניין בפומבי. חלק מההורים האמינו לנו וחלק לא. בינתיים, הרגשנו איך המערכת נאטמת בפנינו."

האם סיפרה ליחימוביץ שגם חיי המשפחה שלהם התערערו, שכן האב זועם עליה על שהסכימה מלכתחילה לבקשת הגננת, והמתינה זמן רב עד להגשת התלונה במשטרה. ההורים גם נזכרו שלילדה היו כתמים כחולים באזוריה האינטימיים. הגננת טענה שהילדה נפלה על ערימת קוביות.

את תגובת העירייה מסרה אביטל פס, מנהלת מדור גני ילדים וסגנית מנהל המחלקה לחינוך בכפרסבא. לדבריה, כל גורמי העירייה במעקב אחרי הפרשה, ואף צוות הגן קיבל תידרוך על־ידי מומחים בתחום. לשאלתה של יחימוביץ מדוע ממשיך השומר לעבוד בגן, השיבה אביטל פס, כי השומר מועסק ע"י ההורים. לדבריה, יש בסמכות העירייה לפטר את השומר או להשעותו, אולם בעירייה יעשו זאת רק אחרי הנחייה מהמשטרה.

דוברת מחוז המרכז במשטרה מסרה כי אמש הוגשה תלונה על מעשים מגונים בבת השלוש. "יש לציין שבעבירות מין שבהן מעורבים קטינים, סמכות החקירה הינה של חוקר ילדים ממשרד הרווחה. גם במקרה זה, הפנתה מייד משטרת כפרסבא את האם לחוקרת הילדים שגבתה מהאם תלונה. הילדה נחקרה ע"י חוקרת ילדים מספר פעמים, אולם המסקנות טרם הוגשו למשטרת כפר־סבא. עליפי המסקנות, ניתן יהיה לפתוח בחקירה או לבצע מעצר. בעקבות בדיקה שנערכה הבוקר, תפתח משטרת כפרסבא בחקירה גלויה".

עבודה ירדנית חברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ויחידת האכיפה של משרד העבודה סיירו אתמול באתר בניה בהוד השרון. במקום הועסקו פועלי בניין לא חוקיים מהשטחים, שאחד מהם הוא מירדן צילום: ישראל הדרי

ניסו לגנוב מכונית בנצרת כדי למכור אותה בשטחים באלף שקל

(ע). שלושה צעירים ממחנה פליטים ליד שכם, בן 19, ... 17, חשודים בנסיון לפרוץ למכונית בנצרת, כדי למכור אותה בשטחים תמורת אלף שקל, לצורך חלקי חילוף. השלושה נעצרו אור לשבת בעת שתושב העיר... כהן, כשניסו לפרוץ למכונית חונה. הוא הצליח... את בן ה־19 ושכנים הזעיקו את משטרת נצרת. ... מסר לשוטרים, כי הוא ממחנה פליטים ליד שכם והודה, כי הגיע עם חבריו, כדי לגנוב מכונית ולמכרה בשטחים תמורת אלף שקל לצורך חלקי חילוף.

החשוד הוביל את השוטרים למקום מסתור, שם נתגלו שני חבריו. במקום נתפסו כלי פריצה שונים.

מעצר שני הנערים הוארך אתמול כ־4 ימים בבית משפט השלום בנצרת.

דקר את גרושתו 7 פעמים ונידון לשבע שנות מאסר

אלי איזנקוט מחולון ביצע את המעשה באוגוסט אשתקד □ הוא זוכה מאשמת נסיון לרצח אך הורשע בגרימת חבלה חמורה

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר אתמול עונש של 7 שנות מאסר בפועל על אלי איזנקוט (42) מחולון שדקר שבע דקירות את גרושתו בסכין מטבח בכל חלקי גופה לאחר שהודיע לה, כי בכוונתו לרצוח אותה.

המקרה אירע ב־13 באוגוסט 94'. התביעה האשימה את הנאשם בנסיון לרצוח את גרושתו, רגניה איזנקוט, בשל סירובה להמשיך בנסיון לשקם את חייהם המשותפים.

השופטים דחו את גירסת הנאשם, לפיה גרושתו ניסתה להתאבד. הם קבעו, כי הוא התכוון לפגוע בה אך החליטו לזכותו מחמת הספק מאשמה של נסיון לרצח, בנימוק שהוא פעל מתוך רצון להכאיב לה ולא להמיתה.

השופטים ציינו עוד, כי הנאשם התכוון לתת פורקן לכעסו וליאושו באמצעות גרימת כאב לגרושתו והוא לא חפץ בהריגתה.

השופטים החליטו להרשיע את הנאשם בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

השופטים, ארמונד לוי, דבורה ברלינר ונסים ישעיה ציינו בגזר דינם, כי מדובר במקרה קשה במיוחד, המחייב ענישה מחמירה.

"אין צורך בדמיון רב, כדי להבין ולהעריך את משמעות הטראומה שעברה על המתלוננת", קבעו השופטים. הם הוסיפו, כי הנאשם בחר לתת ביטוי לתסכול, לזעם ואולי לרגשות נקמה וחוסר אונים שחש כלפי גרושתו, באמצעות הסכין.

השופטים ציינו, כי הנאשם בחר בפתרון הרע ביותר לבעיותיו.

"איננו משלים את עצמנו לחשוב, כי ענישה, מחמירה ככל שתהיה, תחסל את התופעה או אפילו תצמצם את מימדיה במידה ניכרת. אולם, כל עוד לא גילה המוח האנושי דרכים טובות יותר ויעילות יותר, ובהתחשב בנסיבותיה של העבירה, חובה של בתי המשפט לתרום את חלקם למניעת תופעה זו על ידי ענישה מחמירה", קבעו השופטים.

תושב ראשל"צ נעצר בחשד שאנס את בתו בת ה־17

□ נחמן גלבוע

מקרה מזעזע של אונס בתוך המשפחה נחשף בסוף השבוע שעבר בבית משפט השלום ברחובות בעת דיון על הארכת מעצרו של תושב ראשון לציון. האיש, החשוד באונס בתו (17), נעצר ביום שישי ל־4 ימים. במהלך הדיון התברר כי הנערה נסתה להתאבד, בעקבות מעשי אביה.

המשטרה מסרה, כי ב־7 בפברואר דיווחה עובדת־סוציאלית למשטרת ראשל"צ על חשד לגילוי עריות והתעללות בקטינה. העובדת הסוציאלית סיפרה על הנערה בת ה־17 הלומדת בפנימיה במרכז הארץ, כי מאז היתה הנערה בכיתה ד', ביצע בה האב מעשים מגונים וגם אנס אותה. כל זאת, בתקופה שאמה היתה בהריון.

עוד רווח שבעבר הגיעו לעובדים סוציאליים ולמשטרת ראשל"צ ידיעות בדבר מעשים דומים. ההורים זומנו לשיחה עם פקידת סעד. האב התנצל והילדה ביקשה שלא להתלונן בטענה שהמשפחה חזרה בתשובה. כדי שלא להרע את המצב בבית, הוחלט בזמנו על סגירת התיק.

לאחרונה ניסתה הנערה להתאבד ובשיחה עם היועצת החינוכית בבית הספר ועם עובדת סוציאלית טענה, כי שוב מתעלל בה אביה מינית. לדבריה, לפני כשנה וחצי, כשהיתה אמה שוב בהריון, חזר האב וביצע בה את זממו. הנערה ביקשה להתלונן על מעשה אביה, כדי להגן גם על אחותה הקטנה, כדבריה.

פקידת הסעד של העיריה הוציאה צו האוסר על המשפחה להתקרב לנערה בפנימייה. האב נעצר ובחקירתו הוא הכחיש וטען, כי כל סיפוריה של הנערה הם דמיוניים. היום תסתיים תקופת המעצר של האב והמשטרה תשקול האם לבקש את הארכתה או להסכים לשחרור האיש בערבות.

ה"אופניים־בנק" מכה שוב: שודד בנק ביפו בעזרת אקדח צעצוע

□ נחמן גלבוע

שודד חמוש באקדח צעצוע שדד אתמול לפני הצהריים את סניף בנק הפועלים בשדרות ירושלים 159 ביפו. לאחר ביצוע השוד, נטל עימו השודד 13 אלף שקלים במזומן, ונמלט מהמקום כשהוא רכוב על אופניו.

בסניף הבנק היו אותה עת מספר לקוחות כאשר השודד, שהיסווה את פניו בכובע גרב, נכנס לבנק. מעדויות שמסרו האנשים שהיו בתוך סניף הבנק, עולה שהשודד איים באקדח צעצוע על הקופאית. לאחר מכן עלה על אופניים ונמלט במהירות מהמקום. הוא הצליח להיעלם בסימטאות יפו וטרם נעצר.

חקירת השוד הועברה ליחידה המרכזית של משטרת תל־אביב. בתקופה האחרונה אירעו ביפו שלושה מקרי שוד שבוצעו על ידי רוכב אופניים. המשטרה בודקת האם קיים קשר בין המקרים.

נער בכיתה ח' סחר במריחואנה בבית ספרו בירושלים

□ נחמן גלבוע

נער בכיתה ח' באחד מבתי הספר התיכוניים בירושלים, סחר בסמים קלים בתחום בית ספרו. כך גילה אתמול מפקד מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית, במסיבת עיתונאים שערך במטה המשטרה.

ניצב עמית גילה כי בעקבות מידע מודיעיני שהתקבל ביחידת הנוער שבמשטרת ירושלים, הגיעו הבלשים לאחד מבתי הספר היוקרתיים שבעיר. הבלשים הופתעו לגלות, כי את הסחר בקרב התלמידים מכיתה ח' ועד י"ב, ביצע תלמיד כיתה ח' שהפיץ סם מסוג מריחואנה בבית הספר.

רווחיו של הילד לא היו גדולים, כיוון שמדובר בסמים זולים יחסית. הוא הוזמן לחקירה במשטרה יחד עם הוריו, ושוחרר לאחר שהודה בחקירתו בביצוע המעשה.

ניצב עמית מסר כי משטרת ירושלים הקימה את היחידה לטיפול בנוער בחודש אפריל האחרון, ויחידה זו פתחה צוהר לנושא השימוש בסמים בקרב הנוער. לדבריו התברר מהר מאוד שהנושא מפותח בירושלים, לפחות כמו בערים אחרות. הוא הוסיף, כי היחידה המשטרתית זוכה לשיתוף פעולה מצד מנהלי בתי ספר, גורמים בעירייה ומשרד החינוך.

"כנראה שמשהו מאוד לא בסדר באבו־כביר"

□ עליזה חטואל

"משהו כנראה מאוד לא בסדר באבו־כביר וכוונתנו לרדת לשורש העניין", אמר אתמול חה"כ גבי סמקין (מרצ), יו"ר ועדת המשנה של הכנסת לנוער במצוקה.

את הדברים אמר סמקין בעקבות הפרסומים על נסיון התאבדותם של שלושה בני נוער שהיו כלואים בבית המעצר באבו כביר. לדבריו, "האירוע האחרון הוא אירוע נוסף בשורת דיווחים על התעללות בבני־נוער במקום".

ח"כ סמקין ונציגי הארגון הבינלאומי לזכויות הילד יבקרו ביום ראשון בשבוע הבא בבית המעצר.

גופת נרקומן נתגלתה באתר בניה באשדוד

(ע). גופת גבר בן 35 נמצאה אתמול בבוקר באתר בנייה באשדוד. התברר, כי מדובר בנרקומן שמת כנראה ממנת יתר.

לקראת הצהריים התבררה זהותו של האיש, נרקומן תושב אתר הקרוואנים בת־חצור סמוך לגדרה.

התעשיינים דורשים להפחית הריבית ב־2%

דן פרופר מזהיר: אם בנק ישראל לא יוזיל את הריבית תיאלץ הממשלה לבצע פיחות נומינלי

□ אבשלום קווה

נשיא התעשיינים, דן פרופר, שב ודרש אתמול מבנק ישראל להוריד את הריבית בשיעור שלא יפחת מ־2%.

לדברי דן פרופר, שיעורי הריבית הגבוהים הנהוגים עתה מכבידים על התאוששותה של הבורסה ואם לא יתבצע מהלך כזה תיאלץ הממשלה לבצע פיחות נומינלי.

כן אמר פרופר, כי בלא פתרון נגרר המשק מדי חודש בחודשו אל פתחו של מיתון.

לדעתו של נשיא התעשיינים, הריבית השקלית הגבוהה על הפקדונות עלולה לערער את יציבות שוק האג"ח, שכן כתוצאה משיעורי ריבית אלה התגברה זרימת מטבע חוץ ארצה, שהגיעה בימים אלה לממדים מדאיגים.

"זו זרימת מטבע ספקולטיבית והיא עלולה לגרום לחוסר יציבות, אמר פרופר, ול"משבר וקריסה בנוסח מכסיקו".

כן ציין נשיא התעשיינים, כי זה יותר משנה ששער הדולר נותר ברמה שקלית זהה, וסל המטבעות אף הפך לזול יותר בשיעור של כ־10%. הוא טוען, שכתוצאה מכך נפגע כושר התחרות של התעשייה, הפער במאזן התשלומים גדל עד כי הוא שובר שיאים, והוא יפגע בעתיד ברזרבות המט"ח, אשר ילכו ויתדלדלו עד ליצירת מצב מסוכן.

אתמול בערב נמסר, כי נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל, נפגש עם שר האוצר, אברהם שוחט, לשיחה לקראת הודעתו של הנגיד ביום ה' על שיעורי הריבית הצפויים בחודש מרס.

המרכז החקלאי מתריע מפני התייקרות המים

באיגרת ששיגר שמחה אסף, מזכ"ל המרכז החקלאי, לח"כים, נכתב כי עוד התייקרות במים תגרום למחסור בירקות ופירות, שכן לא ניתן לעמוד במחיר גבוה מ־18 סנט לקוב. **יוסף גלילי**

אונייה מסעודיה הביאה 90 אלף כבשים לעקבה בעבור ירדן, ישראל והאוטונומיה

אונייה מסעודיה הגיעה אתמול לעקבה, ועל סיפונה 90 אלף כבשים וטלאים, המיועדים לירדן, לישראל, לאוטונומיה, לעירק ולמדינות אחרות במזרח התיכון.

הלל אדירי, מתאם חקלאות ומיסים לאוטונומיה, אמר, כי עובדים בשרותים הווטרינריים בראשותו עלו אתמול בעקבה על האונייה כדי לבדוק אם ראשי הצאן ראויים להעברה לישראל, בהתאם להוראות החוק.

יוסף גלילי

מפעל דולב הקיבוצי פיתח אבוס פלסטיק חדש לכבשים

האבוס החדש בפיתוחו של מפעל דולב

□ יוסף גלילי

מפעל "דולב מוצרי פלסטיק", בבעלות הקיבוצים דביר ולהב, פיתח לאחרונה אבוס חדש מפלסטיק לכבשים וטלאים. האבוס החדש, שפותח לפי איפיון מקומי, פותח בשני דגמים – לכבשים ולטלאים.

ייחודו של האבוס במבנהו, שאינו מאפשר התהפכות העשויה לפצוע כבשים. כן מאפשר האבוס גישה מארבעה צדדים.

האבוס גם מתאים לגמילת טלאים. המתקן החדש קל במשקלו וניודו נוח.

כן יכול האבוס לשמש כשוקת מים בשעת הצורך.

מטבע חוץ בנק הפועלים – 17.2.95

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			-	-	3.3946
דולר אמריקני	1	-	-	-	-	2.9960
מרק גרמני	1	-	-	-	-	2.0215
לירה סטרלינג	1	-	-	-	-	4.7488
פרנק צרפתי	1	-	-	-	-	0.5811
ין יפאני	100	-	-	-	-	3.0814
גילדן הולנדי	1	-	-	-	-	1.8019
פרנק שווייצרי	1	-	-	-	-	2.3940
כתר שבדי	1	-	-	-	-	0.4087
כתר נורבגי	1	-	-	-	-	0.4604
כתר דני	1	-	-	-	-	0.5128
מרק פיני	1	-	-	-	-	0.6486
דולר קנדי	1	-	-	-	-	2.1193
דולר אוסטרלי	1	-	-	-	-	2.2109
ראנד דר' אפריקאי	1	-	-	-	-	0.0467
פרנק בלגי	10	-	-	-	-	0.9817
שילינג אוסטרי	10	-	-	-	-	2.8700
לירה איטלקית	1,000	-	-	-	-	1.8641

שוק ההון

שיעור הריבית – 17 אחוזים

(ע). שיעור הריבית הממוצע שנקבע אתמול במיכרז המוניטרי היומי של בנק ישראל לבנקים היה 17%.

ריבית הסגירה נקבעה לשיעור דומה.

בנק ישראל הקטין ב־600 מיליון ש"ח את המיכרז בהשוואה ליום ה' והעמידו על 4.3 מיליארד ש"ח. הביקוש הסתכם ביותר מ־12 מיליארד ש"ח.

אין מיתון בירידות

□ כתב "על המשמר"

ירידות שערים תלולות היו אתמול בשוק המניות בת"א.

ההיצעים שגרמו לכך נבעו, כנראה, משתי סיבות עיקריות. הסיבה האחת, חשש מהמשך משיכות הכספים מקופות הגמל, לאחר שבינואר היתה צבירה שלילית של 580 מיליון שקל ומתחילת פברואר נמשכת תופעת המשיכות מקופות הגמל (ופקדונות בסדרי גודל כאלה עלולים להביא לעלייה נוספת במחירי ההון לטווח ארוך וכן להאצה במיתון).

הסיבה השנייה להיצעים (שנאמדו בכ־100 מיליון שקל) היתה, הערכה, שחרף הלחצים, נגיד בנק ישראל אינו נבהל ולא יוריד את הריבית במשק, ובוודאי שלא בשיעור רציני.

מכל מקום, המדד הקובע של מניות המשתנים ירד אתמול ב־3.63% לרמה של 158.28 נקודות. מדד מניות המעו"ף ירד ב־3.7% ל־157.4 נק'. בסיכום שני ימי המסחר מסתכמות הירידות בכ־6%.

בין המניות שבלטו אתמול: [illegible] ריכזה מחזור של כ־3 מיליון שקל וירידה ב־2.5%, כי"ל ירדה ב־3.5%, בזק, כור, פועלים, דיסקונט השקעות ואי.די.בי. אחזקות ירדו בכ־4% כ"א.

מחזור העסקות הסתכם בכ־63 מיליון בלבד.

באג"ח המדדיות לטווח הארוך היו כר"כ ירידות חדות של עד 1%.

כשליש מהבכירים בשירות המדינה נהנים מהטבות מפליגות בחוזים אישיים

טוענת ד"ר לינדה עפרוני במאמר המתפרסם בגליון כתב־העת "ועדים"

□ אבשלום קווה

הכלכלנית והמשפטנית ד"ר לינדה עפרוני טוענת, כי כשליש מהעובדים בשירות המדינה, כ־5,000 לערך, מועסקים כיום בחוזה אישי המעניק להם הטבות מפליגות ללא פיקוח או ביקורת.

דבריה של ד"א עפרוני מתפרסמים בגיליון החדש של "ועדים", כתב־העת לענייני עבודה.

בבדיקתה העלתה עפרוני, כי מדובר בעיקר בעובדים בדירוגים המקצועיים של המהנדסים, הטכנאים והמח"ר (אקדמאים במדעי החברה והרוח) וכן בעובדי הדירוג המנהלי.

נתונים אלו מנוגדים להצהרות ראשי האוצר, שלפיהן משתמע שרק 300 עובדים מועסקים בשירות המדינה ובמשרדים נלווים בחוזים אישיים.

עפרוני טוענת, כי הטבות אלו ניתנות לבכירים בהיעדר קריטריונים ברורים ובהיעדר ביקורת, פיקוח או מידע.

לדבריה, באופן כזה זוכים בכירים, שמחציתם אנשי האוצר, לעבוד בתנאיהם מועדפים גם אחרי גיל 65, בשל "טעות" בהסכם, המאפשרת להם לקבל שכר גבוה באופן ניכר מן המגיע להם בפועל.

עוד נמצא, כי פרשנות שגויה מאפשרת לבכירים להתקדם בדרגה על פי לוחות השכר החדשים. לפיכך, עם סיום ההסכם האישי הנוכחי יאויישו רבים מהם בדרגות 15־16 במקום בדרגות הקודמות – 12־13.

64 מנהלות בכירות מועמדות לדירקטורים בחברות ממשלתיות וציבוריות

□ אבשלום קווה

פורום מנהלות בתעשייה שבהתאחדות התעשיינים הפיק לראשונה חוברת המכילה מידע על השכלתן, מקצוען ופעילותן הציבורית של 64 מנהלות בכירות בתעשייה המועמדות לתפקידי דירקטורים בתעשייה ובחברות ציבוריות וממשלתיות.

כך מסרה אתמול רונית סילון, המשמשת יו"ר פורום המנהלות.

החוברת תופץ בכ־3,000 עותקים.

לדברי סילון, הפעולה נועדה לסייע בידי מקבלי החלטות.

כל המשתתפות בחוברת הן אקדמאיות, בעלות ניסיון [illegible] בניהול בתעשייה. חלקן אף סיים קורס דירקטוריות.

לדברי סילון, למרות שמספרן של נשים בדרגות ניהול עלה בשנים האחרונות בשיעור ניכר, עדיין ישנן כדירקטורים מצומצם למדי.

משבר הבורסה הקטין רווחי בנק כללי ב־94'

מועצת המנהלים של בנק כללי, מקבוצת אדמונד דה רוטשילד, אישרה אתמול את הדוח"ת הכספיים ל־94'.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הסתכם ב־23.5 מיליון ש"ח לעומת 46.3 מיליון ש"ח בשנת 1993, קיטון של כ־52.4%.

הירידה נובעת מקיטון בעמלות בשוק ההון כתוצאה מהמשבר בבורסה.

מנהלי הבנק מסרו, כי הירידה מקורה בהפסקת האשראי להנפקות וקיטון בהכנסות מפעילות בשוק הכספים, עקב עליית הריבית.

המנהלים לא מסרו תחזית לפעילות ב־95'.

כתב "על המשמר"

קונצרן "כור" מקים חברה שתעסוק בביטוח עצמי וניהול סיכונים

בקונצרן "כור" הוחלט להרחיב את הפעילות בתחום הפיננסי באמצעות הקמת חברת ביטוח שתעסוק בביטוח עצמי וניהול סיכונים – הודיע אתמול מנכ"ל "כור" בני גאון. לדבריו, ההרחבה היא במסגרת המדיניות האסטרטגית של הקונצרן להקמת חברות מתמחות.

באחרונה העמיק הקונצרן את פעילותו בתחומים שהיו בעבר הלא רחוק ממנו והלאה, כתיירות ותעופה.

חברת הביטוח החדשה תיקרא "כור־אין ביטוחים".

הממונה על תחום הביטוח בקונצרן, יאיר נעמן, מסר, כי החברה תעסוק בביטוחים שונים בתחום הקונצרן ותנצל את גודלו.

כן תשתלב החברה כמבטחת משנה עם חברות ביטוח אחרות.

חברת "כור־אין" התקשרה עם חברת הברוקרים "סדג'וויק" אשר תעסוק בניהול הביטוחים. ל"כור" בעלות מלאה על סוכנות "כור סוכנויות לביטוח" המטפלת, בין השאר, בביטוחי חברות בקונצרן.

החוב החיצוני של ישראל גדל ב־94' במיליארד דולר

הגידול בחוב הממשלתי נובע ברובו מגיוס ההון בארה"ב כתוצאה מקבלת ערבויות הממשל

□ אריה דיין

החוב החיצוני נטו של מדינת ישראל גדל בשנת 94' במיליארד דולר והסתכם בסופה ב־19.4 מיליארד דולר. גם ב־93' גדל החוב החיצוני נטו במיליארד דולר. נתונים אלה נמסרו אתמול על־ידי בנק ישראל.

הגידול בחוב מורכב מגידול של 3.8 מיליארד דולר בחוב ברוטו ומגידול מקוזז של 2.8 מיליארד דולר בנכסים הפיננסים בחו"ל. רוב הגידול בנכסים מרוכז במערכת הבנקאות.

יתרת החוב החיצוני ברוטו הסתכמה בסוף 94' ב־39.3 מיליארד דולר. זהו גידול של 11% לעומת היתרה בסוף 93'. הגידול (3.8 מיליארד דולר) גבוה בהרבה מהגידול בשנתיים הקודמות.

הגידול ב־94' מורכב מגידול של 2.2 מיליארד דולר בחוב של הסקטור הציבורי, 1.2 מיליארד דולר בהתחייבויות של המערכת הבנקאית וכ־400 מיליון דולר בחובות של הסקטור הפרטי הלא־פיננסי.

הגידול בחוב הממשלתי, נמסר מבנק ישראל, נובע ברובו מגיוס ההון שנעשה בשוק האמריקאי [illegible] מקבלת הערבויות שנתנה ממשלת ארצות־הברית. הגידול בהתחייבויות של המערכת הבנקאית קשור, [illegible] הגדול, בעלייה בפקדונות של תושבי חוץ. הפקדונות הללו גדלו ב־94' ב־1.1 מיליארד דולר.

הגידול בחובות הסקטור הפרטי הלא־פיננסי הוא תוצאה של גיוס הלוואות ישירות במטבע־חוץ, [illegible] גדולים, על ידי מספר קטן של חברות במשק. [illegible] אחוז מהאשראי הישיר מחו"ל גוייס ב־94' [illegible] ארוכות, על ידי שלוש חברות שביצעו [illegible] בהיקפים גדולים.

המפקד הרוסי בצ'צ'ניה: הפסקת האש לא תוארך

עמדה להסתיים אתמול בערב והצדדים התכוונו להיפגש כדי להאריכה □ גנרל קוליקוב האשים את הכוחות הצ'צ'נים בהפרה חד־צדדית של ההסכם □ עדיין לא ידוע אם יימשכו המגעים לחילופי שבויים

מוסקווה, (ע"ר, ע"צ). המפקד הצבאי הרוסי בצ'צ'ניה הודיע אתמול כי רוסיה לא תאריך מחדש את הפסקת האש עם המורדים. הפסקת האש היתה אמורה להסתיים אתמול, בשעה 15:00 לפי שעון גריניץ'. שני הצדדים אמורים היו להיפגש אתמול לדיון בהארכת הפסקת האש.

גנרל אנטולי קוליקוב הודיע, כי הוא "נאלץ לנקוט באמצעים מתאימים" לאחר שהמורדים תקפו בשבת יחידות של צבא רוסיה.

בהודעתו האשים קוליקוב את המורדים הצ'צ'נים בהפרת הפסקת האש בעת שניסו לחדור לגרוזני אור לאתמול. "עשינו כל שהיינו צריכים לעשות מצידנו," אמר הגנרל.

לאחר מכן הודיעו הרוסים כי חייליהם הרגו 80 מורדים.

ביום רביעי הסכימו שני הצדדים על הפסקת אש ל־48 שעות, שהוארכה עד יום ראשון. בימים אלה האשימו שני הצדדים אלה את אלה בהפרת ההסכם.

לעומת ההודעות הרוסיות על הפרות אש מסרו אתמול מקורות צ'צ'ניים, כי רק שני חיילים מכוחותיהם נפצעו.

המקורות רמזו, כי רצוי להמשיך את המו"מ עם רוסיה בדרג גבוה יותר, אולי פוליטי, באשר אופי השיחות בין מפקדי הכוחות הצבאיים במקום מוגבל לעניינים צבאיים. בתגובה על כך נמסר ממוסקווה, כי רוסיה אינה מוכנה לשאת ולתת על נושאים פוליטיים עם בדלנים.

בהפסקת האש ששררה בימים האחרונים התאפשר לצ'צ'נים לאסוף גופות שהיו מוטלות ברחובות גרוזני. בשבת החליפו שני הצדדים רשימות שמיות של שבויי המלחמה במסגרת ההכנות לחילופי השבויים.

MAKE LOVE NOT WAR

מנהיג המיליציות הלאומיות הסרביות, "הנמרים", זליקו ראזנקוביץ', מצטלם במדי מלחמת העולם השנייה עם כלתו, זמרת שירי העם הלאומיים סבטלאנה וליקוביץ צצא, בטקס נישואיהם בכנסיית המלאך גבריאל בבלגראד. ראזנקוביץ' נחשד בביצוע מעשים של טיהור אתני בקרבות ביוגוסלביה והוא מבוקש בארצות־הברית על פשעי מלחמה (צילום: איי.פי)

מותו של חבר פרלמנט בריטי החליש את מעמדו של ג'ון מייג'ור

מחוז הבחירה השמרני בסקוטלנד עשוי לבחור בלאומן שלא יתמוך במדיניות ראש הממשלה

לונדון, (ע"ר). אחיזתו של ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, בשלטון שוב התרופפה אתמול לאחר הידע על מותו של ציר המפלגה השמרנית, סר ניקולאס פיירבירנס.

עם מותו של פיירבירנס נחלש עוד יותר מעמדו של ג'ון מייג'ור בפרלמנט, שכן ניטש בימים אלה מאבק מר על הצעדים הפיננסיים האחרונים שעומד לבצע האיחוד האירופי, ובעיקר ההחלטה לכונן מטבע אחיד לכל אירופה במועד מוקדם ביותר.

החשש הוא שעם מותו של סר ניקולאס יקבלו הלאומנים הסקוטים את איזור הבחירה שלו ויקטינו את רוב הזעום של השמרנים בפרלמנט.

הסיכוי של מייג'ור להחזיק באיזור הבחירה של פיירבירנס יקטנו אף נוכח הוויכוחים הנוקבים בשלטונו בקשר לתמורות הפיננסיות הצפויות באיחוד האירופי.

עם זאת קיים סיכוי שהסכסוך בקרב השמרנים יבוא לקיצו לאחר שראש הממשלה השמרן לשעבר אדוארד הית', קרא לפיטורי כל השרים המתנגדים לעמדתו של מייג'ור, הטוען כי יש להעמיד את בריטניה "בלב ליבה של אירופה".

במאמר שפירסם בסוף השבוע, כותב אדוארד הית', שהיה ראש הממשלה שהכניס את בריטניה לאיחוד האירופי בשנות ה־70: "אם ישנם שרים המוצאים כי אינם יכולים להשלים עם מחויבותה של בריטניה להתייצב במרכזו של האיחוד האירופי, עליהם לנקוט בדרך המכובדת ולהתפטר. אם יהססו לעשות כן, שומה על ראש הממשלה לבקש את התפטרותם".

משבר אתני מרחף על מערב אפריקה

50 אלף פליטים נמלטו מסיירה ליאונה לגינאה

חשש מפני חידוש התקפתם של המורדים על קאמביה □ באיזור שורר מחסור במזון ותרופות

פורקאריה, גינאה, (ע"ר). זרם חדש של פליטים מסיירה ליאונה העלה את מספרם באיזורי הגבול של גינאה השכנה ליותר מ־50 אלף. הפליטים מסיירה ליאונה, אמרו כי הם חוששים מהתקפות נוספות של המורדים.

"במחוז שלי הוכרז על מצב חירום", אמר מוחמר מוניר קאמארה, "עלינו לחלוק עם הפליטים בתקציב הזעום שלנו כדי להתמודד עם המצב".

עוד אמר קאמארה, כי 180 טונות של סיוע נשלחו לאיזור בשבוע שעבר אולם הכל חולק ונדרשים בדחיפות משלוחי מזון ותרופות.

תושבי גינאה במערב אפריקה קלטו פליטים רבים בבתיהם.

אחרים מתגוררים בבתי ספר, בסוכות ארעיות ורבים נותרו בשדה ללא קורת גג.

הפליטים החדשים אמרו כי הם נמלטו מצפון סיירה ליאונה לאחר שהם קיבלו כרוזי אזהרה ולאחר שהיתה התקפה נוספת על העיר קאמביה.

בהתקפה חטפו המורדים עשרות תושבים מקומיים ותשע נזירות זרות ב־25 בינואר.

"כאשר המורדים מודיעים כי הם יתקיפו, הם אכן תוקפים", אמר המורה מוחמר בארי. "בקאמביה לא שמענו להם ולכן אנו מוצאים עצמנו חסרי ישע כיום".

גינאה קשורה לממשלה הנוכחית של סיירה ליאונה וחיילים מגינאה נלחמים ביחד עם צבא הממשלה נגד המורדים. דיפלומטים אמרו כי מספרם גדל באחרונה.

מדונה שרה את "סוד", אחד משיריה הידועים ביותר, בהופעתה בתוכנית הטלוויזיה "בוא תתערב" ברשת השנייה בגרמניה. זו הופעתה הראשונה של מדונה בתוכנית טלוויזיה אירופית בעשר השנים האחרונות (צילום: אי.פי)

קוזירב דן עם מילוסביץ בהסדר חדש בבוסניה

סאראייבו, (ע"ר, ע"צ, ע"י.פ.א.). שר החוץ הרוסי אנדריי קוזירב נפגש עם נשיא סרביה סלובודאן מילוסביץ' בבקתת־ציד במקום חשאי בניסיון למצוא הסדר לפיו תוכל הממשלה הסרבית להפעיל את השפעתה לקימוש תוכנית השלום הבינלאומית ברפובליקות שהיוו לשעבר את יוגוסלביה.

הקרבות הנמשכים סביב המובלעת המוסלמית בביהאץ' והתקפת כרגמות על סאראייבו בשבת, עלולים לערער את המאמצים של המעצמות למצוא פתרון למלחמה בבוסניה ולמנוע איום מלחמה בקרואטיה.

קוזירב הביא עימו את הצעת קבוצת המגע, המורכבת מנציגי רוסיה, ארה"ב, צרפת, גרמניה ובריטניה, על פיה תכיר סרביה בבוסניה ובקרואטיה כרפובליקות נפרדות ובתמורה לכך יבוטלו זמנית הסנקציות הפוגעות קשה בכלכלה הסרבית.

עיקר החשש של קבוצת המגע הוא, שעלולה לפרוץ מלחמה כוללת ביוגוסלביה לשעבר לכשתסתיים הפסקת־האש בבוסניה ואם הקרואטים יגרשו את כוחות השיטור של האו"ם מאיזורי ההפרדה בין הצבא הקרואטי לבין המובלעות של המיעוט הסרבי.

עובדי המתכת בגרמניה נערכים לשביתה כללית

פרנקפורט, (ע"ר). אלפי עובדים גרמניים בתעשיית המתכת בגרמניה ערוכים לפתוח בשביתה ביום ראשון. זו השביתה הכללית הראשונה של עובדי המתכת מזה 11 שנים.

האיגוד הגדול של פועלי המתכת איי.ג.מטאל מכין קלפיות להצבעה של 165 אלף עובדים בבוואריה. הצבעה זו היום תקבע מתי תתחיל השביתה.

[illegible] העבודה החל כאשר המעסיקים דחו דרישות להעלאת שכר בשיעור של 6%.

"נשבות עד אשר יבינו המעסיקים כי עליהם להעלות את השכר ולא לשנות את הסכמי השכר האחרים," אמר קלאוס צוויקל, יושב ראש איגוד עובדי המתכת שבו חברים 3 מיליון עובדים.

שר העבודה הגרמני, נורברט בלום, הזהיר כי השביתה עלולה להחזיר למשק את המיתון.

המשכים

חילופי אש

המשך מעמוד ראשון

בשעות הבוקר ניסו מחבלים מארגון חיזבאללה לתקוף מוצב של צד"ל בגזרה המזרחית של איזור הביטחון. המחבלים הגיעו למרחק של מאות מטרים בלבד מהמוצב, אולם נהדפו על ידי חיילי המוצב, בסיוע ארטילרי של צה"ל וצד"ל.

ראש הממשלה

המשך מעמוד ראשון

אתמול לפני ישיבת הממשלה, זימן רבין את ג., מבכירי השב"כ שרצה בתפקיד "הראש", והודיע לו רשמית על בחירת כ. לתפקיד. רבין הביע הערכה על פעילותו של ג. בשב"כ. ג. פרש לאחרונה מהשירות, על רקע מערכת יחסים מעורערת עם ראש השב"כ היוצא וראש השב"כ הנכנס.

כ. שימש בחודשים האחרונים כמשנה לראש השב"כ, ואף מילא את מקומו של י. בתפקיד ראש השב"כ לפני מספר חודשים, כאשר ראש השב"כ שהה בארה"ב לצורך לימודים.

משך כהונתו של כ. יהיה על פי קביעת ראש הממשלה, שלוש שנים בלבד. ההחלטה על קיצוב תקופת כהונתו של ראש שירות הביטחון הכללי באה לאחר שראש הממשלה אימץ את המלצות דו"ח האלוף במיל' רפאל ורדי, אשר בחן את הנושא והמליץ כי תקופת כהונתם של ראש השב"כ וראש המוסד תהיה שלוש שנים, עם אפשרות להארכה בשנה נוספת.

עם פרישתו של ראש השב"כ הנוכחי מתפקידו, תתיר הצנזורה הצבאית את פרסום שמו ותמונתו.

שר החוץ

המשך מעמוד ראשון

לפירוק החמאס מנשקו. עוד אמר, כי הרשות הפלסטינית עשתה לאחרונה כמה פעולות בתחום הבטחוני, אך אין בכך די.

בעניין העובדים הזרים, העריך רבין כי המשק הישראלי ישתחרר מהתלות בפועלים פלסטינים והעובדה הזאת נובעת ממספר העובדים הזרים שיש כיום בישראל. בישראל יש היום 59 אלף עובדים זרים ויש אישורים לעוד 11 אלף. "הבעיה של התעסוקה היא לא שלנו, אלא של הפלסטינים, אבל עלינו לסייע לפתרונה, כי היא יכולה להוביל להידרדרות מצב הביטחון", אמר ראש הממשלה.

לאחר הסקירות, הגיש השר יאיר צבן, בשם חברי סיעת מרצ, ערעור על החלטת ועדת השרים לעניין הבניה בשטחים, בעיקר על הבניה ביישוב ביתר, שבאיזור בית לחם. השר יאיר צבן הדגיש, כי מרצ שללה מאז ומתמיד את מדיניות ההתנחלות וראתה בהתנחלויות מכשולים על דרך השלום. ההתנגדות לבניה היא כוללת, אמר צבן, אם כי יש דרגות של חומרה. במיוחד אנו רואים בחומרה את היקפי הבניה בביתר. הממשלה דחתה את ערעורם של שרי מרצ. שני שרים נמנעו – אורה נמיר ועוזי ברעם.

ראש הממשלה הבהיר, כי ועדת החריגים לעניין הבניה בשטחים אינה מוסמכת היום לאשר בניה נוספת, בלי שהדבר יובא לאישורה של ועדת השרים. שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, הדגיש כי אין בניה בשטחים מעבר לבניה שאישרה ועדת השרים המיוחדת.

השר ריווח על התקדמות בנושא הבניה בתוך תחומי ישראל ובין השרים התפתח ויכוח על נושא הקיבוצים והקרקעות, שערכן עלה לטובת הקיבוצניקים.

מת הרב שלמה זלמן אויערבך

(ע). הרב שלמה זלמן אויערבך, מגדולי הפוסקים של היהדות החרדית, מת אתמול בערב בבית החולים שערי צדק בירושלים, בו היה מאושפז במשך ארבעה ימים.

הרב אושפז ביום ה' שעבר לאחר שסבל מדלקת ריאות חריפה ומקשיי נשימה. ביום ו' חלה החמרה במצבו, לאחר שלקה בהתקף לב והוא הועבר למחלקה לטיפול נמרץ. החמרה נוספת חלה במצבו ביום א' בערב ובשעות הערב המאוחרות הוא נפטר.

המדינה תשתתף בהוצאות עובד ציבור בהליכי בג"ץ

□ עליזה תטואל

הממשלה החליטה לתקן את נוהל עבודת הוועדה המחליטה על השתתפות המדינה בהוצאות משפטיות של עובדי ציבור, כך שבתנאים מסויימים תשתתף המדינה בהוצאות העובד בהליכים בפני בג"ץ.

הוועדה מוסמכת לאשר השתתפות בשכר טרחה במשפטים אזרחיים ופליליים וכן ביצוג בפני ועדת חקירה ממלכתית.

הממשלה לא דנה בעבר ביצוג פרטי בפני בג"ץ כי במציאות זוכה כל עובד ליצוג בבג"ץ על ידי פרקליטות המדינה.

מנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס, פנה לוועדה שבראשה עומד מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן בעניין השתתפות המדינה בהוצאות הגנתו בעתירה שהוגשה נגדו בבג"ץ.

בעקבות פנייתו של שבס הסתבר כי ספק אם הוועדה רשאית לטפל בעניין זה, עקב השמטת הבג"ץ מרשימת ההליכים - המשפטיים בעטיים זכאי עובד ציבור להשתתפות בהוצאות המשפט, כאשר ההליך מתייחס למעשה שעשה בתחום סמכותו כדין ותוך כדי מילוי תפקידו.

עובד ציבור יהיה זכאי להשתתפות רק לאחר שקיבל אישור הפרקליטות, שלאור הנסיבות יש הצדקה לכך שהעובד יהיה מיוצג על ידי עורך דין פרטי וההשתתפות בשכר טרחה תהיה בשיעור שוועדת קלוגמן תאשר.

ילד בן 7 והשמרטפית שלו נרצחו באנגליה בדקירות סכין

(ע"צ). ילד בן 7 והשמרטפית שלו בת ה־15 נרצחו בלילה שבין שבת ליום ראשון בדקירות סכין בעיר ברדפורד, שבצפון אנגליה, מסרה המשטרה. גופותיהם של ג'ונתן קופלי ושל רייצ'ל רוני נתגלו אתמול בבוקר באחד החדרים בביתו, על ידי אם הילד ואחיותיו הגדולות, ששבו מבילוי.

המשטרה, שמסרה כי מדובר ב"טבח של ממש", יצאה בקריאה לעדי ראיה אפשריים, וציינה כי לא ניתן לשער עדיין מה הסיבות לפשע המחריד. על פי ממצאי החקירה, נראה כי דבר לא נגנב בבית וכי שני הנרצחים לא סבלו מהתעללות מינית.

חורף ג'ז בסוף השבוע נפתח באשדוד פסטיבל ג'ז החורף וחובבי ג'ז מקווים שהדבר יהפוך למסורת. בתמונה – ען ג'ז ליאוניד פטסקה עם ראש העיר צבי צילקר (צילום: גל)

מספר העובדים הזרים יגיע בקרוב ל־70 אלף

(ע). מספר העובדים הזרים בארץ יגיע בקרוב ל־70 אלף. 59 אלף מתוכם כבר הגיעו לארץ והם מועסקים בעבודות חקלאות ובניין, ואילו 11 אלף נוספים אמורים להגיע כבר בקרוב, לאחר שהעסקתם אושרה בישיבות ממשלה שונות. נתונים אלה, שמסרה שרת העבודה והרווחה אורה נמיר, מעידים על המאמצים שעושה ממשלת ישראל, ובראשה יצחק רבין, לממש את המדיניות המוצהרת של הפרדה בין המשק הישראלי לפלסטיני.

בישיבת הממשלה אתמול חזר ראש הממשלה על תמיכתו בהשתחררות מן התלות בעבודה הפלסטינית. רבין אמר, כי נושא התעסוקה של אותם פועלים מהשטחים "הוא בעיה של הפלסטינים", יותר משהוא בעיה של המשק הישראלי. עם זאת אמר, "הקריטריון המרכזי להתקדמות בתהליך המדיני הוא הקריטריון הבטחוני".

צלם עיתונות נהרג בנפילה מגג מלון בתל־אביב

(ע). צלם העיתונות נהרג אתמול אחר הצהרים לאחר שנפל מגג בית המלון "גרנד ביץ'" בקרן הרחובות הירקון ושדרות נורדאו, בצפון תל אביב. על סמך מימצאים ראשונים בזירת האסון, הגיעה המשטרה למסקנה שמדובר בתאונת עבודה ולא במעשה פלילי.

השוטרים מצאו על גג בית המלון שולחן, ולכן הסיקו כי הצלם שהה במקום לצורך סידרת צילומים ושפניו היו לכיוון חוף הים. ליד גופתו נמצאה מצלמתו החדשה והמרוסקת של הצלם.

מחקירת המשטרה מתברר, כי סמוך לשעה 12.15 בצהרים שמעו תלמידים בבית ספר יסודי סמוך לבית המלון חבטה עזה ולא הצליחו להבין את פישרה. חלקים ממצלמת הקוניק של הצלם שהתפזרו לכל עבר, גם הם לא יכלו להעיד באותה עת על האסון שאירע.

קצין הביטחון של בית המלון שערך בדיקה שגרתית על גג אגף הכביסה, סמוך לשעה 4 אחר הצהרים, גילה את הגופה. בבדיקה התברר, כי שעונו של הצלם פסק מלכת ב־12:15 בצהרים ולכן סבורה המשטרה, כי זו היתה שעת מותו.

בבית המלון לא ידעו להשיב על השאלה, כיצד הגיע הצלם אל גג הבית. מנהל תורן בבית המלון אמר כי קומת הגג נעולה בתקופה זו של השנה. על הגג יש בריכת שחיה, אם כי היא אינה פעילה בתקופת החורף. המשטרה מצאה על גג המלון שולחן צמוד למעקה והסברה היא, כי הצלם עלה על השולחן וביצע צילומים לכיוונים שונים, כנראה לכיוון הים.

מבית המלון נמסר, כי אם אכן הגיע הצלם אל גג בית המלון זה היה בלי אישור רשמי או ללא ידיעתו של איש מהגורמים המוסמכים במקום. חוקרי המשטרה במחוז הירקון אמרו, כי אם דלת הגג היתה נעולה יתכן שהוא עשה את דרכו אל הגג באמצעות מדרגות החירום.

הכלב פונה על האלונקה יחד עם בעליו

(ע). תושב גבעתיים כבן 65, שיצא אתמול לפני הצהרים לטיול עם כלבו ברחובות העיר וחש ברע, פונה לבית החולים שיבא באמבולנס של מד"א יחד עם כלבו שנשכב על האלונקה לצד בעליו.

המקרה היה לאחר שהאיש נפל על המדרכה ולא יכול היה להמשיך ללכת. צוות של מד"א שהוזעק למקום, החליט לפנות את האיש במהירות לבית החולים. אולם ברגע שניסו להושיט לו יד, חשף כלפיהם הכלב הנאמן את שיניו, ולא איפשר להם להעלותו על גבי האלונקה. כל נסיונותיהם לפנות את החולה – עלו בתוהו.

לאחר מספר דקות, סייע להם החולה, כשבידו האחת ליטף את כלבו ובשארית כוחותיו התגלגל לעבר האלונקה. הכלב שלא ויתר עלה על גבי האלונקה ונשכב על אדונו. צוות מד"א הכניס את השניים יחד אל תוך האמבולנס, והעביר אותם, זה לצד זה לחדר המיון.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 19.2.95

♠	♥	♦	♣
A	9	9	9

הודעה בדבר הנחיות המפלגות (מורשת חתימה) התשנ"ה 1994

תיקון טעות:

ההודעה שניתנה ביום 6.2.95 מתייחסת למפלגה הקומוניסטית הישראלית ולא לחד"ש.

הוועד הפועל של אש"ף ידון בקהיר בתהליך השלום

□ פנחס ענברי

הוועד הפועל של אש"ף יתכנס בקהיר מיד לאחר תום חודש הרמדאן, על מנת לדון מחדש ביסודות תהליך השלום מאז ועידת מדריד ועד היום – מסר בקהיר מזכיר הוועד הפועל ג'מאל סורני. כן מסר, כי הכינוס יהיה בקהיר וזו פעם ראשונה שהוועד הפועל של אש"ף מתכנס בבירת מצרים.

בסוף השבוע הזהירה הרשות הפלסטינית בעזה, בעקבות אכזבתה ממפגש ערפאת עם רבין ופרס, כי היא תחזיר את נושא השיחות עם ישראל להחלטות חדשות של מוסדות אש"ף, כתבנו מציין, כי בוועד הפועל של אש"ף אין רוב לאישור הסכמי אוסלו וכי רבים מחבריו אשר תמכו בזמנו באישור ההסכמים, התנו זאת במלוי הציפיות הפלסטיניות מתהליך השלום.

בנסיבות החדשות יש להעריך כי הוועד הפועל של אש"ף עלול להחליט על הפסקת השיחות עם ישראל. בעניין אחר, הודיע דוברו של ערפאת מרואן כנפאני, כי אש"ף הוא האחראי על המקומות הקדושים בירושלים ובשאר האדמות הפלסטיניות, ולא ירדן. בכך הגיב בשמו של ערפאת על הודעת המלך חוסיין בראיון שפורסם אתמול ביומון הקהירי אל אהרם, כי ירדן היא האחראית על המקומות הקדושים בירושלים.

הראש היהודי

המשך מעמוד ראשון

ראש השב"כ הנוכחי לרשת אותו בתפקיד כבר לפני מספר שנים. לדבריהם, ראש השב"כ "סלל" לו את הדרך לקבלת התפקיד, וזו נפתחה לרווחה לפני כחודשיים, כאשר מועמד אחר לתפקיד הודיע על התפטרותו ופרישתו משירות הביטחון הכללי.

משימותיו העיקריות של ראש השב"כ החדש הן סיכול ומניעה של טרור מתגבר מצד ארגוני החמאס והג'יהאד האיסלמי השולחים מתאבדים לביצוע פעולות ראווה מחור, ומאידך, סיכול ומניעה של התארגנויות חתרניות בימין הקיצוני ותנועות שהוצאו אל מחוץ לחוק כדוגמת כהנא חי ותנועת כך. הוא בן למשפחה ירושלמית ותיקה והוא נכד ובן לשופטים

יש לקוות שהראש היהודי החדש ימציא לנו גם פטנטים.

לרינה רוזן והמשפחה

אתכם באבלכם במות

האם

קיבוץ דן

לפניה שניידר

ללאה וורד ולמשפחה

תנחומים במותו ללא עת של

דוד שניידר ז"ל

בית עין־דור

מתכון לפיצוץ ביחסים

פנחס ענברי

ישראל מציעה לערפאת לקבל בג'נין סמכויות כלכליות, את העירייה ומוסדות של הרשות בנוכחות חיילי צה"ל ללא פריסה מחדש, וערפאת איננו מתלהב. ברמאללה מתחיל תהליך שקט, בו מתבססים מוסדות הרשות ללא פריסה מחדש, ובנוכחות חיילי צהל, וישראל עומדת לנקוט נגדם צעדים.

מבולבלים? לא, אם הגעתם למסקנה כי ישראל עדיין איננה יודעת מה היא רוצה.

אנו מרבים לבוא בטענות אל הפלסטינים שמערכותיהם מבולבלות, שהם משנים כיוון, ושלמעשה אינם יודעים בדיוק מה הם רוצים, חוץ מן הסיסמה בדבר "מדינה פלסטינית ובירתה ירושלים". אבל מתברר שבכל הקשור בישראל, המצב לא יותר טוב. אנו גם באים בטענות לפלסטינים כי הפרו את הסכמי אוסלו, בתוכן וברוח הדברים, אבל גם הצעדים שישראל מבקשת לנקוט נגד מוסדות הרשות ברמאללה יכולים גם להיחשב כהפרה של רוח הסכמי אוסלו.

ההסכמים האלה דיברו על עזה ויריחו תחילה. היה ברור, כי הם חלים על השטחים כולם, כאיזור אינטגרלי אחד, וכי ביצוע ההסכמים בעזה ויריחו הוא רק שלב מכין קצר להסדר כולל עם אש"ף. הפלסטינים יכלו להבין, ובצדק, על־פי ההסכמים, לשונם ורוחם, כי לא ירחק היום בו יגיע זמן הפריסה מחדש ברמאללה, וקביעת מוסדותיהם ברמאללה עולה בקנה אחד עם הכוונות הסופיות של ביצוע ההסכמים.

יתר על כן, ידועה התנגדותה העקשנית של ישראל בעניין ירושלים. בחירת רמאללה דווקא כמעין בירה, עיר מינהל מרכזית, יכולה היתה להיראות כהתחשבות ברגישויות המיוחדת של ישראל לגבי ירושלים, תוך רצון להמתין לבירור מעמדה של ירושלים בשלב שיחות הקבע.

אילו ידעה ישראל מה היא רוצה, היא היתה צריכה לעודד את תהליך הפיכתה של רמאללה למרכז פלסטיני חלופי לירושלים. אי־אפשר ליזום חוק נגד פעילות אש"ף בירושלים, ובעת ובעונה אחת למנוע את התבססות הרשות ברמאללה. אלא אם כן רוצים להביא לידי פיצוץ ביחסים עם אש"ף.

מוטב היה שישראל, אחרי שמצאה סוף־סוף בן־שיח פלסטיני להסדר מדיני, שתחזק אותו על־ידי הבאת כל העניינים התלויים ועומדים לדיון עימו, ולא תנקוט צעדים חד־צדדיים. למרות שאש"ף עצמו ניסה לקבוע עובדות שונות באורח צדדי, בעיקר בירושלים, גם ישראל לא טמנה את ידה בצלחת. והבנייה המסיבית סביב ירושלים היא עדות לכך.

מי מפר ומי לא מפר את הסכמי אוסלו, חדלה להיות שאלה של טעם. כולם מפרים. אם ישראל אינה רוצה שהרשות הפלסטינית תפעל בירושלים, עליה לעצום עין מן הפעילות ברמאללה, ביחוד לאחר שהיא עצמה מציעה לפלסטינים לעשות בג'נין מה שהם התחילו לעשות לבדם ברמאללה.

לא הפרדה נוסח גבול לבנון

אורי אור

צמצום מוקדי החיכוך בין ישראלים לפלסטינים הכשיל את רעיון ההפרדה. ההכרה הישראלית בזכויות הלאומיות של הפלסטינים, כפי שהתנסחה בהסכמים עימם, והכרת אש"ף בזכות הקיום של ישראל ונכונותו לקבל הסדר פוליטי עימה, חוללו את ההידברות ההדדית. אולם ההתפתחויות בשטח מסכנות את המשך הרצף של תהליך השלום. נותו המסכל של החמאס להכשיל כל הסדר שאיננו מקובל עליו מאיים ופוגע בתהליך.

פעולות הטרור הראוותניות גורמות לישראלים רבים להשתכנע כי לא ניתן לעוקרן מן השורש, וכי כל עוד הן מלוות אותנו אין טעם בדיבורים על שלום. האבידות בפיגועים מחזקות את המסתייגים מכל שיח ושיג עם הפרטנרים שלנו.

פגיעתו של הטרור רעה גם בציבור הפלסטיני. מעמדו של אש"ף מתערער וההערכה כלפיו פוחתת. אמנם ההזדהות עם תפיסותיו האידיאולוגיות של אש"ף וסגנון פעולתו עדיין רחבה בקרב הפלסטינים, שיודעים היטב כי הוא שהביא לראשית התמורה, אך הבקיעים במעמדו כנציג האותנטי של העם הפלסטיני מעמיקים והולכים.

ישראל נתונה בדילמה קשה. מצד אחד, שואפת הממשלה הנוכחית לא להחמיץ את ההזדמנות ההיסטורית, לתקן את העבר ולהגיע להבנה עם השכן הפלסטיני המצוי בפיתחה ואף בתוכה. מצד שני, ישראל לא תסבול איום על בטחונה ועל השתית אורח חייה, ותנקוט את כל הצעדים הדרושים כדי להגן על אזרחיה. צעדים אלה, בהם הטלת סגר על השטחים, פוגעים בפלסטינים ובאש"ף. המחיר הפוליטי של המשך הטרור עלול להיות מסוכן. הוא עלול להביא לשיתוק מחודש של מערכת היחסים בין שני העמים, הנבנית בעמל ובקורבנות.

יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, מבין את המצב לאשורו, שידיו כפותות, כי הוא חש להתבטא לאחר פיגוע קטלני כמו זה שאירע בצומת בית ליד במלים "ישראל סוגרת את גבולותיה לאחר כל קשקוש בכר", אות הוא שאינו יכול לאכוף את סמכותו. לכשלונו של ערפאת תהיה תוצאה מצטברת בציבור הפלסטיני. מנהיגותו הכל־יכולה הולכת ומתכרסמת. לעומת זאת, מתחזקת המנהיגות הקיצונית.

לאחר מלחמת ששת הימים היו תושבי יהודה, שומרון ורצועת עזה בהלם. רובם המכריע תמכו בשיבת ירדן לגדה, אולם קבוצה קטנה של מנהיגים מהר חברון הביעה נכונות לנהל מו"מ נפרד עם ישראל. יוזמה זו נתקלה בשלילה מוחלטת מצד מדינות ערב.

ככל שחלף הזמן צמחה תנועת ההתנגדות לכיבוש הישראלי. לאחר שנסתם הגולל על השיבה לחיקה של הממלכה ההאשמית באה תקופת החלומות על כינון מדינה פלסטינית עצמאית.

כשהדברים עומדים במבחן פוליטי ומעשי, יודעים המנהיגים הפלסטיניים, על יסוד שיקול מדיני קר, כי אין עתיד ליחידה מדינית נפרדת בשטחים ללא קשר עם המדינה שממערב להם, ישראל. קווי שביתת הנשק לשעבר טושטשו, ורוב הפלסטינים חצו אותם בוקר בוקר, בדרכם למלאכת יומם. השינויים בשטח היו מוחשיים: שיפור במישור החומרי, רווחה כלכלית ואף הרחבת אופקים. "תנועת העבודה" הפלסטינית ניכרה בכל: בבניין, בחקלאות, בעבודות שדורשות מיומנות נמוכה, בתעשייה, בשירותים, בסטייקיות ובבתי המלון. בעלי מקצוע ערביים החליפו עובדים יהודיים. ההיצע הגדול, והעלות הנמוכה של העבודה הזולה, הביאו לנטייה להעדיף פועל ערבי על פני פועל יהודי.

אין ספק כי השלטון הישראלי הממושך, קרוב ל־28 שנה, הביא לשטחים רווחה ושגשוג כלכלי שכמותם לא ידעו מעולם. בעקבות המסחר והעבודה בישראל עלתה רמת החיים בשטחים בקצב מסחרר. מצד שני, פיתחה ישראל משק בו היהודים הם המעבידים ואילו פועליהם הערבים, הנשלטים.

המציאות הנוכחית היא, שהמשק הפלסטיני קשור בטבורו למשק הישראלי. ניתוק בין השניים בדרך של הפרדה מאולצת עלול להסב נזק עצום לכלכלה הפלסטינית. מדיניות התלות שפותחה וטופחה מאז מלחמת ששת הימים תהפוך את התרת הקשר הזה לצעד הרסני וקשה. הגשמת רעיון ההפרדה, בכל שהרבדים נוגעים להיבט הכלכלי, היא חיזיון עוועים למשק הפלסטיני.

ביצוע ההפרדה ישפיע כמובן גם על הכלכלה הישראלית, אך מאז האינתיפאדה פחת משקלו הסגולי של המשק הפלסטיני בזה של אחיו הישראלי, והיא עומד על 5 אחוזים בלבד. כלומר, בעוד אנו נצליח להסתדר גם בלי הפלסטינים, הם יתקשו מאוד להינתק מאיתנו.

למי שמצפה לראות את ההפרדה בדמות גדר מערכת כמו זו שבגבול לבנון, גדר שתקיף ישובים והתנחלויות, מן הראוי להבהיר שהתמונה בשטח תהיה שונה.

גדר מערכת שתהפוך את השטח הישראלי לסגור ומסוגר, איננה הפתרון. ללא הפרדה מדינית ברורה וחדה בין יהודים לערבים ביו"ש וברצועת עזה, לא תיכון גם הפרדה פיסית. הפרדה זו תוגשם רק כשנגיע להסכמי הקבע. כל עוד בעיות אלה אינן פתורות, והן קיימות על פני השטח, לא תעזור התיימת גבולות פיסיים.

עצם ההפרדה בין חלקי האוכלוסיה משמעותו שאין הצד האחר חי בתוך הצד השני. כל צד זכאי לקיים מערכת חיים משלו, והאחר אינו שולט על משנהו.

אלוף (מיל.) אורי אור הוא יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת

על המשמר

להחזיר את האמון

בעוד ישראל ומצרים מתווכחות ביניהן על החתימה למניעת הפצתו של נשק גרעיני, אנו לומדים לדעת כי רוסיה עומדת לחתום על הסכם עם אירן לאספקת שלושה כורים גרעיניים נוספים, מלבד הכור הנמצא עתה בשלבי הקמה. כזכור, חתמה רוסיה באחרונה על הסכם להשלים את הקמתו של כור גרעיני, שבנייתו החלה עוד בתקופת השאח והופסקה ב־1979, עם עלייתו של חומייני לשלטון.

אירן מתכוונת להצטרף למועדון הגרעיני, כאשר רוסיה תספק לה את הדלק הגרעיני. אמנם הרוסים מכחישים שכורים אלה ניתנים לניצול למטרות צבאיות, אך במערב סבורים, כי כורים אלה ניתנים להסבה צבאית.

אין זה סוד שבמדינות חבר העמים חיים היום כמה עשרות מיליונים של מוסלמים והסכנה האירנית מקבלת משמעות מוחשית מאוד. די לחזות בנעשה בצ'צ'ניה, כדי להבין עד כמה סבוכה הבעיה. עצם העובדה שרוסיה של ילצין לוחמת בצ'צ'ניה מזה, ועומדת לספק נשק גרעיני לאירן הפונדמנטליסטית מזה, מוכיחה לאיזו פשיטת רגל מוסרית הגיעה מדינה זו.

הוויכוח על מניעת הפצתו של נשק גרעיני באיזור הוא נושא מורכב ורגיש. לישראל יש חילוקי דעות לא רק עם מצרים, אלא גם עם צרפת וגרמניה. את נושא חדירת הנשק הגרעיני לאיזור יש לראות מהיבט הרבה יותר רחב: מדינות המפרץ חוששות מאירן ועיריק, מצרים חוששת מסודן ואולי גם מישראל, ירדן חוששת מסוריה מתורכיה ואל נשכח, שרוב מדינות האיזור חתומות על אמנה למניעת הפצתו של נשק גרעיני. באיזור מסוכסך כשלנו, אין לחתימה מהסוג הזה ערך רב. אם אירן חתומה – גם ישראל יכולה להיות חתומה. ישראל חייבת ובצדק, לשמור על אפשרות ההרתעה ולא להתפרק ממנה לפני בוא השלום.

אין לישראל כל כוונות צבאיות כלפי מצרים. בעקבות פגישת שרי החוץ בפריס, נעשה עתה מאמץ גדול להפיס את דעתה של מצרים, ובין היתר, אף מדובר על אפשרות של אירוח מומחי גרעין מצריים, על חילופי מדענים או מהלכים הצהרתיים אחרים, שירגיעו את חששותיה של מצרים ויבנו מחדש את האמון. אף ראש הממשלה חייב באיפוק בנושא כה רגיש.

יש לקוות כי האמון, שלרגע התערער בין ישראל למצרים, יחזור לקדמותו. מכירת כורים גרעיניים לאירן על־ידי רוסיה חייב להדליק במערב הרבה אורות אדומים. יש להפעיל לחצים על המערכות הדיפלומטיות, הפוליטיות והמוסריות של רוסיה כך, שאירן לא תגיע ליכולת כה קטלנית.

להתחיל לעסוק בעיקר

אבנר רגב

סוגיית מעמדם של הפלסטינים תושבי ישראל עולה מדי פעם על סדר היום הציבורי, ושאלות רבות נותרות ללא מענה. האיזור עובר כיום תהפוכות מדיניות. מתנהלות שיחות בין ראשי מדינות ערב וראש ממשלת ישראל, ובין שר החוץ הישראלי לבין אישים ערביים ממדינות שונות. מפגשים בהשתתפות מובארק, חוסיין, ערפאת, רבין ופרס הפכו לחיזיון מקובל, שאף לפני זמן קצר נראה כחלום בהקיץ. רק מעמדם של ערביי ישראל עדיין מעורפל, גם אם ידוע ונתון שהם אזרחים מלאים ושווי זכויות על־פי חוק.

לפני מספר ימים דווח על כינוס של המועצה לשלום וביטחון בהשתתפות ד"ר אחמד טיבי, יועצו המיוחד של ראש אש"ף. עמדותיו של טיבי לגבי המו"מ בין אש"ף לישראל ידועות, ויש להניח שהוא משתדל ככל יכולתו לקדם את הנושא. אך עמדותיו אשר למעמד האוכלוסיה הערבית, כפי שהוצגו בכינוס ומפי שניתן להם פרסום בתקשורת, מעניינות הרבה יותר, על רקע היותו אזרח ישראלי.

טיבי טען, כי יש לו בעיה עם חוק השבות, באומרו שזהו חוק המבוסס על אפליה גזענית, "נותן הרבה ליהודים וכלום לערבים". עוד אמר, כי כשם שיש "מבחן בוגלו", כן צריך להיות "מבחן אחמד". מה שמותר ליהודי, שיהיה מותר גם לערבי. אם התשובה לכך שלילית, קבע טיבי, הרי שבמדינת ישראל קיים פגם מוסרי אחד גדול. ישראל כמדינת כלל אזרחיה, היא הדרישה המרכזית של חלק מערביי ישראל כיום. כדוגמה לאי הנחת השורר במגזר הערבי הביא טיבי את מלותיו של החמנון הלאומי, שאינן מתקשרות לטייבה כפר הולדתו, ואינן מייצגות אותו כערבי.

בעיתון בריטי הופיע ראיון עם נביל שעת, גם הוא יועץ של ערפאת, בו הוא קובע כי לישראל לא תהיה ברירה אלא לקבל בחזרה לשטחה 100 אלף מפליטי 1948 וליישבם בגליל. דברים אלה, שפורסמו עוד לפני הופעתו של טיבי בפני המועצה לשלום וביטחון, מעוררים שאלה גדולה: מדוע ירצו פליטי 48 לחזור ולהתיישב במדינה שבה לא ירגישו כאזרחים שווי זכויות. או אולי המחשבות שהעלה שעת אין להן דבר עם מעמדם של ערביי ישראל, והמטרה היא אחרת לגמרי, ומרומזות בדברי טיבי?

נביל שעת ואחמד טיבי הם דוגמה טובה להתפתחויות האחרות הנובעות מן התהליך המדיני, ומן הראוי שיעמידו אותן עתה במרכז הדיון הציבורי. ישראל הוקמה כמדינתו של העם היהודי ולמענו, כפי שמעידה הכרזת העצמאות. עם כל הקשיים הכרוכים בכך, משתדלת המדינה, כמיטב יכולתה ובמסגרת אפשרויותיה, לתת לאורחים הערביים המתגוררים בה שוויון זכויות והרמוניות. מצב המלחמה ששרר שנים רבות בין ישראל לשכנותיה, ובעיקר הסכסוך עם הפלסטינים, מנע את ישומו המלא של השוויון. לכן יש מידה של צדק בדברי טיבי על חוסר הנחת של המיעוט הערבי בישראל. אך הניסיון לשנות את הצביון היהודי של המדינה, והפיכתה ל"מדינה של כלל אזרחיה", יחד עם הניסיון של שעת לגלגל רעיון של החזרת פליטי 48 לגליל, עלול להצית תבערה מיותרת, שלא תסייע במאומה לקידום ההתפייסות ההיסטורית בין העם הפלסטיני לעם היהודי. ההכרה ההדדית בין שני הצדדים, שנחתמה באוסלו רק לפני שנה וחצי, עלולה להימחק ועד לנסיון התפייסות נוסף יעברו שנים רבות.

על שני הצדדים להכיר במצב הנוכחי, ולהמשיך ולפעול לקידום המהלכים שיובילו להגדרה עצמית של העם הפלסטיני בשטחים שתפנה ישראל, עם או בלי הקשר עם ירדן, ואשר יאפשרו את קיומה של ישראל כמדינתו של העם היהודי ללא האיום המתמיד על עתידה. הדרך הנאותה לכך היא מו"מ על הסדר קבע כבר עכשיו, הסדר שינוהל במקביל למו"מ המתקיים עתה, יתעלם מן הבעיות השוטפות ויעסוק בעיקר – מעמד ירושלים, עתיד ההתנחלויות, מציאת פתרון הולם לפליטים במקום מושבם, יחד עם הגדרה ברורה של מעמד האזרחים הפלסטינים, תושבי ישראל.

ד"ר טיבי ונביל שעת, בדבריהם כפי שפורסמו, הם אלה שהעלו את נושא ערביי ישראל עתה, והם אלה שהרבו את מעמדם לתוך המו"מ המתנהל בכבדות רבה. מי שחשב שניתן יהיה לנתק את המו"מ על עתיד השטחים ותושביהם מדיון על ערביי ישראל טעה, ובימים אלה מקבל את התשובה לרעיון משני דוברים מובהקים של הזרם המרכזי בחברה הפלסטינית.

גרעינים ומשחקי שליטה

שוב ושוב אנחנו שומעים על האמנה לאי־הפצתו של הנשק הגרעיני. שר החוץ טען בפריס, שערכה של האמנה הוא קטן, ועובדה שאפילו אירן חתומה עליה. כדי להבין את כל חילוקי הדעות בנושא זה, נשוחח עם ד"ר שי פלדמן, ראש הפרויקט לבקרת נשק במרכז יפה למחקרים אסטרטגיים

דליה יאירי: על מה כל הרעש? מדוע מצרים לוחצת כל כך על החתימה הזו, ומהם המניעים שלנו לא לחתום על האמנה?

ד"ר שי פלדמן: קודם כל, כדאי אולי שאומר מספר מלים על האמנה, משום שאולי לא כולם יודעים במה היא עוסקת.

האמנה נכתבה ב־1968 ונתחמה לתקופה של 25 שנה. היא מהווה, למעשה, עיסקת חבילה בין המדינות הלא־גרעיניות, שלא היה בידיהן נשק גרעיני עד 1967 – ובמסגרתה התחייבו המדינות הללו להימנע מפיתוח להשגת נשק גרעיני – לבין המדינות הגרעיניות, שהתחייבו להימנע מהעברת נשק גרעיני וטכנולוגיה גרעינית למדינות הלא־גרעיניות.

למען העמימות. ד"ר שי פלדמן (צילום: אנדרה ברוטמן)

המעצמות הגרעיניות גם התחייבו לנהל משא ומתן משמעותי לפירוק הנשק הגרעיני הנמצא ברשותן, ולעומת זאת לא נאסר עליהן להעביר טכנולוגיה גרעינית לצרכי שלום לאותן מדינות לא־גרעיניות. כלומר, האמנה הזאת אמרה מצד אחד שהמדינות הלא־גרעיניות לא יצטיידו בנשק גרעיני, אבל שום דבר באמנה הזאת לא ימנע מהן להצטייד בטכנולוגיה גרעינית לצרכי שלום. וזה אומר כורי כוח להפקת חשמל.

כלומר, כל הדברים אותם הזכרת מחייבים פיקוח מאוד הדוק של מישור אובייקטיבי־ניטרלי, שיוודא לאילו מטרות משמש הכוח הגרעיני הזה.

אמת, ולכן האמנה הזאת לוותה בהוראות, לפיהן הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, שמושבה בווינה, תקיים מערכות של אימות ובקרה באותן מדינות לא־גרעיניות, כדי לוודא שהן אכן מקיימות את התחייבותן על פי הוראות האמנה.

כפי שאמרתי, זו אמנה שנתחמה לתקופה של 25 שנה, ונקבע בה שבתום התקופה יתכנסו המדינות החברות והחתומות על אמנה זו, ויחליטו האם לחדש את האמנה לתקופה בלתי מוגבלת, או לתקופה (או תקופות) מוגבלות.

במעמד ההצטרפות והחתימה, כל מדינה מזוהה כגרעינית או כלא־גרעינית?

כפי שהאמנה מוגדרת, אין אופציה להצטרף אליה כמדינה גרעינית. המקרה היחידי שמדינה גרעינית יכלה להצטרף לאמנה ככזו הוא המקרה של צרפת. משום שהאמנה הגדירה במפורש מדינות גרעיניות ככאלה שהיה בידיהן ב־1967 נשק גרעיני, וציינה שעם המדינות האלו נמנות אך ורק ארצות־הברית, ברית־המועצות, צרפת, בריטניה וסין. לכן אין אופציה, לפי הנוסח הנוכחי של האמנה – אלא אם כן הוא ישונה – למדינה כלשהי להצטרף לאמנה כמדינה גרעינית. לפיכך, למשל, אוקראינה ודרום־אפריקה, אשר הצטרפו לאמנה כאשר היה בשטחן נשק גרעיני, נאלצו להצטרף אליה כמדינות לא־גרעיניות, ולקבל על עצמן את כל ההתחייבויות הנובעות ממעמד זה – קרי, בין השאר, להתפרק מיכולתן הגרעינית.

מדינות "מפוקפקות" – כלומר, כאלו שאומרים עליהן שיש להן, או שיהיה להן מעט, נשק גרעיני – הן בצרה בכל מקרה: אם הן מצטרפות, הן כאילו אומרות שאין להן נשק גרעיני ואינן רוצות שיהיה להן נשק כזה. ואם אינן מצטרפות, הן כאילו מודות שיש להן, ואינן רוצות להתפרק ממנו.

נכון. אם ניקח, לדוגמה, את המדינות של דרום־מערב אסיה, כמו הודו ופקיסטן, שלפי הערכה די מבוססת יש לשתיהן אופציה גרעינית מאוד מאוד מתקדמת – הרי אין להן יכולת להצטרף לאמנה, אלא במשמעות של פירוק יכולתן הגרעינית.

מדוע אנחנו מסרבים לחתום על האמנה, ומה שורש הלחץ המצרי הגדול כל כך?

יש כאן שתי שאלות נפרדות. מבחינתנו, העברנו בסדרות של הצהרות והודעות של שר החוץ בשבועות האחרונים את המסר, שראינו את העמימות השוררת לגבי הפוטנציאל הגרעיני של ישראל כמרכיב במשוואת הביטחון הלאומי שלה. כלומר, ניסינו להפיק פירות הרתעתיים מהעירפול ששרר סביב יכולתה של ישראל בתחום הגרעיני. לכן, כיוון שחתימה על האמנה הזאת כרוכה גם באמצעי אימות ובקרה, ברור שיש סתירה בין האמצעים האלה לבין היכולת להמשיך ולקיים עמימות כלשהי לגבי הפוטנציאל הזה. משום כך נמנעה ישראל עד עתה מחתימה על האמנה, ואני מניח שהיא גם תימנע מכך גם בעתיד הנראה לעין.

אשר לשאלה השנייה, שנוגעת למוטיבציה המצרית, אני חושב שכאן היה צירוף של שלושה דברים. צריך לזכור, שההחלטה המצרית ללכת בגדול על ניסיון להביא את ישראל להיכלל במשטר האמנה נפלה לפני חודשים אחדים. בעיתוי הזה נראה למצרים שהמומנט של הוועידה שצריכה להתכנס באפריל, יכול להיות ההזדמנות האחרונה לשים מגבלות וסייגים כלשהם על הפוטנציאל הגרעיני של ישראל, בכך שלפחות יביאו את ישראל לאיזושהי הצהרת כוונות, שבתאריך כלשהו היא תצטרף לאמנה.

הדבר השני ששיחק כאן זו התחושה שהיתה לפני חודשים מספר, שתהליך השלום מתקדם. שררה אז אופטימיות רבה למדי במישור הישראלי־פלסטיני, נחתם הסכם שלום בין ישראל לירדן, ישראל יצרה מגעים מתקדמים עם מספר מדינות במפרץ ובצפון־אפריקה. כל זה עורר אצל המצרים את החשש, שתהליך השלום יבוא לידי מיצוי מבלי שנעשה דבר כלשהו כדי להגן, או לשים סייגים, על פוטנציאל שנראה בעיניהם משמעותי, והנמצא בידי ישראל.

והדבר השלישי שקרה, לדעתי, הוא שמספר תהליכים שהתלוו לתהליך השלום – כמו ועידת קזבלנקה ומהלכים אחרים – הצטיירו בעיני המצרים כמהלכים שמובלים על־ידי ישראל ושיש להם משמעות של הנדסת האיזור בלעדיהם. זה לחלוטין מחוץ לתחום הגרעיני, אבל

> *"מספר תהליכים שהתלוו לתהליך השלום – כמו ועידת קזבלנקה ומהלכים אחרים – הצטיירו בעיני המצרים כמהלכים שמובלים על־ידי ישראל. זה אמנם אינו שייך לתחום הגרעיני, אבל המהלכים האלה יצרו אצל המצרים תחושה של איבוד המנהיגות במזרח התיכון"*

המהלכים האלה יצרו אצל המצרים תחושה של איבוד המנהיגות במזרח התיכון. ואני חושב שבפעילותם בהקשר לאמנה. למניעת הפצתו של הנשק הגרעיני, ובמיוחד בעבודה שהם פועלים להשגת קונסנזוס ערבי, הם בעצם באים ומזכירים – לנו ולשאר מדינות המזרח התיכון – שכנושאים קרדינליים באיזור אי־אפשר להסתדר בלעדיהם. מעין "אנחנו הכתובת, ואם אתם רוצים לנקוט מהלכים מסוימים, אתם צריכים לעבור דרך קהיר".

של מי ההצעה הזאת?

דליה יאירי: ח"כ ענת מאור טוענת שלימור ליבנת "סחבה" לה את הצעת החוקה בנושא יחסי ממון. למרבה התמיהה, טוענת ח"כ לימור ליבנת אותה טענה ממש. ועדת הכנסת תדון מחר בתלונתה של ליבנת, וועדת האתיקה של הכנסת תדון בתלונתה של מאור

ענת מאור: טענות שקריות

דליה יאירי: ועדת הכנסת תדון מחר בתלונתה של ח"כ לימור ליבנת, לפיה העתקת הצעת חוק פרטית שהגישה ליבנת בנושא יחסי ממון. האמנם?

ענת מאור: ועדת האתיקה תדון בתלונה שלי כנגד ח"כ ליבנת על הטענות השקריות שלה, על ההקשרים המטעים ועל האשמות השווא, ואני סומכת על הוועדה שתעשה זאת באופן מקצועי ומסודר, ושהתלונה שלי תתברר כאמיתית.

אם שתיכן מציעות אותה הצעת חוק, אדם מן הישוב היה שואל מדוע אינכן מתאחדות ומגישות אותה בשם שתיכן.

אכן, השאלה ראויה והאדם מן הישוב צודק, עלינו באמת לעבוד במשותף – ואנו עושים זאת פעמים רבות בכנסת. אבל ראוי להסב את תשומת לבך לכך, שהאדם מהישוב גם רואה קודם כל מיהי אותה חברת כנסת הרודפת צדק ומוסר: זו שמבקרת המדינה האשימה אותה במעשי שחיתות ובשימוש לא הולם בכספי ציבור: זו שהגישה תלונה נגד חבר כנסת, שהיום הוא שר.

"אני סומכת על ועדת האתיקה". ח"כ ענת מאור

מה זה שייך לעניין הנדון?

לעניין הנדון אומר רק, שלעתים קרובות אנחנו מגישים הצעת חוק במשותף. פעמים רבות מעבירים ארגונים את הצעות החוק לכמה חברי כנסת, העובדים על כך במקביל, או שחושבים על אותו נושא. הדוגמה האחרונה – חוק יחסי ממון בין בני זוג. אמירה ליס כתבה על כך ב"ידיעות אחרונות". העוזרת הפרלמנטרית שלי היתה עירנית, ראתה זאת בעיתון, עיבדנו הצעת חוק, היא הוגשה לפי כל הכללים, ומתברר שח"כ ליבנת עבדה על כך בהקשר אחר. כאשר חברי כנסת מאתרים דבר כזה מראש, הם מגישים את ההצעה במשותף ואז הכנסת באמת מחברת בקריאה טרומית את שתי הצעות החוק, והדיון אחר כך נעשה במשולב.

כשעבדת על הצעת החוק שלך, לא ידעת שהיא עובדת במקביל על ההצעה שלה?

בפירוש לא ידעתי. ועדת האתיקה קיבלה את כל הסימוכין וההוכחות לכך.

מהקריאה בעיתון זה נראה כמו שני ילדים, שראו מטבע וכל אחד צועק "ראיתי ראשון!"

זה באמת מביך שאנחנו, חברי הכנסת, שנבחרנו לעסוק בשליחות ציבורית – ועושים זאת – נקלעים למצב בו חברת הכנסת ליבנת מסיטה את עבודת הכנסת ומערבת את ועדת האתיקה, ועדת הכנסת, מזכירות הכנסת, העיתונות והציבור.

אני מסכימה שהנושא בעייתי. יש לנו כבר חבר כנסת שעוסק בגימיקים, והכנסת עדיין לא יודעת איך להתמודד איתו.

אולי מן הראוי היה ששתיכן תדברו על הדברים ביניכן ותגיעו לפשרה.

אני יותר ממסכימה אתך, ובטוחה שוועדת האתיקה תעשה מלאכתה נאמנה.

ברצוני לומר דבר נוסף: אותה ח"כית הגישה תלונה בנושא של העתקת חוקים, ובאותו יום שר המשפטים אמר במליאה, במלוא הנימוס, שהיא הגישה את הצעת החוק אחרי שהממשלה כבר עובדת על הצעתה ופרסמה זאת ברבים.

אבל זה לא שייך להצעת החוק עליה מדובר.

ועדת האתיקה תמצא את כל העובדות. יש פה הקשרים לא נכונים, והכל מפורט בתלונה שהגשתי.

לימור ליבנת: מקריות בלתי רגילה

השאלה שנשאלת היא, למה לא תסכמו את הדברים ביניכן, למה ללכת לוועדות הכנסת והאתיקה.

לימור ליבנת: זה דורש תשובה, גם על הדברים שאמרה ח"כ ענת מאור. קודם כל צריך להבין, שפניתי לוועדת הכנסת, פירטתי את השתלשלות העניינים והצעתי הצעת תיקון לתקנון הכנסת, על פיה חבר כנסת לא יוכל להציע הצעת חוק זהה לזו שהציע חבר כנסת אחר לפניו, אלא בהסכמתו של זה. למה זה נחוץ ועל מה העניין? צריך להבין מה קורה. לח"כ ענת מאור, לצערי הרב – וחברי הכנסת כולם יודעים על כך, שכן רבים מהם הם מנפגעיה – יש נוהג לחטוף הצעות חוק. חשוב לדעת, שעל הצעת חוק עובדים זמן רב. אגב, את הצעת החוק המדוברת – ליחסי ממון – הגשתי כבר לפני למעלה מחצי שנה, במאי אשתקד, ורק העליתי אותה לקריאה לפני שבועיים. ענת מאור הגישה אותה בדיוק באותו שבוע בו העליתי אותה לקריאה. מין מקריות בלתי רגילה.

שאלתי את ח"כ מאור, האם לא ידעה שאת מגישה את אותה הצעה, והיא אמרה שלא ידעה.

שמעתי את הדברים, זה לא היה הדבר היחידי שענת מאור אמרה ושהוא פשוט לא אמת.

המקרה שקרה ביחס להצעת חוק יחסי ממון היה, מבחינתי, הקש ששבר את גב הגמל. יש לי סיפורים נוספים: ח"כ ענת מאור "לקחה" בשעתו את הצעת החוק של ח"כ סילבן שלום בנושא דמי לידה. היא גם ישבה בשעתו בוועדת החינוך של הכנסת ושמעה שאנחנו דנים בהרחבה בנושא בני נוער שיש להם תיקים פליליים. הצענו למחוק להם את הרישומים הפליליים על עבירות פעוטות, כדי לא להרוס להם את החיים וכדי שיוכלו ללכת לצבא. סיכמנו שוועדת החינוך תגיש הצעת חוק, וענת מאור רצה והגישה למחרת הצעת חוק בנושא. כתוצאה מכך, אברהם בורג – שהיה ראש הוועדה – לא נתן לה להיכנס לישיבות שנה תמימה.

"הקש ששבר את גב הגמל". ח"כ לימור ליבנת (צילום: יצחק הררי)

כלומר, לא מדובר כאן במקריות, אלא בתופעה שמבחינת האתיקה והאווירה בכנסת מעוררת בעיה קשה ביותר.

גם הויכוח הזה, שיוצא והוצג לתקשורת ולציבור, מעורר בעיה קשה, ואולי אפילו גיחוך. ברור שיהיו כאלה שיאמרו: "טוב, נו, נשים"...

את זה אפשר לומר על כל דבר. אבל הפנייה שלי לוועדת הכנסת היא מאוד רצינית, ובאה לפתור את הבעיה הזאת בצורה הטובה ביותר, על־ידי תיקון בתקנון הכנסת.

הייתי רוצה לומר כאן דבר נוסף: לפני שפניתי לוועדת הכנסת ולוועדת האתיקה, פניתי ליו"ר הכנסת בצורה הדיסקרטית ביותר. היו"ר קרא למזכיר הכנסת, ישבנו שלושתנו, ורק לאחר שהעובדות התבררו, ויו"ר הכנסת אמר מה שאמר על הדברים האלה – לא אצטט כאן מפיו – סיכמתי איתו שאגיש תלונה לוועדת הכנסת.

לכן צריך להתייחס לכך בשתי פאזות: החלק הראשון הוא, שמדובר כאן בתופעה שצריך לבדוק איך אפשר לתקנה בתקנון הכנסת, ועל כך פניתי לוועדת הכנסת; והחלק השני הוא שאלה של אתיקה ושל יחסי כבוד הדדי בין חברי כנסת.

לצערי, ח"כ ענת מאור נמצאת באיזושהי תחרות עם עצמה – או עם אחרים – מי יגיש יותר הצעות. אני לא עושה תחרות על סטטיסטיקות, אלא מגישה רק הצעות חוק מהותיות, ומרשה לעצמי להתעלם מכל יתר ההאשמות ודברי ההבל שהשמיעה ח"כ מאור. לדעתי, זה פשוט לא לעניין. יש פה בעיה עקרונית שצריך לפתור אותה. ח"כים רבים מתלבטים בה, ולכן החלטתי להעלותה.

קרובים קרובים

"תמיד היינו בטוחים, שהצלחתה של מדינת ישראל תחזיר לנו את זכויותינו ויכולתנו לחיות בשלווה במולדתנו, שרוויה דם" – אמר הקולונל שארבל באראקאת, מנהל האיזור הים־תיכוני של הארגון הלבנוני העולמי, שבא אלינו לביקור

□ בצלאל עמיקם

קולונל שארבל באראקאת, מנהל האיזור הים־תיכוני של הארגון הלבנוני העולמי, ותושב דרום לבנון, בא לביקור כדי להגיש לנו תזכורת. "אנו, תושבי דרום לבנון, חיינו וגרנו ליד הגבול הישראלי מאז הקמתה של מדינת ישראל ועד כניסת המחבלים לאיזור, אחרי 1967. בתקופה זו לא אירע אפילו מקרה אחד, שהיה בו כדי לערער את השכנות הטובה בינינו, למרות שלא שרר שלום בין שתי המדינות. תושבי הכפרים הנוצריים בדרום לבנון התנגדו לכניסת המחבלים הפלסטינים לאיזור בשנת 1968, ועד היום אנו בקו החזית הראשון נגדם".

הקולונל הלבנוני שב ומדגיש: "אנו נשאנו את נשקנו נגד המחבלים מייד אחרי שהצבא הלבנוני התפורר, בכדי למנוע מהמחבלים לשלוט באיזור, והבענו תמיד את תודתנו לישראל על כל עזרה ותיאום בינינו".

זהות אינטרסים זו תרמה, לדעתו, להבנה ושיתוף פעולה מלא במישור הבטחוני. "אנו עזרנו לצה"ל בכל הפעולות הגדולות והמבצעים הצבאיים והבטחוניים בלבנון, וכל זה מתוך הבנה, גורל משותף ואינטרס דו־צדדי להגנת שתי המדינות. תמיד היינו סמוכים ובטוחים, שהצלחתה של מדינת ישראל – שהיא הידידה היחידה, המנוסה למלחמות ולשלום – תחזיר לנו את זכויותינו ויכולתנו לחיות בביטחון ובשלווה במולדתנו, הרוויה בדם חללינו ובדם חללי ישראל".

מבצע שלום הגליל והנסיגה מלבנון גרמו, להערכתו, לשינוי ביחסים ובמצב האסטרטגי בין לבנון וישראל. העתיד המסתמן – אם תגיע ישראל להסדר כלשהו עם סוריה, ותסיג את יחידותיה מדרום לבנון – מעורר שם חרדה. קולונל באראקאת מציין, כי מבצע שלום הגליל שינה את מערכת החיים של תושבי דרום לבנון. אך "למרות הכל, לא שינינו את דעתנו במאומה, ועמדתנו נשארה כפי שהיתה. עזרנו ותמכנו בישראל, דבר שעלה לנו ביוקר ובהקרבה רבה, ועד עתה אנו משלמים על זה בדם ילדינו".

כדי להסיר כל ספק, מבהיר הקולונל, כי אין הוא נושא דגל טרוניה כלשהי. "מדינת ישראל נוקטת, ובצדק, את כל הדרכים האפשריות במשטרה הדמוקרטי, כדי להגיע לשלום אמת יציב, והיא משלמת ושילמה מחיר גבוה, על־ידי היהודים למען מימוש מטרה זו. אולם מאחר שתהליך השלום הגיע עד לאזורנו, אנו חשים חובה לעניין, בו תלוי עתידנו ועתיד ילדינו. ומאחר שאנו בעלי בריתם של הישראלים, אנו חייבים להביע את דעותנו בנושא, למרות שלא נשאלנו, דבר שיש להצטער עליו.

"מהי מערכת היחסים בין רצועת הביטחון לבין ארץ האם, לבנון? היחס הקיים בינינו לבין מדינתנו, לבנון, שונה לגמרי מהיחס שהיה לפני מבצע של"ג, מאחר שהרבה תמורות ושינויים פוליטיים התרחשו במדינה. אנו לא היינו שותפים להם, במשך תקופת המלחמה הארוכה, ותהליך השלום עלול להחזירנו למדינת לבנון הנוכחית".

חיים בהסגר

קולונל שארבל באראקאת רוצה להעביר לממשלת רבין מסר חד וברור: "ההסדר הבטחוני שממשלת ישראל שואפת לקבלו עם הסכם השלום הוא זכותה, ואנו נברך אם יושג. יש להבטיח את שלומם של חיילי צד"ל, את עתידם והשתלבותם בצבא הלבנוני. ואם זה יושג עם הסכם השלום, יש להודות ולברך על כך".

אולם, הוא מורה, שתי נקודות אלו אינן כוללות הכל. הנושא המרכזי והבעייתי ברצועת הביטחון אינו צבאי בלבד, אלא הרבה יותר עמוק. "הבעיה היא של עם, אשר תמך ועזר ליהודים בשנות העשרים והשלושים, נשא בעול המלחמות בשנת 1936 ובשנת 1948, ועמד נגד המהפכה הפלסטינית ונגד כל הפלגים שהציבו בפניהם מטרה אחת – השמדת מדינת ישראל. עד עצם היום הזה ממשיך עמנו במאבקו נגד כל הגורמים העוינים הללו, מתוך אמונה ובחירה ברורה".

לדברי האורח מלבנון, מחצית מבני עמו חיים בהסגר. "לצפון אסור להם לעבור. המדינה הלבנונית היא אויבתם, הסורים שולטים שם, ומצבם הכלכלי הולך ומתדרדר. גם דרומה אין ביכולתם להגיע. אך הגרוע מכל הוא, שיש ישראלים הרואים בצד"ל נטל כבד, שחייבים להיפטר ממנו, ואנו בעיניהם שכירי חרב, לא יותר.

"חשוב לתושבי דרום לבנון, שמדינת ישראל תיקח את עניינם ברצינות ובאחריות רבה, ותבחן אותו בראייה עמוקה, כבעיה של עם ששילם וממשיך לשלם מחיר יקר על ידידותו לישראל. על ישראל מוטלת חובה מוסרית, והיא חייבת לקחת אותה בחשבון בכל הסכם שלום בעתיד עם מדינת לבנון, או עם סוריה. במיוחד כאשר הסכם שלום יחזיר את רצועת הביטחון לידי צבא עוין, היורה כעת בנו ופוגע בחיילנו, ואנו עומדים איתנים נגדו ומגינים על עצמנו".

כצעד ראשון, דורשים תושבי לבנון להשאיר את האיזור הגבולי כיחידה פוליטית נפרדת ומיוחדת, מתחומי ג'זין בצפון ועד ראש־הנקרה, מרג'־עיון, חצבייה ובנת־ג'ביל. איזור זה יישאר תחת ניהול נציגים פוליטיים מקומיים, עד אשר יחזור המצב לקדמותו, תוך תקופת מעבר של לא פחות מחמש שנים. הנציגים המקומיים יודעים היטב את בעיית האיזור, והיו מעוניינים לתרום ולעשות למענו ולמען התושבים בו. הם יעשו הכל כדי לקבל את זכויותיהם מהמדינה המרכזית, לבנון, זכויות שנגזלו מהם משך תקופה ארוכה מאוד. רק אחרי תקופת מעבר זו תתברר היטב מהות השלום, אפשר יהיה לדעת את כוונות הצד השני, ואז להחליט ולקבל את הייצוג הדמוקרטי בלבנון.

האם ישראל עייפה מן העלייה?

גל ההתלהבות הגדול, שליווה את העולים מברה"מ בתחילת שנות התשעים, דעך, אצלנו ואצלם. גרמו לכך מכתביהם של הנקלטים אל אלה שטרם עלו, והתבטאויות שונות בחברה הישראלית בגנותם של העולים. טוב היה לו, בנוסף לסיוע הממשלתי, היו הישראלים מקדמים את העולים החדשים ב"כוס תה", כפשוטה או כסמל

□ אורי גורדון

בתחילת שנות התשעים, עת החל גל העלייה הגדול מברה"מ דאז, קיבל הציבור הישראלי את העולים באהבה רבה. רבים הזדרזו אז לאסוף ביגוד ומצרכים לעולים, ארגוני מתנדבים למען העולים פרחו בכל רחבי הארץ, והתחושה היתה, כי אנו עומדים בפני מאורע היסטורי נדיר. למרות זאת, קליטתם של העולים היתה קשה, על פי כל קנה מידה. מדי חודש הגיעו לארץ רבבות עולים, שהגדילו באופן דרמטי את הביקוש לדיור, ועל כל מקום עבודה פנוי התחרו ביניהם עשרות אנשים. נתוני האבטלה גאו עם כל עולה שנחת בנתב"ג, ומחירי הדירות עלו בעשרות אחוזים. אולם האווירה בקרב יהודי ברה"מ היתה אופטימית, ושררה התחושה כי ישראל מצפה לעולים, ועושה את כל המאמצים על מנת לקלוט אותם כהלכה.

חמש שנים חלפו. הקליטה שופרה לאין ערוך, האבטלה הצטמצמה, והעולים המגיעים כיום נקלטים הרבה יותר טוב, והרבה יותר מהר, מאלו שהגיעו לפני חמש שנים. אולם, במקביל, הרעה האווירה הציבורית סביב נושא העלייה, הן בישראל והן ברחבי חבר המדינות. בישראל, שככה ההתלהבות הראשונית. המתנדבים שבו ברובם לעיסוקיהם היומיומיים, וגילויי העוינות כלפי העולים, שבעבר היו נחלתם של תמהונים ואנשי שוליים, הפכו להיות מקובלים יותר ויותר.

אין ספק כי תרמו לכך התבטאויות שונות שנשמעו בחברה הישראלית, בגנותם של העולים. הן בקרב שכבות מצוקה, הן מפיהם של חיילים משוחררים, ובעיקר מצידם של כמה מאלה שנמנים עם הנהגת המדינה. על תחושת הניכור הטבעית, האופיינית לאוכלוסיה של מהגרים שזה מקרוב באו, נוספה האווירה הציבורית העויינת, וניתן היה לשמוע מרבים מבין העולים, כי "הישראלים אינם רוצים את העולים". גם לעיתונות הישראלית, הן העברית והן הרוסית, היה חלק לא מבוטל ביצירת תחושת הניכור בין הוותיקים לעולים.

תחושותיהם של העולים שהגיעו לארץ הועברו במהרה, בטלפונים ובמכתבים, גם לידיעתם של הקרובים שנשארו מאחור, בחבר המדינות, וגם שם ניתן כבר היה לשמוע, כי ישראל כבר עייפה מן העולים, ואין היא מעוניינת לקלוט עולים נוספים.

אני משוכנע, כי לולא היה המצב הכלכלי והפוליטי באזורים שונים בחמ"ע חמור, כפי שהוא כיום, היינו עדים לירידה משמעותית במספרי העלייה. אולם, "למזלנו", בחלק ניכר מארצות חבר המדינות שורר מצב כה קשה, עד כי רבים מן היהודים מעדיפים את קשיי הקליטה בישראל, על פני מציאות החיים המרה שם.

העולים המגיעים כיום לארץ לא רק נקלטים טוב יותר מקודמיהם, אלא אף מגיעים מוכנים נפשית טוב יותר לקשיי הקליטה. למעט עליות מצוקה מאזורי קרבות, שהן עליות הפזורות מטבען, מרבית העולים מחמ"ע מגיעים כיום לאחר שצברו מידע רב על אפשרויות הקליטה בארץ, והם יודעים היטב מהם הקשיים והבעיות המצפים להם בקליטתם. הם מפוכחים מאשליות, הם מבינים כי יעברו מספר שנים עד שיצליחו להיקלט ולהתבסס, והם מוכנים לעמוד בפני הקשיים.

במהלך שנת 1994 הגיעו לישראל כ־80 אלף עולים, יותר ממספר העולים בשנתיים הקודמות, 1992 ו־1993, ונתוני תחילת 1995 מעידים, כי זרם העולים לא רק שאינו פוסק, אלא אף הולך וגדל. הגיעה העת לעריכת חשבון נפש מחודש של החברה הישראלית, ביחסה אל העלייה. אינני מצפה לחזרתה של ההתלהבות הגדולה של ראשית גל העלייה, אבל הייתי רוצה לראות יותר ויותר ישראלים תורמים ומתנדבים לסייע לעולים, להקל עליהם את הקליטה הראשונית בארץ זרה.

גולדה מאיר ז"ל אמרה באחד מדיוני הממשלה על נושא העלייה, כי "ממשלה לא מגישה כוס תה לעולה, רק שכנים יכולים להגיש כוס תה". היום, לאחר שהחברה הישראלית כבר עייפה מן העלייה, שוב זקוקים העולים לאותה כוס תה, לאותה עזרה, שרק ישראלים מן השורה יכולים להציע ולהגיש להם.

התרבות במבחן השלום

הוצאתו של המשורר והוגה הדעות הערבי אדוניס מההתאחדות הכללית של הסופרים הערבים, היא סמל למשבר המודעות בתוכה לאורח החיים הדמוקרטי, הפלורליזם ולתחייה התרבותית, המחייבים את השלום

□ סאלם ג'ובראן

ההתאחדות הכללית של הסופרים הערבים, המאגדת מתוכה את התאחדויות הסופרים ממדינות ערב, הוציאה משורותיה ב־28 בינואר את המשורר והוגה הדעות, המוכר בשמו הספרותי "אדוניס". וזאת מדוע? האם אין הוא ראוי מבחינת רמתה של יצירתו לחיות חבר בהתאחדות? האם ביצע פשע הנוגע בספרות ובמוסר? בהחלט לא.

ההסבר הרשמי לגירוש הוא הטענה האומללה בדבר "יחסו של אדוניס לנושא הנורמליזציה עם ישראל". אבל עד כמה שזכרוננו מגיע, אדוניס לא ביקר בישראל ולא השתתף כאורח בוועידת התאחדות הסופרים בישראל. התברר לנו, כי הנהגת ההתאחדות זועמת על אדוניס, מפני שהשתתף בכנס אינטלקטואלים בהזמנת יונסק"ו, ארגון לענייני תרבות של האו"ם. בכנס השתתפו סופרים יהודים וערבים וכן יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, ושר החוץ של ישראל, שמעון פרס.

בתחילה לא היו תגובות על החלטת הגירוש האומללה, אך בשבוע שעבר הודיעו על פרישתם מן ההתאחדות, ביוזמתו, הסופר והמחזאי הגדול סעד אללה ונוס (המתנגד לנורמליזציה ועוין לישראל), במחאה על שההתאחדות אינה סובלת סופרים בעלי דעות ואסכולות שונות. לדבריו, התאחדות הסופרים חייבת להיות פתוחה לכל הסופרים, בעלי גישות שונות וסותרות.

יש לומר בפה מלא ובצלילות: ההתאחדות ללא אדוניס היא דלה, בעוד שאדוניס, בלי ההתאחדות, הוא אדוניס, משורר והוגה דעות גדול, המביא כבוד לאומה הערבית במפעלותיו – בפריס, ולא בבירה ערבית, לצערנו. אבל ראוי לדון בעניין זה מנקודת מבט רחבה ועקרונית יותר.

ההתאחדות הכללית של הסופרים בעולם הערבי סובלת ממשבר ארגוני חמור, והוא בלט במיוחד לאחרונה, בוועידתה ה־18 בבירת מרוקו.

המשבר מוצא ביטוי במינוי שמעניקים משטרים מסוימים לסופרי החצר, לייצג את ארצותיהם, קרוב לצלחת; הוא מוצא ביטוי גם בעובדה המחפירה, שיש לא מעט סופרים רעבים ומושפלים. יש מעצרים, ויש מוות בעת חקירה במרתפיהם של משטרי הדיכוי, עליהם שמענו לא מעט לאחרונה מפי הגולים הפוליטיים מעירק, ערב הסעודית וארצות אחרות.

למרבה הצער, אין תנועת התרבות הערבית מודעת לכך, שסוגיית הדמוקרטיה היום היא המפתח האמיתי לפתרון הבעיות הכלכליות והחברתיות. היא הכלי היעיל ביותר למאבק נגד הפונדמנטליזם הדתי והפוליטי ולהשגת חופש חשיבה, ביטוי והתארגנות, מבלי שהסופר הערבי יצטרך לכתוב את צוואתו, לפני שיפרסם את יצירתו.

כערבי, העוקב אחרי התפתחות הספרות הערבית בארבעים השנים האחרונות, נראה לי כי משולש החופש, הדמוקרטיה והפלורליזם הוא משולש מקודש, אשר רק על בסיסו אפשר להביא לשגשוג התרבות.

מצד שני, שלושת אלה מחייבים את השלום. דרך המלחמה וההתכחשות לצד השני, פשטה את הרגל. העם הפלסטיני שילם, זה יותר ממאה שנים, את מחיר המדיניות הרשמית והערבית הקיצונית. כעת הולכת התנועה הלאומית הפלסטינית לשלום עם ישראל, לפניה עשתה זאת מצרים, ולא מכבר עשתה זאת ירדן. יש היום גם יחסים גלויים בין ישראל למרוקו, תוניסיה, אבו ד'אבי ועומאן. ואנו שומעים אפילו, כי עירק מגששת דרך לדיאלוג עם ישראל. גם החרם הערבי שבק חיים.

לו ניסו הערבים לאחד את שורותיהם למשא ומתן עם ישראל מעמדה טובה יותר, היה בכך היגיון. אילו היתה ההתאחדות הכללית של הסופרים נאבקת למען לחם לעם, למען חינוך טוב, להפצת התרבות, להגנת מעמד הסופר ולהגנת רעיונות החופש, הסובלנות והפלורליזם, היינו מוחאים לה כפיים ורואים בה חיל חלוץ למאבק נגד העריצות והשחיתות.

הטעות של המשטרים בעולם הערבי אינה בעשיית שלום עם ישראל; היא בעוצמה במדיניות הפנימית. אנו שומעים מעט מאוד על מאבקה של התאחדות הסופרים בזירה הפנימית. מצד שני, שומעים על סירוב לשלום עם ישראל ועל "סכנת הכיבוש התרבותי". האם ישראל, על ארבעה מיליון היהודים שבה, יכולה לכבוש את האומה הערבית מבחינה תרבותית, כך שישכחו את ספרותם ומורשתם ויהפכו לעברים? האין הטענה הזאת מבטאת רגש נחיתות של אומה בת 180 מיליון בפני אומה קטנה, המצויה בהתהוות תרבותית?

אך גם מעבר לכך, אם לא היה תהליך שלום, והיינו עדיין במצב מלחמה כוללת, אין מניעה למפגש בין אינטלקטואלים יהודים־ישראלים וערבים, על בסיס תרבותי והומניסטי־טוטורי, המתנגד למלחמה ודבק בחיי האדם וכבודו. הרי לא התייאשנו כליל מן האפשרות לשכנע את הסופרים הישראלים בצדקת העניין הלאומי של הפלסטינים, ואף לגייסם למענו. והרי אנחנו, הערבים אזרחי ישראל, גם אחרי 45 שנים למדינה לא התכוללנו, לא "התייהדנו", לא שכחנו את שפתנו ותרבותנו, ואף פיתחנו אותה עם זהות לאומית דמוקרטית. וזאת כאשר היינו מבודדים, גם פיזית, מכל העולם הערבי. האם יש היגיון או בסיס לטיעון על סכנת כיבוש תרבותי ישראלי לעולם הערבי?

מצב המלחמה לא יכול להימשך לעולם. השלום, עם כל ייסורי הלידה הקשים והמסובכים, נולד כדי לחיות, והוא חייב לחיות. יש להכין את היהודים והפלסטינים, את הישראלים והערבים כולם, לעידן השלום הצודק והקבוע. לא יתכן, שכל עם יתחפר במרתפי אטום ויבודד עצמו מן העולם. לכן, המשימה הספרותית־תרבותית העכשווית העומדת בפני האינטלקטואלים הערבים היא קשה, אך נשגבת – לתרום להתחדשות החברתית והתרבותית של האומה הערבית, על בסיס של תחייה דמוקרטית וכרוח התקופה.

במקום זאת, אנו עדים לגירושו של אדוניס מההתאחדות הכללית של הסופרים בעולם הערבי, בשל השתתפותו בכנס ביוזמת האו"ם, בו השתתפו סופרים יהודים ישראלים. ואין הוכחה יותר מוחשית עיניים מזו לשבירת, שהתנועה הספרותית והתרבותית בעולם הערבי נמצאת במשבר ובמבוכה.

אני לא איבדתי תקווה, כי הסופרים הפלסטינים, שהם יוצרים טובים ופטריוטים טובים, ימלאו תפקיד מכריע בחיסול גישות מוטעות אלה, ובהסרת המכשולים בפני זרימתו של נהר התרבות הערבית בצורה טבעית, עם שורשיות לאומית, ועם פתיחות ומעורבות אוניברסלית.

(המאמר פורסם בשבועון "[illegible]" ביום 17.2.95)

מבזקים כלכליים

מרכז סחר פלסטיני בשיתוף מכון היצוא

■ משלחת כלכלית רמת דרג מטעם הרשות הפלסטינית ביקרה בסוף השבוע במכון היצוא, במטרה לבדוק אפשרויות לשיתוף פעולה בהקמת מרכז פלסטיני לקידום סחר.

מנכ"ל המכון, אמיר חייק, מסר כי במהלך פגישה נסקר אופן פעילותו של מכון היצוא ושירותיו לקהיליית העסקים.

חייק מסר לאורחים הפלסטיניים, כי עד שיוקם המרכז פתוחים שירותי המכון לשימוש אנשי עסקים מיהודה, שומרון ועזה.

עוד נמסר במיפגש, כי בתחילת מארס יערוך משרד התעשייה והמסחר בשיתוף עם מכון היצוא סמינר לאנשי עסקים פלסטיניים בנושאי יצוא ויבוא.

"כחול־לבן" — לא בכל מחיר

■ החייב דן מרידור, לשעבר שר המשפטים, קורא להשתחרר מהסיסמה "כחול לבן" בכל מחיר, שלדבריו היא מרשם בטוח להרס הכלכלה. מרידור סבור, שמדינה קטנה כישראל אינה יכולה לייצר הכל בעצמה, ושאם היא רוצה להתפתח ולהתרחב, עליה להתמחות בייצור מוצרים שאנו יודעים לייצר טוב יותר ומוצרים אחרים לייבא, כי יבוא הוא דבר לגיטימי בעולם כולו.

מרידור דיבר ביום עיון בנושא חוק חובת המכרזים במבחן המציאות, שהתקיים בסוף השבוע מטעם המרכז למשפט מסחרי שליד הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר־אילן בשיתוף חברת החשמל. את יום העיון יזם המנהל החדש של המרכז למשפט מסחרי, ד"ר דוד גליקסברג, במטרה לבחון את תוצאות הפעלת החוק שיצר התלבטויות ומבוכות רבות. השתתפו בו עשרות עורכי־דין, רואי־חשבון ומנהלים בחברות פרטיות, ציבוריות וממשלתיות.

בהתייחסו להשלכות חוק חובת המכרזים על העדפת תוצרת הארץ אמר מרידור, כי לדעתו אין כיום כלכלן רציני החולק על הקביעה שהדרך לפתח את המשק היא בהתמחות בייצור מוצרים שבהם מצטיינת התעשייה הישראלית. הוא אינו רואה כל היגיון, כלכלי או פסיכולוגי, בחיוב יחידות ממשלתיות וציבוריות לקנות בכל מחיר מתוצרת הארץ, גם אם מחירה גבוה בשיעור ניכר ממוצרי יבוא דומים.

לדבריו, מדיניות המגינות על תוצרתנו בדרך של חיוב לקנותה גם במחיר גבוה יותר עושות כן בהשפעת גורמים אינטרסנטיים ובלחץ של בעלי הון. מדיניות זו, אמר, מביאה להגנה על מפעלים כושלים, פוגעת ביעילות ובולמת תחרות. כדוגמה הביא מרידור את מאנקו של יו"ר הדירקטוריון של חברת החשמל, עדי אמוראי, נגד התקנה שחייבה אותו לקנות מוצרים בארץ במחיר גבוה פי כמה מאשר בחו"ל.

מרידור הביע תקווה, כי ועדת הכספים של הכנסת תדון בקרוב בתוצאות חוק חובת המכרזים ותפעל לתיקונו, כדי לאפשר למשק הישראלי להיחשף, להתייעל, להשתכלל ולהתפתח, ולא להיות מוגן באופן מלאכותי. לדבריו, צעד זה נחוץ דווקא לנוכח העובדה שמדינת ישראל נמצאת זה חמש שנים בתהליך של צמיחה והתפתחות כלכלית מרשימה. הוא הביע את צערו על כך שהממשלה הנוכחית שינתה את המדיניות, ותובעת בכל מחיר הגנה על תוצרת הארץ. ספק אם הגנה במיכרז על מוצרים ישראליים, היקרים בשיעור ניכר ממוצרים מחו"ל (15% ומעלה), אף תקפה מבחינה משפטית, אמר מרידור.

לעשות עסקים עם יפן

■ חברת בי.בי.אי., נציגת קומפאס בישראל, משווקת כיום לתעשיינים ואנשי עסקים את קומפאס יפן 1994־95, הכולל שמות של כ־100 אלף חברות מובילות ביפן, על כתובותיהן המלאות ונתונים עסקיים חשובים עליהן: מחזורי עסקים שנתיים, מגוון מוצרים, תוכניות עסקיות עתידיות, הרכב בעלות, אשראי בנקאי, שיתופי פעולה ועוד. מאגר הנתונים משווק בשבעה כרכים מודפסים, או על CD-ROM.

לצד מאגר הנתונים ומחקרי־שוק על המשק היפני מספקת קומפאס יפן שורה של עצות לגבי הדרך הנכונה לעשיית עסקים עם יפן. נימוס, סבלנות, כרטיסי ביקור והכרת המשק הם רק חלק מהעצות שמספקת החברה למי שמתכנן לייצא ליפן. כן מומלץ לבוא מלווים בדובר יפנית או בבן המקום.

יש כאלה שכבר מיישמים את ההמלצות: נעמי טקסאגו־קידר, אזרחית ישראלית ממוצא יפני הנשואה לישראלי, חיה בארץ ומשמשת כאן כמנהלת השיווק ליפן בחברת יהלומים ישראלית גדולה.

בתמונה: נעמי טקסאגו־קידר ב"ישיבה" עם קומפאס יפן.

לאחר התחזקות קצרה הדולר שוב נחלש

כסף עולמי

ארה"ב

בשבוע שעבר (17.2.95 – 10.2.95) נחלש הדולר ל־1.4820 מר"ג ו־97.20 ין, לאחר 1.5190 מר"ג ו־98.90 ין. חששות בנוגע לשיעורי הריבית בארה"ב, וחששות מחודשים בעניין מקסיקו, הכבידו על הדולר והוא נחלש מתחת לרמת השפל של 94 – 1.4844 מר"ג.

בשוק חוששים מפני התערבות הפדרל ריזרב, שכן בניגוד להתערבות הקודמת של הבנק המרכזי, בתחילת נובמבר 94, הפעם שוקי האג"ח והמניות לא נחלשו יחד עם הדולר.

ביום ו' פורסם הגרעון המסחרי של ארה"ב לחודש דצמבר. בשוק ציפו לגרעון של 10 מיליארד דולר, אך הנתון שפורסם היה נמוך בהרבה. הגרעון המסחרי ירד ב־26.9%, ל־7.34 מיליארד דולר. גם הגרעון עם יפן הצטמצם – ב־10.4%, ל־5.55 מיליארד דולר.

פרסום זה סיפק תמיכה לדולר לזמן קצר, והעלה אותו מרמות השפל שאליהן הגיע לפני הפרסום – 1.4759 מר"ג ו־96.90 ין.

היועצת הכלכלית הראשית של הבית הלבן, לורה טייסון, אמרה שהיא מצפה שהגרעון בחשבון השוטף יצטמק השנה. עם זאת הזהירה, כי המשבר המקסיקני יפגע בגידול היצוא האמריקני.

כן אמרה טייסון, שהממשל מצפה לעלייה קלה מאוד באינפלציה השנה ולהתמתנות קלה בצמיחה, ל־2.4% לעומת 4% ב־94, בשל העלאת הריבית של הפדרל ריזרב.

נציג הסחר של ארה"ב, מיקי קנטור, אמר שאמנם היחלשות הדולר תומכת ביצוא, אך גורמת להגדלה בגרעון המסחרי, בשל עליית עלות היבוא במונחים דולריים.

המכירות הקמעונאיות בינואר גדלו בשיעור נמוך מהצפוי, 0.2% בלבד, לעומת ציפיות ל־0.3%.

השבוע פורסמו סקרי הפדרל ריזרב של אטלנטה ופילדלפיה. מדד הפדרל ריזרב של אטלנטה עמד על 16.9, לעומת 8.9 בדצמבר. מרכיב המחירים ששילמו עלה אף הוא, ל־56.7 לעומת 44.9.

מדד המחירים לצרכן (CPI) עלה בארה"ב ב־0.3% בינואר, בהתאם לציפיות, אך המדד ללא סעיפי מזון ואנרגיה עלה ב־0.4% – העלייה החדה ביותר מאז אוקטובר 92.

התפוקה התעשייתית עלתה ב־0.4%, ושיעור הניצולת עלה לשיא שלא היה כמותו זה 16 שנה – 85.5%. המלאים שצברו העסקים בארה"ב עלו ב־0.2% בדצמבר.

בתגובה לפרסום הנתונים אמר נגיד הפדרל ריזרב, אלן גרינספן, כי שיעור הניצולת ושיעור האבטלה מצביעים על יצירת לחצים אינפלציוניים, אך יש סימנים להתמתנות בצמיחה. לדבריו, התמתנות כזאת היא הכרחית למניעת לחצים אינפלציוניים נוספים.

גרמניה

המר"ג התחזק בשבוע שעבר ל־1.4820 מר"ג לדולר ול־2.3465 מר"ג לשטרלינג, לאחר 1.5190 מר"ג ו־2.3670 מר"ג, בהתאמה. כן התחזק ביחס לרוב המטבעות. בנוסף לחזרת השוק למר"ג כמטבע מקלט על רקע התעוררות מחודשת של בעיות במקסיקו.

המר"ג התחזק גם בשל ההשקפה כי מאבקו של איגוד מהנדסי המתכת הגרמני להעלאת השכר עשוי להוביל להקדמת העלאת שיעורי הריבית בגרמניה.

ציפיות להעלאת הריבית מספקות תמיכה למר"ג

בשבוע הבא יערוך איגוד מהנדסי המתכת הצבעה בשאלה האם להכריז על שביתה. בשוק מאמינים, ששביתה או הסכם שכר אינפלציוני (והעלאה גבוהה מ־3.5%) ימריצו את הבונדסבנק להקדים את העלאת הריבית. השקפה זו מספקת תמיכה למר"ג.

בישיבת מועצת הבונדסבנק ביום ה' הוחלט לא לשנות את שערי הריבית. ריבית הניכיון נותרה 4.5%, ריבית הלומברד, 6% וריבית "הרכש החוזר" (REPO) נותרה 4.85%.

נגיד הבונדסבנק טייטמאייר אמר שערכו של המר"ג גבוה מתמיד, ושהבונדסבנק לא יתן לגורמים חיצוניים להפעיל עליו לחץ לשינוי שערי הריבית. גם שאלת הכיוון העתידי של שערי הריבית נשארת עדיין פתוחה.

בין הנתונים שפורסמו השבוע: המחירים הסיטונאיים במערב גרמניה עלו בחודש ינואר ב־0.7%, עלייה שנתית של 3.2%. התמ"ג הריאלי לרבע האחרון של 94 עלה באחוז אחד.

בריטניה

השטרלינג נחלש ל־2.3465 מר"ג, לאחר 2.3670 מר"ג, כתוצאה מאי ודאות פוליטית ואכזבה בתחום הכלכלי. ההרגשה בשוק ביחס לשטרלינג הינה שלילית, ורוב המנתחים מצפים שימשיך להיחלש.

ירידת השטרלינג מתחת לרמת השפל של 1994 – 2.3710 מר"ג – עוררה מכירות בהגבלת שער, שהחריפו את ההיחלשות.

שערי ספוט	מר"ג	לישט"ש	ין
השער הגבוה ביותר	1.4759	1.5878	96.90
השער הנמוך ביותר	1.5339	1.5516	99.35

תחזיות ל־24.2.94	
מר"ג	1.4700
ין	97.50

בחזרה לשפל מפברואר 93

החששות בשוק, שהממשלה השמרנית עומדת לאבד את השלטון, והחששות שהכלכלה הבריטית על סף תקופה של האטה בצמיחה עם אינפלציה גוברת, מכבידים מאוד על המטבע ונראה שהשטרלינג עומד להגיע שוב לשפל ההיסטורי שלו מפברואר 93 – 2.3130 מר"ג.

פרסום נתוני המחירים של הסקטור היצרני הגביר את חששות השוק. מחירי היצרנים עלו ב־1.3% בינואר, עלייה שנתית של 11.6%.

מדד המחירים הסיטונאיים (RPI), המשמש בבריטניה כמדד העיקרי לשיעור האינפלציה במשק, היה ללא שינוי בינואר – עלייה שנתית של 3.3%.

המחירים הקמעונאיים ירדו בינואר ב־0.9%, עלייה שנתית של 0.2%.

איטליה

בשבוע שעבר שוב נחלשה הלירטה לשפל חדש, של 1086.75 ליא"ט למר"ג. הבנק המרכזי התערב במסחר, אך לא הצליח למנוע את החלשות המטבע.

היחלשות הלירטה נגרמה הן מסיבות פנימיות במישור הפוליטי והכלכלי והן בשל התחזקותו הכללית של המר"ג.

הפילוג שנוצר בתחילת השבוע בשורות "הליגה הצפונית" הבהיר לשוק עד כמה שבירה המערכת הפוליטית באיטליה. כן יש אכזבה מסוימת בשל עיכוב בנושאי התקציב.

שר התקציב האיטלקי אמר, שהיחלשות הלירטה ביחס למר"ג אינה מוצדקת, ושחוסר הוודאות בשוק בנוגע ליכולתה של הממשלה להעביר את תקציב העזר לשנת 95 הינו מוגזם. לדבריו, היסודות הכלכליים מאחורי המטבע, והחשבון השוטף במאזן התשלומים, אינם מצדיקים את תגובות השוק. גם לאחר דברים אלה המשיכה הלירטה להחלש.

ספרד

הפזטה נחלשה שוב, ל־87.35 פזטות למר"ג, לאחר 86.10 פזטות. לאחר שתת שר הפנים נעצר בגין חשדות שהאמצעים שספרד נקטה נגד מורדי חבל הבסקים היו בלתי כשרים.

השבוע פירסמו משרד העבודה והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בספרד את נתוני האבטלה. על פי נתוני משרד העבודה, המתבססים על מספר הנרשמים כמובטלים, עלה שיעור האבטלה ל־16.7% בינואר, לאחר 16.5% בדצמבר. על־פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המבוססים על סקר בתי־אב, שיעור האבטלה גבוה הרבה יותר והוא עלה ל־23.9% לאחר 23.88%.

הסקירה הוכנה במחלקת המטבע של בנק הפועלים

רבע מהציבור מתכוונים לעבור דירה בשנתיים הקרובות

■ רבע מהציבור הישראלי מתכוון לעבור דירה בשנתיים הקרובות – כך עולה מסקר של סלסקר שיזם בנק טפחות.

מסתבר שכ־25% מהציבור מעידים על כוונה ברורה לעבור דירה בתוך שנתיים, כ־14% מתכוונים לעבור דירה בתוך תקופה שמעל שנתיים ועד עשר שנים וכ־60% מהציבור אינם מתכוונים לעבור דירה כלל.

עוד מעלה הסקר, כי יותר צעירים מתכוונים לעבור דירה מאשר מבוגרים. שיעור המתכוונים לעבור דירה בתוך שנתיים גבוה במיוחד – 45 אחוז – בקרב צעירים בגיל 18־29. כן מסתבר, שככל שהגיל עולה, בקבוצת הגיל שבין 30 ל־50, כן יורד שיעור המתכוונים לעבור דירה תוך שנתיים – כ־25% – בעוד שרק כ־8% מבני 50 ומעלה הביעו כוונה לעבור דירה בתוך שנתיים.

הממצאים מלמדים, כי שיעור המתכוונים לעבור דירה תוך שנתיים גבוה במידה משמעותית בקרב בעלי השכלה בינונית ומעלה, מאשר בקרב בעלי השכלה נמוכה. לעומת זאת, אין הבדלים מובהקים בכוונות למעבר דירה בין בעלי ההכנסה ברמות שונות.

הסקר, שנערך בשבוע השלישי של חודש ינואר, הקיף מדגם של 502 נשאלים, גברים ונשים בגילאי 18 ואילך, מפיזור ארצי ומייצג.

משכנתאות לעשירים

■ בנק המזרחי מציע ללקוחותיו תושבי ישראל, ולתושבי חוץ, הלוואות במטבע־חוץ למימון רכישת נדל"ן יוקרתי בישראל. ההלוואה ניתנת כנגד מישכון הנכס, ללא צורך בערבים.

סכום ההלוואה יהיה בהיקף של עד 50% משווי הנכס, ותקופת ההחזר עד 15 שנה.

לדברי הבנק, הלוואות אלה ניתנות בתנאים אטרקטיביים, כשהריבית משתנה לפי שיעור הליבור מעת לעת, בהתאם לתקופת ההלוואה.

דורשים ריענון הפנקסנות

בהוראות הקיימות אין ביטוי למהפך המיחשוב שעבר על המשק, טוענים בלשכת ארגוני העצמאים

■ לשכת ארגוני העצמאים פנתה לממונה על הכנסות המדינה ולאגף המיסים, בבקשה להקים ועדה לריענון ולניסוח מחדש של ההוראות בדבר ניהול פנקסים (ספרים).

התקנות הקיימות נקבעו לפני 20 שנה, מציין רו"ח נתן פריידקס, יו"ר ועדת המיסוי של ל.ה.ב., ובמשך הזמן נערכו בהן תיקונים רבים שסיבכו את הניסוח. לדבריו, הוראות מע"מ שנוספו לאחר מכן לא שולבו בהן עד היום באופן אינטגרלי.

פריידקס מוסיף, כי מאז פרסום התקנות עבר ניהול החשבונות מהפך, והוא מתבסס כיום על רישום ודיווח ממוחשב. גם לתהפוכה זו אין ביטוי מספיק בהוראות הקיימות.

ארגוני העצמאים מתריעים, כי עקב עדכון חלקי ובלתי מספק של סכומי תקרות במשך השנים מוטלות כיום על נישומים קטנים חובות רישום והוצאות שבמקורם נועדו לעסקים גדולים יותר.

ל.ה.ב. מציעה לחזור ולקבוע מחדש את המטרות והעקרונות של ניהול ספרים לצרכי מס, לנסח מחדש את ההוראות ולהתאימן לעקרונות שיסוכמו.

"משתכרים, בוזזים, יורים בכל"

הצבא הרוסי בגרוזני משתולל. תמונות מ"הפסקת האש"

□ תומאס דה־וואל

יום אחד לאחר שבוריס ילצין הכריז על ניצחון בקרב על גרוזני, ועל כך שמשימת הצבא הרוסי שם היא מעתה "לבצע עבודה יצירתית", דידה סאי דוראייב, זקן בעל מום בן 80, על קביו אל השוק ברחוב פסצ'נסקי. כאן נתקל בנושא גייסות משוריין, מלא חיילים צוהלים. הפגישה הזאת עלתה לו בחייו. "הם צחקו צחוק פראי", אמרה מארינה, בעלת אחד הדוכנים. חגיגה מחגיגות ניצחון מיוחדת במינה זו, של מה שצ'צ'נים והרוסים, אשר נותרו בגרוזני, מתארים כצבא ניתח אסוק.

חודשיים של מלחמה, ממשיכים החיילים הרוסים להשתולל, לבזוז ולהרוג. האנשים הפשוטים, רבים מהם רוסים, מדברים על אימת החיים בתוך מה שהנשיא ילצין כינה "מצב תקין". "אנא, ספר להם, ספר להם מה מתרחש כאן", אמרה גב' אחמארובה. ליזה, אמה של מארינה בעלת הדוכן, אמרה שחיילים באים מדי יום ביומו ודורשים וודקה, ועם רדת הלילה כולם שיכורים. "הם חיות ולא גברים".

הגירסה הרשמית במוסקווה היא, שהצבא הרוסי ויחידות משרד הפנים "משיבים את הסדר החוקתי" ו"פורקים את הנשק מיחידות של בנדיטים". שר המשפטים ואלנטין קובאליוב אמר לא מכבר, שלא היה אפילו מקרה אחד של ביזה. כאשר התקרבנו לגרוזני מכיוון צפון־מערב, התקדרו השמיים, והאבק שהעלו הטנקים התערבב עם ענן שחור מבתי זיקוק בוערים. מעטה אפור ירד על העיר ההרוסה. אנו היינו בתוך

החיים, זה כל מה שנשאר להן

"היתה נערה בשם אירה, מבניין הדירות שלי, שמכרה סחורות", נזכרה מארינה: "היא חשבה שהם מסתובבים, אז הם נסעו ישר אליה ומחצו את רגליה". לדברי עדים, נהרגו בתקרית זו ארבעה בני־אדם וארבעה נוספים נפצעו. גופתו של דוראייב היתה מוטלת עירומה בחדר הראשון של בית הלבנים הקטן בחלק הצפוני־מזרחי של העיר, בו התגורר. קרובי משפחה קירצפו את הגופה, אשר מן הגולגלת עדיין זורם דם. בפרוזדור הקדמי ישבה קבוצה של נשים בוכות. "אפילו הפאשיסטים לא עשו לנו דברים כאלה", קראה תארה אחמארובה, נינתו של דוראייב: "אבי לחם בסטאלינגראד, והוא אמר ששם לא היה כל כך גרוע כמו כאן". ביום שבת, לאחר הרצח בשוק, היה הקב של הזקן עדיין מונח במקום בו נפל – אות לניצחון רוסי נוסף.

שם, כאשר כבשו את גרוזני, בירת צ'צ'ניה, לאחר

אוטובוס, שנשא דגל לבן על המראה הצדדית, והחזיר 20 פליטים, שבאו לראות מה נותר מבתיהם.

האנשים פערו פיהם נוכח ההרס, שגבר ככל שהתקרבו למרכז העיר. בתים חד־קומתיים רבים עלו באש, כשקירותיהם המפויחים והעירומים ניבטים אל הרחוב. בנייני דירות עצומים הפכו לערימות אפר, הרחובות מלאים בוץ, מכוניות שרופות וחוטים תלויים של טרוליבוסים. על כמה שערים ודלתות נכתבה בגיר לבן הכתובת־התחינה: "כאן גרים אנשים". ברובע מיקרוראיון, בו מת דוראייב, מהדהדים עדיין קולות נפץ של תותחים מן הדרום והמערב, אך הבריות כמעט אינם שמים אליהם לב. הסכנה הממשית אינה נשקפת עוד מהפגזים, התקפות האוויר או אש המרגמות, אלא מהחיילים הבוזזים.

נאטאשה, אשה רוסיה, נותרה יחידה מבין 50 דיירים בחדר המדרגות של בית הדירות שלה. היא נשארה בביתה במשך כל הקרב על העיר, אפילו אחרי שקליע בקוטר גדול חדר לתוך חדר השינה שלה. לדבריה, לא ישנה במשך חודש ימים, לאחר שראתה מחלון בדירת שכן כיצד התרסקו שלושה חיילים רוסים כליל מהתפוצצות פגז. כמו רוסים רבים, אין היא רוחשת אהדה רבה למנהיג הצ'צ'ני ג'וכאר דוראייב, אך מתפלצת מן התוהו ובוהו שהמיטו הרוסים. "חיינו בפחד בשלוש השנים של שלטון דוראייב, ועכשיו אנו ממשיכים לחיות בפחד", אמרה בשעה שהדליקה את הנרות וסגרה את הווילונות לעוד לילה ארוך.

נראה שאיש אינו שולט עוד בחיילים, המשתייכים בחלקם לצבא הסדיר ובחלקם לכוחות משרד הפנים. "לנה, בתי, טיילה עם חברה, כאשר התקרבו אליהן חיילים, הפנו רובים אל ראשיהן ואמרו: 'הן נחמדות, חבל לירות בהן'", סיפרה הרוסיה טאניה: "הבנות צעקו 'אנו רוסיות', והחיילים המשיכו בדרכם".

המפגיעים ביותר הם הצ'צ'נים, המכונים בפיהם של רוסים רבים "שחורים", או "בנדיטים". הכפר סטאראיה סונז'ה, לא רחוק מגרוזני, לא ראה אף חייל רוסי עד לפני כשבועיים. ותושביו האמידים, יחסית, שהקרבות לא הגיעו אליהם, התנגדו לדוראייב. כעת הגיעו החיילים הרוסים גם אליהם וגוררים אותם לתוך המלחמה.

רוסלאן אוצייב סיפר, שחיילי יחידה ללחימה במהומות הגיעו לביתו, כיוונו רובה לצווארו ודרשו דולרים. הם לקחו את בקבוקי האמארטו והוודקה שלו, ירו אל מכוניתו שחנתה בחצר, ניפצו את חלונותיה ואת מנועה. אחר כך עברו לצד השני של הרחוב. מקלען שמר על השער, וחבריו ערכו חיפוש בבית הלבנים. כאשר עזבו, חשו שכנים פנימה כדי לראות מה מצבם של שני האחים שהתגוררו שם, אסלאמבק ומוסה אפאייב. "זמן רב לא הצלחנו למצאם בשום מקום", אמר סעיד תאסאו. "לבסוף מצאנו אותם זרוקים בתוך מיכל חיטה, כשהלבבים מעל למיכל מכוסות דם". אסלאמבק נורה, לדברי השכנים, בעורפו ומוסה בצווארו. "עכשיו הם מכריחים אותנו לאחוז בנשק", אמר סעיד תאסאו.

(אינדיפנדנט)

אימרת חוץ

פידל קסטרו (בתשובה לשאלה, אילו לקחים הוא לומד מהתנהגותו של בוריס ילצין): "הוא אומר, שהוא קומוניסט, ואני אומר שאני בן קומוניסט. הוא מדבר על כך שהיה קומוניסט, אני לא, ואני גאה שגם היום אני כזה. מדוע עלי להתכחש לעקרונותיי? אין לי ברירה אלא להמשיך להיות קומוניסט, בדומה לנוצרים הראשונים, שדבקו בנצרותם. אני מרגיש כמותם. אולי גם אותי יטרפו אריות".

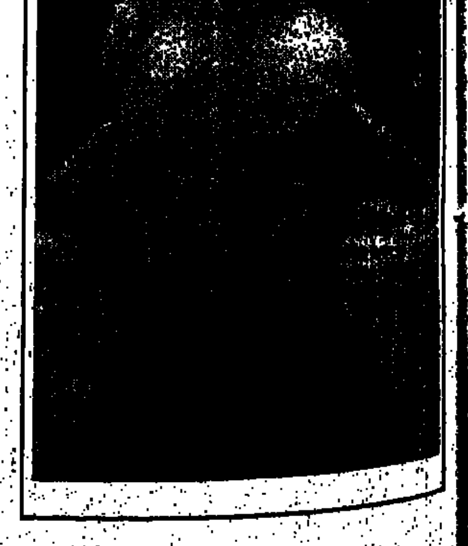

סיפור חוץ

בין המבורגר לאבוקדו

צרפת דורשת להילחם נגד "אינוסה התרבותי" של אירופה על־ידי האמריקאים. חופש מול שמירה על ערכי תרבות

עיפנמשרה הלם

קווי חזית חדשים הותוו בימים אלה במלחמות התרבות: צרפת הזהירה את האיחוד האירופי, שהמורשת האירופית עלולה להיעלם בצינורותיהם של אילי המולטי־מדיה האמריקאים. בהופעתו בפני הפרלמנט האירופי הביע שר התרבות הצרפתי, ז'אק טובון, בנימה אפוקליפטית, תמיכה בהטלת מכסות ופיקוח בטלוויזיה. הם דרושים, לדעת צרפת, כדי להגן על אירופה מפני הקולוניאליזם התרבותי של ארה"ב.

השוק המתרחב במהירות, של מערכות מידע מתוחכמות כסי־די־רום ורשתות־על למידע, מאיים לבלוע אפילו את תעשיית הטלוויזיה והקולנוע האירופית וכל יצירת אמנות אירופית – אמר טובון בוועדת הפרלמנט לענייני תרבות. בבריסל חלוקות הדעות בשאלה, אם על האיחוד האירופי להגן על ענף הטלוויזיה והתרבות האירופי מפני "ניצול" על־ידי התקשורת. צרפת, שבידיה הנשיאות האירופית, מנהיגה את המאבק למען מכסות, לשם הגבלת מספר תוכניות הטלוויזיה הלא־אירופיות, שיוקרנו במדינות האיחוד האירופי. עתה ביקש השר טובון גם תמיכה ביתר פיקוח על קידום המורשת התרבותית בתקשורת.

הנציבות האירופית, הזרוע המינהלית של האיחוד האירופי, מביעה ספקות בהנהגת פרוטקציוניזם תרבותי, וושינגטון מזהירה שסגירת שוק התקשורת האירופי בפני חברות אמריקאיות עלולה לגרום נזק ליחסי הסחר. מהירות הפיתוח של טכניקות תקשורת חדשות מוסיפה דחיפות לוויכוח. ביוזמת קבוצת הג'י־7 של מדינות התעשייה העשירות, תארח החודש בריסל ועידת פסגה של רשתות־העל למידע. הוויכוח יתרכז מסביב לדרישה צרפתית להחמיר בהוראת ה"טלוויזיה ללא גבולות", שהונהגה ב־1989, ולפיה לפחות 50 אחוז מן התוכניות חייבים להיות ממוצא אירופי. צרפת טוענת שהמכסה אינה נאכפת, והיא גם דורשת יותר השקעות בחברות הפקה אירופיות.

הנציבות נאלצה להתוות הצעות חדשות, לפני כינוסה בבריסל בימים אלה ופגישת שרי התרבות האירופים בבורדו באמצע פברואר. אך היא משכה את ידה מכך, והוויכוח התלקח לא מכבר, לאחר שנשיא הנציבות, ז'אק סאנטר אמר שהוא אינו תומך במכסות. בבריסל מנהלים אנשי שדולה למען הוליווד מערכה נגד הצעדים הצרפתיים ודורשים מן הנציבות לבטל את המכסות. רבים מראשי הנציבות האירופית מוקיעים את המערכה הצרפתית, כניסיון להכתיב טעם תרבותי.

רוב הפרלמנט האירופי תומך בטובון. "מדובר בכסף הכל בכסף גדול, ולאו דווקא בבחירה של מה שנראה בטלוויזיה היום", קארול טונג, חברת הפרלמנט האירופי מטעם הסוציאליסטים הבריטים, אמרה: "לו חונכתם לאכילת המבורגרים, כלום הייתם יודעים אי־פעם מהו טעמו של אבוקדו?" טובון אמר בימים אלה, שצרפת תצביע נגד כל ניסיון לזנוח את שיטת המכסות. משקיפים רבים בבריסל חוזים כי הוויכוח יתלהט, שכן אינטרסים מסחריים מסיביים ניצבים מול אלה הטוענים, שאסור לנהוג בסחר חופשי בתרבות כמו במכירת בננות.

טובון, שניסה לגרש את ה"פראנגלה" (אנגליציזמים צרפתיים) מן הלשון הצרפתית, אמר בוועדה לענייני תרבות, כי אסור שתרבות אירופה תיהפך לשטח הפקר לבעלי עסקים לא־אירופים, והאשים את תעשיית הסרטים האמריקאית ב"מכירת היצף" של מוצריה בשוקי אירופה. יש לעודד מומחי מולטי־מדיה אירופים – אמר – לבנות תעשייה משלהם, כמשקל נגד להשתלטות האמריקאית והיפנית. הוליווד כבר ניצלה מיתוסים אירופיים קדושים למען סרטיה. עתה נכנסים לתמונה אילי הון אמריקאים, המנצלים יצירות אמנות על־ידי קניית זכויות להצגתן בסי־די־רום. "גורל המורשת התרבותית האירופית, שהיא מהגדולות בעולם, מוטל על כפי המאזניים".

(סנדיי טיימס)

הסכם סלובקי־הונגרי מפתיע

כיצד מסירים אבן־נגף אתנית בדרך להצטרפות הנכספת לאיחוד האירופי

□ יהודה להב

ראשי האיחוד האירופי השמיעו בזמן האחרון כמה הצהרות, שהבהירו כי צירופן של ארצות מרכז אירופה ("גוש וישגראד") לאיחוד האירופי לא יישקל, כל עוד קיימים ביניהן מתחים על רקע סכסוכים אתניים. הצהרות חד־משמעיות כאלו הושמעו באחרונה באוזני ולדימיר מצ'יאר, אשר מסעו הראשון אל מחוץ לארצו, לאחר היבחרו מחדש כראש ממשלת סלובקיה, היה לבריסל. בכך ביקש להמחיש את החשיבות שממשלתו מייחסת לאיחוד האירופי.

מבריסל בא מצ'יאר לבודפשט והוכיח, כי הוא פוליטיקאי מהיר תפישה וממולח. להפתעתם של משקיפים רבים, גילה גמישות מופלגת בדיוניו עם מנהיגי הונגריה בכל הנוגע להבטחת זכויותיו ומעמדו של המיעוט ההונגרי בארצו. כתמורה לגמישות זו, סיפקו ההונגרים את הסחורה שמצ'יאר קיווה לה: נכונות להכיר סופית בגבול הקיים בין שתי המדינות. ההכנה היתה כה מושלמת, שהוחלט להכין את נוסח ההסכם ולחתום עליו עד 21 במרס. התאריך לא נבחר באקראי: ביום זה תתכנס הוועידה האירופית, שבה אמורים לחתום על ההסכם להבטחת יציבות ושלום באירופה. היוזמה לניסוחו הועלתה על־ידי ראש ממשלת צרפת, אדואר באלאדור, והחתימה על ההסכם ההונגרי־סלובקי תהיה בבחינת מתנה עבורו, לקראת סיומה של מערכת הבחירות לנשיאות צרפת.

מבט על מפת מרכז־אירופה מבליט ביתר שאת את עוצמתו של מצ'יאר. מבין ארבע ארצות "גוש וישגראד", לצ'כיה אין כל בעיות אתניות. המחלוקת של פולין בעניין המיעוט הפולני בליטא היא בעלת חשיבות משנית. על כן הסייגים של האיחוד האירופי כלפי ארצות המעורבות בסכסוכים אתניים אינם נוגעים לשתיהן. סלובקיה במצב נתון, הן בגלל חוסר־הוודאות לגבי

התומך, ראש ממשלה מצ'יאר

עתידה והמשך הריבונות שבה, והן באשר למחלוקת שלה עם הונגריה, בגלל המיעוט ההונגרי וגם בגלל מפלי הדנובה. מצ'יאר יודע, שאם אבן־נגף זו תסולק, תוכל סלובקיה להצטרף למניין הארצות שאינן מוטרדות עוד מבעיות אתניות, ולפיכך תפיק את מירב הרווחים בפרשיית החוזה ההונגרי־סלובקי. מעמדה ישתפר ומצ'יאר יוכל להשקיף מהצד, כיצד הונגריה תנסה לעמוד במשימה הבלתי־אפשרית כמעט של מציאת מכנה משותף עם רומניה, שלא לדבר על בעיית המלחמה ביוגוסלביה לשעבר, המתנהלת בסמוך לגבולותיה. על המשכה או סיומה של מלחמה זו אין להונגריה השפעה, אולם חתימה על חוזה עם סלובקיה תשפר את מעמדה הפוליטי והדיפלומטי ותשמש תקדים להסדרת היחסים עם רומניה. אם הרומנים יסרבו להצעות כה מקרים, הרי בעיני דעת הקהל וגם בעיני הגופים הקובעים במדיניות האירופית תופיע הונגריה כבעלת יוזמה ורצון טוב, לעומת רומניה.

שתי הממשלות, הסלובקית וההונגרית, התחייבו להתמודד עם ההתנגדות הפנימית למגמת ההתפייסות ביניהן. הלאומנים הסלובקיים מוחים מפני "הפקרת" ההונגרים בסלובקיה. התנגדות זו היא גורם בלתי־מבוטל, מה גם שהמפלגות בסלובקיה, הרגילות בסיסמאות נגד המיעוט ההונגרי, ונגד האיחוד האירופי, הן חלק מן הקואליציה הממשלתית. לא זו בלבד שלמפלגתו של מצ'יאר אין כל־עיקר רוב בפרלמנט, אלא שמגמות אלו רווחות גם בקרב רבים בתוך מפלגתו עצמה. אולם מצ'יאר הוא מנהיג חזק, ותלות של מפלגתו במנהיגותו כה מוחלטת, שהוא מסוגל לפנותה לאן שהוא רוצה. אשר לשותפותיו בקואליציה, על אף המלל הלאומני שלהן, הן יותר מדי תאבות שלטון מכדי שיעזבו את מצ'יאר, ומצ'יאר מיטיב לדעת כיצד לרסן אותן. לבריסל הוא יגיע עם שני שרים מן השותפות הזוטרות שלו, ויצביע על נוכחותם בכל הוכחה מוחשית, כי כל מרכיבי ממשלתו תומכים בשאיפה להשתלב במוסדות הפוליטיים, הצבאיים והכלכליים האירופיים.

משקה פרחים בשתן וזרע

תערוכת קית הרינג מוצגת במוזיאון תל־אביב לאמנות.

קית הרינג, "ללא כותרת", 1983, אקריליק על בד (פרט).

האמן קית הרינג נולד בארה"ב ב־1958. כבר בילדותו ונערותו הראה התעניינות עמוקה באמנות, ובהיותו בן עשרים, עבר להתגורר בניו יורק ונרשם ל"בית הספר לאמנויות חזותיות". הרינג אהד את האמנות המשקפת את אנרגיות התנועה (פייר אלשינסקי, קליי, דובופה, טובי ופולוק). לפני שהתמסר, צייר גרפיטי בתחנות הרכבת התחתית בניו־יורק, והיווה חלק מתרבות הנגד של צעירים, שהציגו במקומות ארעיים ומזדמנים.

הרינג היה הומוסקסואל מוצהר. בשנותיו האחרונות נרתם להגברת המודעות למצוקותיהם של חולי איידס. הוא עצמו נפטר ממחלת האיידס ב־1990, בניו־יורק.

"לדעתי, תפקידו של אמן בעל מודעות חברתית או פוליטית, ולו המיזערית ביותר, הוא להחצין כמיטב יכולתו את השקפת עולמו, ולגרום לאנשים לחשוב על דברים לא שיגרתיים. על האמנות לשחרר את הנשמה, להתגרות בדמיון ולעורר אנשים להתקדם" – אמר.

אמנותו של קית הרינג אינה קלה לקליטה, כפי שהיא עשויה להיראות ממבט ראשון. בוטות והיסטוריה של אמנות הולכים אצלו יד ביד, כמיקשה אחת. חוש הומור מהול בטרגיות של החיים מכה בצופה, שאינו יודע אם לבכות או לצחוק.

שנה לפני מותו הקדיש ציור לג'יימס אנסור, צייר המסכות ששיקפו את אימת הקהל שלו. זוהי בריאת העולם נוסח הרינג – שלד אוחז בימינו את איבר מינו, ומכוון טיפות שתן או זרעים להשקיית פרחים. בשמאלו הוא אוחז במעין ציפור־זרע־מפתח. האסוסיאציות רצות – הנגיעה של השלד מאזכרת את נגיעת בורא העולם של מיכלאנג'לו בקאפלה סיסטינה.

צד שני של היצירה מראה מקרוב את השלד "האלוהי", לצד פרחי ענק שגדלו יתר על המידה. השלד וכל הדימויים הם בלבן, כשהרקע שחור. זהו מעין קומיקס מקאברי על סיפור הבריאה, שאולי גדלה פרא לאו דווקא ממוצא פיו של הבורא, אלא מתוך איבר מינו המשתין באקראי.

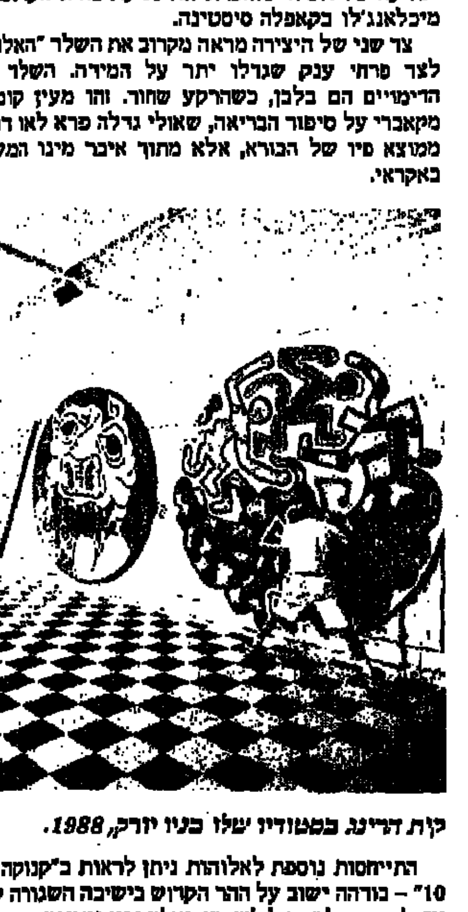

קית הרינג בסטודיו שלו בניו יורק, 1988.

התייחסות נוספת לאלוהות ניתן לראות ב"קנוקה מס' 10" – בודהה יושב על ההר הקדוש בישיבה השגורה שלו, אפילו עם הילה מעל לראשו, אולם ידיו נתונות באזיקים. ההר השחור מונח על גרפיטי אדום, כנראה גלי דם של האנושות. נראה שהעולם ללא תקווה, נוסח הרינג, מושפע מסדרת זוועות המלחמה והקפריצ'וס של גויה.

הרינג מצייר ענק נורא, שאפו הארוך והמחודד נראה כאיבר מין גברי. הענק פותח לוע, המפריח יונים. חלקו התחתון של הענק שקוע במים ירוקים ואיבר מינו דמוי הדג מפריח דגים. היונים והדגים, שבכביכול אינם מזיקים, הם צאצאיה של הדמות המוזרה והמפחידה. ואולי אין הם צאצאיה, אלא נבלעים על־ידי שואב האבק המפלצתי הזה?

העיסוק במיניות הומוסקסואלית חוזר על עצמו פעמים רבות. יש בו תענוג, אלימות, גרוטסקה, הומור כואב. כתוצאה מ"השפרצת" הזרע המקרית בוקעים מתוך איבר המין אנשים פוטנציאליים לתוך העולם הזה, שהוא כמבוך מיכני שבו מסתובבים היצורים ללא יעד, אחד בתוך השני. זהו עולם ללא הפסקה, אבל התנועה לא מביאה דבר וחצי דבר.

הרינג מצטייר כהירונימוס בוש בן־ימינו. אצלו הגיהינום הוא כאן ועכשיו, ושפתו מגוונת ולקוחה מעולם הילד ומקומיקס למבוגרים, ויש בה מרע בריוני, פוליטיקה, חלליות, הווי הומוסקסואלי, תולדות האמנות, רכבת תחתית, פוליטיקה.

דרך הביטוי ססגונה תמיד בחופש רב, אנרגיה, המצאה ודמיון, המתובלים בסבל, באירוניה ובפטאליזם מחייך.

חבורת הממון מעוררת אצלו מחאה מסוג שונה – הוא מציירה כמפלצת שפיה מלא דולרים ומאות גופות חיות של בני אדם.

אימת התקשורת מהווה נושא חשוב נוסף אצל הרינג. המדיה, על כוחניותה ושליטתה בדעת הקהל, תוקפנית כאיבר מין מודקר באודם צבעו, כנחש רעיל עם סיגריה.

"מאחר שהדימויים שלי מטפלים במלים וברעיונות אנושיים, פשוטים ומאוד יומיומיים, הם מבקשים להיות תקשורתיים בדרך אוניברסלית" (הרינג).

הציור שלו הוא סכמטי, אנונימי, דמוי קומיקס. הציורים גדולים ביותר, כדי שהקהל יוכל להיות חלק מהם ולהרגיש אהדה ומעורבות רגשית. כל אחד מאיתנו יכול, למשל, לשים עצמו במקום הדמות המשונה הזו, ש־X אדום חרוט על חזה והיא עצמה יוצרת צורה של X בתוך חלל שחור. ארבע ידיים ענקיות סוחבות אותה מכל איבריה, במעין צליבה באוויר. האדם נראה כנתון במניפולציה, נע ונד בין מדינה, דת, אתיקה, תרבות, מינהגים, הרגלים – ועצמו.

הפלישה לרשות הזולת היא תחושה נוספת שהצופה חווה מהפסלים ומהציורים. הפולש חודר לחלל שנפרץ באיזור הבטן, אותה אנו נוהגים לקשור עם "תחושות בטן" בסיסיות, אינסטינקטיביות. קית הרינג פולש ברעש צבעוני, בהמולה, כמו במיצג של דו־מימד או תלת־מימד, עם שאלות נוקבות – בשביל מה, ולמה?

תערוכת חובה.

דואט מדהים של נהרין ופורסייט

תכניתה הנוכחית של להקת "בת־שבע" כוללת, בעצם, שתיים וחצי עבודות. מלבד הגירסה המחודשת של יצירתו של ויליאם פורסייט, מנהל באלט פרנקפורט, "VILE PARODY", מבצעים רקדני הלהקה המדהימים את "מבול" המוכר של אוהד נהרין. אבל זאת בגירסה מיוחדת – יחד או אם תרצו מול – סרטו של ברוך רם, המתאר בצורה קולנועית נועזת וחושפנית את המחול הנמרץ הזה.

חלקו הראשון של הערב מתרחש באפלולית מרגיזה, כי יש תיאבון גדול וסקרנות להבחין בכל פרטי התנועות של הרקדנים בעבודתו של פורסייט, והתאורן – בפקודת הכוריאוגרף כמובן – מונע מאיתנו לחדור אל העולם ההפוך של מחול הדורש מיומנות וירטואוזית אבל נמנע מסיפוריות. פורסייט, כדרכו בקודש, נוטל תנועות ומפשיל אותן, כפי שעושים בכפפה, שעה שמורידים אותה מכף היד. זו עדיין כפפה, אבל עם הבטנה בחוץ, שכבר גם אינה כפפה, בו זמנית.

אם הגדרה זו שלי נשמעת אניגמאית במקצת, עמומה, אי־הבהירות נובעת מדרכו של פורסייט, המנסה תמיד "לראות מה יש בתוך התחול", כפי שילדים עושים בצעצועיהם. אין להרהר יתר על המידה ב'משמעויות' ובסמליות ביצירה זו. מול תנועה חריפה ומהירה, ניצבים שניים כמעט דוממים. אחד, גבו אלינו, המחזיק כאילו צמרת של עץ פורח, והאחר יושב, ועונד לפניו חוטם אדום של ליצנים וצילינדר. ובכך יש משהו סוריאליסטי. תמונה שאינה דורשת פרשנות.

שיטתו של פורסייט היא זו של גננת מנוסה, המדברת בקול נמוך ואינה חוזרת על הוראותיה יותר מפעם אחת. בכך היא מאלצת את חניכיה להקשיב ולנסות ולהבין.

בניגוד למורה הגרוע, הצועק וחוזר על פקודותיו עשר פעמים, כך שילדים מתרגלים שלא להאזין ולא לשים לב, כי מיד תבוא מהדורה שניה ושלישית. אבל בכל זאת, קצת יותר אור על הבימה לא היה מזיק. לא רק שאין מה להסתיר, היינו רוצים לראות יותר פרטים בלי לאמץ כל כך את העיניים.

הקהל קיבל את "VILE PARODY" בתשואות של סקרנות, תמיהה והתפעלות – כי זו שפה תנועתית, שרוב הצופים עדיין אינם מיומנים בקריאתה. לא כך בביצוע "מבול" המחודש. זו יצירה מוכרת, שהקהל קיבל בהתלהבות בלתי מסוייגת, ונהנה מכל ההברקות של אוהד נהרין, שהפעם גם רקד ושר, בתפקידו של ריצ'רד טיצ'נל, שעזב בינתיים את הלהקה.

כל הסרטת יצירות מחול היא פרובלמטית ביותר. עבודה זו של תיעוד "מבול", שזכתה – בצדק גמור לדעתי – לפרס ראשון בתחרות הבינלאומית של פאריס בשנת 1993, מצליחה לאזן היטב בין תנועות גדולות ופרטים זעירים. העמדת הסרט מול הרקדנים החיים, יוצרת לפעמים הקבלה מדוייקת בין מסך ובימה, ולעיתים ניגוד צורני, המהווה אקורד חדש של תנועה.

למרות השוני הבסיסי בגישתם של נהרין ופורסייט, קל להבין את יחסי הגומלין בין שני יוצרים מרכזיים אלה של מחול עכשווי. שניהם למדו "לדבר" בשפת תנועה אישית, וכמו למשל אצל צייר כפיקאסו או מלחין כמוצרט, יש תחושה שהם לא מכירים קשיים טכניים בכוריאוגרפיה. את כל העולה על רוחם הם מביאים לבימה דרך גופות רקדניהם, ללא מאמץ של מציאת פתרונות טכניים. זהו חופש היצירה האמיתי.

תזמורת הקיבוצים תבצע את המיסה הסי מינורית

יצחק שוור

התזמורת הקאמרית הקיבוצית מהלכת בגדולות: לפני פחות משנתיים היא ביצעה את המתיאוס פאסיון מאת באך. חלק נכבד מן ההצלחה יש לזקוף לזכותה של מקהלת הנערים מווינדסבאך בגרמניה, ומנצחה קרל־פרידריך ברינגר. החל מן השבוע הבא תעלה התזמורת, עם אותה מקהלה ואותו מנצח, יצירה גדולה אחרת של באך: המיסה בסי מינור.

ווינדסבאך הוא שמו של כפר קטן ליד נירנברג, שבו הוקמו בשנת 1946 בית ספר ופנימייה לנערי מקהלה. הלימודים פתוחים לפני תלמידים מכל רחבי גרמניה ואירופה. הם מתקבלים על יסוד כשרון מוסיקלי והתאמתם לשירת מקהלה. זוהי מקהלה מצויינת, שאיננה נופלת ממקהלות הנערים היוקרתיות של וינה ולייפציג. היא נבחרה כדי לייצג את גרמניה וללוות את הנשיא בביקוריו הממלכתיים בסקנדינביה ובמלטה. עד כה ראו אור למעלה מעשרים תקליטורים של המקהלה, ובכללם אורטוריית חג המולד של באך. מנהלה המוסיקלי קרל־פרידריך ברינגר, עובד איתה זו השנה ה־17, ויצר קשרי עבודה עם הפילהרמונית הצעירה של גרמניה, הקאמרית הווינאית, ותזמורת הקיבוצים.

מקהלת הנערים מווינדסבאך. שירה מעולה.

באך כתב את שני הפרקים הראשונים של המיסה, שהיא לפולחן הקתולי המרכזי, בפברואר 1733. פרק הסנקטוס נכתב גם הוא בלייפציג בסופה של אותה שנה. שאר הפרקים נכתבו וצורפו למיסה במועדים מאוחרים יותר. את הסתירה בין היותו של באך מלחין פרוטסטנטי לבין כתיבת מיסה קתולית מיישבים כמה חוקרים בטענה, כי במיסה זאת שאף באך להתעלות מעל ליצירה נוצרית סקטוריאלית ולהדגיש את עיקר המסר הדתי, המשותף לכל פלגי הדת הנוצרית. ואכן, הטקסט של אחד הפרקים המרכזיים, ה"קרדו" ("אני מאמין"), הוא דוגמה של יסוד שמקורו בטקסט שהוסכם עליו במועצה האקומנית בניקיאה בשנת 325 לספירה.

כתיבת היצירה מהווה הפרה בוטה של הסכם, שנחתם בין באך בן ה־38 לבין מועצת העיר לייפציג, בשנת 1723, בדבר מינויו כקנטור של כנסיית תומס הקדוש. ההסכם חייב את באך לארגן את המוסיקה כך, שלא תימשך זמן רב מדי ושאופיה יהיה כזה שלא תעשה רושם אופראי, אלא תעורר את המאזינים לדבקות.

אין ספק שהיצירה מסוגלת לעורר דבקות, אך אין היא קצרה כלל ועיקר. זוהי אחת מיצירות המופת הדתיות החגיגיות ביותר שבכל הזמנים. באך השתמש בסגנונות וברעיונות מגוונים כדי לעצב אותה כסיכום של יצירתו הקולית בכללותה. מצד אחד מצויות בה פוגות מלומדות ומצד שני מיקבצי קונצ'רטיים שובבים. כמו שאר יצירותיו הקנטטיות, גם יצירה זאת נועדה במקורה להרכב צנוע, שבכלל מקהלה קטנה וסולנים בודדים. כך נהג באך גם בעת כתיבתן והשמעתן של מאות הקנטטות שחיבר לשם הפולחן של יום א' במשך כמה שנים בכנסיית תומס הקדוש.

קמרון בית שאן – 26.2, עין השופט – 27.2, היכל התרבות ת"א – 1.3, תיאטרון ירושלים – 2.3

109 אירועים והצגות – בפסטיבל חיפה להצגות ילדים

פסטיבל חיפה ה־5 להצגות ילדים יוצא לדרך. להלן כמה נתונים ותכנית הפסטיבל: במשך שלושת וחצי ימי הפסטיבל, מה־16 עד ל־19 באפריל, תתקיימנה 35 הצגות שונות ב־9 אולמות הפסטיבל. בסה"כ יתרחשו בתוך האולמות ובאירועי חוצות, כ־109 מופעים.

פסטיבל חיפה ממשיך לראות את משימתו העיקרית בטיפוח יוזמות כתיבה ויצירה מקוריות בתחום הצגות הילדים. השנה יוזם הפסטיבל, מתוך סיוע הפקתי ואמנותי, 11 הצגות חדשות:

6 במסגרת התחרות, ו־5 הצגות בכורה מחוץ לתחרות.

השנה יש מגוון יוצרים ומבצעים. לצד ותיקים כמו ישראל גוריון, גבי אלדור, עודא רגן, יצחק גורן, ג'ורג' איברהים, רתיה בן־דור, יענקלה יעקובסון וחנית רכבי – בולט חלקו של הדור הצעיר: חנוך רעים, אבישי מילשטיין, יאקי מורן, שלומית הגואל, אורן נאמן, משה מלכה.

השנה תקיימנה בפסטיבל את בכורותיהן קבוצות תיאטרון, שזו להם הפעם הראשונה להתמודד עם הצגות ילדים: תיאטרון "נוצר" (שזירת פעולתו היא יפו היהודית והערבית), ו"תיאטרון מקומי" שמריץ מזה שנים את "הערב רוקדים". כן תשתתף לראשונה בתחרות להקת תיאטרון פלסטינית ממזרח ירושלים, "אל קסבה" שתעלה את "בת הטוחן" בערבית.

התכנים הם מגוונים: לצד כתיבה מקורית המטפלת בילדים השרויים בבית ללא מבוגרים ("חלומות נגונים" של חנוך רעים, "בעמת והרוח" המבוסס על תוויותיהם הקיבוציות של מיכל גולדברג ואורן נאמן, ו"ילדת המפתח" המבוסס על סיפור ילדותה של שלומית הגואל), ישנן קומדיות מוסיקליות העוסקות במקורות ההשראה של אמני הבמה ("בעקבות התו האבוד" של יעקובסון ו"מחסן השטוזים" של רתיה בן־דור). יש גם הצגות המבוססות סיפורי־עם ידועים ("תעלולי נאסר־א־דין" של יצחק גורן ו"בת הטוחן" של ג'ורג' איברהים), מונודרמה היתולית על ילד בן 30 שמסרב להתבגר ("באז דיק" של משה מלכה), מלודרמה משפחתית מנקודת מבטו של שולחן המשפחה ("השולחן הכחול"), נוסח ישראלי למחזה הגרמני "תיאטרון זה להיפך" העוסק ביחסי הגומלין שבין תיאטרון לקהל היעד שלו (תיאטרון "נוצר").

השנה יוענקו בסיום התחרות פרסים להצגה הזוכה מטעם חבר שופטים מקצועי, ופרס אחר יוענק להצגה הזוכה מטעמם של הילדים הצופים. מחוץ לתחרות מארח הפסטיבל כ־25 הצגות שונות: בעברית וגם בערבית.

במרכז אירועי הפסטיבל תעמוד הופעתה של האורחת מפראג, להקת "התיאטרון השחור" בהצגה "פיטר פן". הפסטיבל מיועד השנה לילדים עד גיל 14 ולהוריהם.

מופעי מחול "חורף 95"

מופעי מחול "חורף 95" לציון 100 שנה להולדתה של תלמה ילין, ייערכו בהפקתו של ביה"ס לאומנויות הנושא את שמה, ובחסותה של שרת התקשורת המדע והאמנויות שולמית אלוני, בימים 27־28 בפברואר בתיאטרון "סוזן דלל" בת"א.

במופע משתתפים 54 רקדנים ורקדניות. ברפרטואר: קטעים מתוך "אולמות שיש" מאת מארק מוריס, "עקסטזה" של דיוויד פרסנס, "ברנדנבורגי מס. 4" של סיקי קל, "על כהונות" מתוך "משחק ילדים" של נומייר. עוד תוצג יצירה חדשה של מלני ברסון, שנוצרה במיוחד לשנה זו. כן יועלו יצירות ביכורים של תלמידי המגמה למחול.

מופעי המחול נערכים במסגרת חגיגת אומנויות בתחומי המחול, התיאטרון, הג'אז, המוסיקה הקלאסית והאמנות הפלסטית. המופעים פתוחים לקהל הרחב ולחובבי המחול.

להקת המחול בבי"ס תלמה ילין – מתוך הרפרטואר, כוריאוגרפיה גזן עמייר.

"מהיותר מוכשרים בדור הצעיר"

המנצח השוויצי הרגול, מאסטרו קרל אנטון ריקנבכר המוכשר, הגיע בסוף השבוע שעבר לישראל, כדי לנצח על הסינפונייטה הישראלית בסדרת הקונצרטים שלה בירושלים, בבאר־שבע, בכפר־סבא ובאשקלון. ריקנבכר היה תלמידם של הרברט פון־קאריאן, פייר נולגו ואוטו קלמפרר שהגדיר אותו: "אחד המנצחים היותר מוכשרים של הדור הצעיר". בתמונה: המנצח ריקנבכר בפעולה – בעת החזרה האחרונה.

מכשיר הדרכה נייד במוזיאון ארצות המקרא

מוזיאון ארצות המקרא ירושלים מפעיל מערכת "איזי גייד" בתערוכה החדשה – "היהודים והקיסרים ברומא העתיקה". "איזי גייד" הוא מכשיר נייד דמוי טלפון המספק הדרכה קולית אישית מוקלטת לכל מבקר בתערוכה.

המכשיר הוא פיתוח ישראלי תוצרת חברת "אספרד", הראשון מסוגו בעולם ומושתת על טכנולוגיות חדשניות. המערכת רשומה כפטנט בישראל ובארה"ב, ונמצאת כעת בהליכי אישור לפטנט רשום גם באירופה.

היתרון הגדול בהפעלת ה"איזי גייד" – שהמבקר אינו נאלץ להמתין להדרכה קבוצתית מאורגנת, ויכול להגיע בזמנו החופשי ולקבל הדרכה מושלמת, מלאה ומוסמכת, כאילו היה במקום מדריך אנושי. המבקר יכול להשמיע לעצמו קטעים המעניינים אותו באופן מיוחד פעם אחרי פעם, או "לדלג" על חלקים בתערוכה שאינם מעניינים אותו כלל.

מערכת איסוף הנתונים המתוחכמת של המכשיר מאפשרת לנתח את הרגלי הסיור של המבקרים בתערוכה ואת הזמינויות השימוש במכשיר. ברמה השיווקית זהו כלי עזר חשוב לבחינת איכויות השירות וההדרכה, ייעול ושיפור.

תהליך ההתקנה במכשירים מתבצע במהירות ע"י מחשב וכונן: הטעינה מסתיימת בתוך שניות בכל המכשירים הדרושים, והמידע שהוטען נשמר עד שיוחלף.

בגידות וניאופים ב"הבימה"

המחזה "הקוקוריקו" מאת ז'ורז' פידו, ובתרגומו של אהוד מנור, מועלה ב"הבימה" החל מ־23.2.95. בימוי: רוג'ר סמית, תלבושות: ג'ודי לוין, תפאורה: סול רדומסקי, מוסיקה: אפי שושני.

בגידות וניאופים מחוץ למסגרת הנישואין, זו תמצית עלילת המחזה "הקוקוריקו" (כינוי למקורנן), פרי עטו של המחזאי הצרפתי ז'ורז' פידו, ובתרגומו של אהוד מנור, שיועלה ב־23 בפברואר בתיאטרון הבימה בתל־אביב.

הדמויות המרכזיות הן בורגנים פריסאים בסוף המאה ה־19 החיים בשביל התשוקה, המתח והתענוג. ז'ורז' פידו עוזר להסיר את החלק של הצביעות הקיימת בחברה בנושא בגידות וניאופים. קומדיה שורה בתככים מאופיינת בהומור רב ובעליצות בלתי מוסרית, כולם בוגדים עם כולם ומנסים שלא להיתפס בקלקלתם.

המחזה מספר על מאדאם ואטלן (רמה מסינגר) הנשבעת באוזני בעלה, מסיה ואטלן (אוהד שחר), "לפלף" צרפתי אמיתי, שאם תגלה יום אחד שהוא בוגד בה ואכן יש לו נפילה כזו, תנקום בו בבגידה מתוקה מצירה.

לביתו של מסייה ואטלן מגיעה האישה איתה בגד בעבר מיצי סולדיניאק – (אורנה רוטברג), וה"לפלף" נכנס ללחץ, שמא יתגלה הדבר. הוא עושה הכל כדי למנוע את גילוי האמת. באותה עת מחזרים אחרי אשתו מאחורי גבו בו־זמנית שני ידידיו הטובים – ארמונד פונטיאק (דב רייזר), וארנסט רריון (נתן דטנר). הם ממתינים כחיות טרף ליום בו יבגוד מסייה ואטלן ברעייתו.

העלילה הולכת ומסתבכת כאשר במלון בו קבעו הבעלים הבוגדים עם נשים אחרות, מגיעות הנשים החוקיות והמהומה רבה.

הקומדיה של פידו מתגלגלת במהירות ובקצב. זוהי פארסה עם דיאלוגים שנונים, תפאורות מרהיבות ותלבושות מהודרות.

עוד משתתפים בהצגה: אברהם מור, דליה פרידלנד, אורנה רוטברג, רוברט הניג, חן חגי, יעל פרל, שמעון כהן, חלי קניון, יותם זילברמן, אליעזר יונג, ליליאן ברטו, עירן איוניר ופאבל ציטרינל.

יעל פרל ודב רייזר ב"הקוקוריקו".

נציגי ישראל בביאנלה הראשונה בדרום אפריקה

ב־28 בפברואר 1995 יפתח נשיא דרום אפריקה, נלסון מנדלה, ביוהנסברג, את הביאנלה הבינלאומית הראשונה של דרום אפריקה. בתערוכה ישתתפו אמנים מ־50 מדינות, ואת ישראל ייצגו האמנים לאה ניקל, שימחה שירמן, בני אפרת ויהודית גואטה. התצוגה הישראלית תתמקד בנושא: "הגבולות הבלתי נראים".

לאה ניקל תציג ציורים העוסקים בגבולות מותר ואסור בציור מזווית הומניסטית־דומנטית (נגזר ל"אסכולת פאריס").

יהודית גואטה תציג צילומים. גואטה עוסקת בצילום הגבול הבלתי נראה בין חיים ומוות, העובר במקומות שהעין האנושית אינה רואה, או אינה יכולה לראות.

בני אפרת – תצוגת מדיה אלקטרונית (כמסכי וידיאו וטלוויזיה) המתמקדים בנרידה (חיות ואנשים), בריחת פליטים/מהגרים, ריצוץ איברים וכו'. אפרת מתמקד בתוצאות האירועים ולא המניעים במרחב זמן "גמיש".

שימחה שירמן עוסק בספר. יצירתו לביאנלה – כנסיים ענקיות מדפי התנ"ך. לכאורה קורא תיגר בסמל היהודי, ופוגע בקדושתו של התנ"ך. למעשה כבן לניצולי שואה, מבקש שירמן לקחת את מיליוני הניספים אל התופש.

"זוהי חטיבה אמנותית ואיכותית, כנה מאוד בהבעותיה ומובחנת בהגדרותיה", מוסר מאיר אהרונסון, אוצר התערוכה, שהחל את פעילותו לקראת הביאנלה כבר בינואר 1994. "כל אחד מהאמנים מציג אמנות שיכולה לחדור אל הצופה דרך ההויה, ממרכזו הבטן כמו דרך הראש".

הביאנלה, שפתיחתה כאמור ב־28 בפברואר, תינעל ב־30 באפריל. במסגרת האירועים המלווים את התצוגה, ייערך ב־3 במארס, במוזיאון הלאומי של דרום אפריקה ביוהנסבורג, ערב הקראת שירים. את ישראל ייצגו המשוררים רוני סומק ונאוויה חייר.

ממזרים עוד יותר

סינמטק תל אביב יקרין בהקרנת בכורה את סרטו של יצחק רובין "נמצא, לא נמצא" (ישראל 1994). הסרט מנסה לבחון את דינמיקת ההתמודדות של מיעוטים במאבק להישרדות. המיעוט הנבחן בסרט הם "הלא מוכרים" – כ־50 אלף אזרחים ערבים־ישראלים הנמצאים במצב קיומי בלתי אפשרי: הם אזרחים ישראלים לכל דבר, אך בשל סיבות ביורוקרטיות, היסטוריות ופוליטיות, מדינת ישראל לא מכירה בזכות קיומם בכפרים שלהם, ולכן הם אינם מקבלים אספקת מים וחשמל או שירותים אחרים. מצב זה הוליך אותם למציאת פתרונות יצירתיים ומתוחכמים. "אם היהודים הם מתוחכמים, אז אנחנו חייבים להיות ממזרים עוד יותר" אומר מוחמד אבו־אליהוג'א מעין־חוט, כפר לא מוכר (שמקורו בכפר עין הוד), שתושביו היו הראשונים בישראל להקים מערכת תקשורת ומחשבים הפועלים בעזרת חשמל סולרי. צריך לראות כדי להבין מה המשמעות המעשית שעומדת מאחורי ההגדרה של "אורחים סוג ב'" (60 דקות. עברית).

יצחק רובין הינו פעיל בנושא זכויות האדם, וזהו סרטו הראשון. מועדי ההקרנות בסינמטק: 25.2, 27.2, 7.3.

וירטואוז קר

יצחק שוור

הקונצרט החמישי למנויי תזמורת ירושלים בניצוחו של דוד שלון. סולן: פרנקפטר צימרמן. בתוכנית: מיצירות אורגד, שטראוס וברהמס. אולם הנרי קראון.

פרנקפטר צימרמן הוא כנר וירטואוז בעל ברק סולני, אך בלום וקר מבחינה רגשית. מן היבט הרגשי הפרק השני של הקונצ'רטו לכינור ולתזמורת מאת ברהמס היה פרק המבחן.

זהו פרק בעל אופי ומרת־רומנטי, ואילו צימרמן נזהר שלא לחשוף את רגשותיו. טובה יותר היתה נגינת שני הפרקים החיצוניים, המהירים. את הקדנצה של הפרק הראשון ניגן בעדינות. את הפרק האחרון ניגן בסגנון הונגרי־צועני שובב. שלון איזן ותיאם בהצלחה בין תפקידי הסולן לתזמורת. בכך כיוון לדעת ברהמס, שאמנם כתב קונצ'רטו, אך ייעד לתזמורת תפקיד שווה־ערך לתפקיד הסולן.

הקונצרט נפתח בפרק סימפוני מאת בן־ציון אורגד, הנקרא "כמות עושים למלך". היצירה מבוססת על מוסיקה שחיבר אורגד בשנות החמישים למחזה תנ"כי של נסים אלוני, ושמו "אכזר מכל המלך". מה שהפך את היצירה למרתקת זהו הניגוד בין הפרק הלירי לפרק היצרי־הפולחני.

המנצח הציג בבהירות את התפתחות נושאי היצירה ותיזמורה. היצירה השלישית, שנוגנה בקונצרט זה לראשונה בארץ, היא הפואמה הסימפונית "מוות והזככות" מאת ריכרד שטראוס. אחרי חרם ששמעתיו בשנות המדינה, הפכה נגינת יצירותיו של שטראוס בעונה הנוכחית ללחם חוק של התזמורות המובילות בארץ. זהו תהליך רצוי אשר מעשיר את חיי המוסיקה בארץ. תזמורת ירושלים הגישה יצירה צבעונית ומעניינת, אף כי לא מרגשת.

תערוכות במשפט אחד

□□□ "בין כתב לקו" – תערוכת ציורים של חנה אלטרץ, תפתח ב־2.3.95 בבית יד לבנים בת"א, ותוצג עד סוף מרץ.

□□□ מסיכות קרמיקה של פנינה ברקאי, מוצגות בגלריה בקיבוץ אורים, עד 20.3.95.

□□□ דפנה מרקמן־סינמנס מציגה תערוכת ציורים בתאריכים 21.2־23.3.95, בגלריה "יפת 28" ביפו.

□□□ שלוש תערוכות המוצגות בבית האמנים בירושלים: רגנית פרטוש – "מחווה ליהודה עמיחי", תחריטים, הניה אברמסקי – עבודות פיסול, רטל אדלר "נרבק". נעילה של שלושתן ב־7.3.95.

□□□ תערוכת התחריטים של אלימה בגלריה שרה לוי בת"א, מוצגת עד 28.2.95.

□□□ בגלריית יפעת (באתר ההנצחה) בקיבוץ יפעת מוצגת במשך פברואר תערוכת צילומים של רחל גליקליך (בן־שחר).

□□□ במוזיאון הימי והלאומי בחיפה מוצגת התערוכה "מפות ומראות של חופי ארץ ישראל והים התיכון".

□□□ בבית הציירים והפסלים בת"א תפתח ב־23.2.95 תערוכה של האמניות תניא אמיר "רישומים של פסלת", ושל מרים מייזלס "רישום בעץ" – עד 20.3.95.

מרים מייזלס, "דמות שוכבת", עץ, 1.60 ס"מ.

□□□ איוריה של אלונה פרנקל לספרי ילדים, מוצגים בתערוכה במוזיאון וילפריד ישראל, בקיבוץ הזורע – עד 1.4.95. אוצרת: אורנה סיכמן.

□□□ בגלריה מחניים שבקיבוץ מחניים, מוצגת תערוכתה של נטע דור "מעבר למעטה", בתאריכים 17.3־10.4.95

□□□ דיתי אלמוג מציגה תערוכה ב"גלי אמן" מ־19.2.95 עד 17.3.95.

□□□ מיצג של ריקי פוף מוצג בבית האמנים בירושלים, עד 7.3.95.

□□□ במוזיאון למוסיקה ולאתנולוגיה בחיפה מוצגת מ־21.2 התערוכה "מהקימונו ועד הקפטאן" – תלבושות יהודיות ופלסטיניות.

□□□ בגלריה רוזנפלד בת"א תוצג תערוכה לזכרו של מרדכי אריאלי, במלאת שנה למותו. 24.2־16.3.95.

□□□ תערוכת ציורים ותחריטים של יהושע גריסית מוצגת בבית האמנים בירושלים, עד 7.3.95.

רוחב טור ריבועי

יהושע גריסית, "קופסת מתנות מצרית", 1994, אקריליק על בד, 122x140 ס"מ.

□□□ בגלריה פאר (גורדון 28 ת"א) מוצגת תערוכתו של שוהל: "להתחיל ברח' לה גרדיה". בתערוכה מבחר עבודות מ־30 השנים האחרונות. המוטיב המוביל ביצירתו של שוהל הוא העיר תל־אביב על פניה השונים. תחילת היצירה בבניין האניה ברחוב לה גרדיה, דרך חופי הרחצה בעיר וכלה ברחובותיה. התערוכה תנעל ב־10.3.95.

□□□ תערוכת החוגים לצילום מקצועי, עיצוב תעשייתי ודפוס במכללת הדסה בירושלים, "צעדים" מוצגת באכסדרת תיאטרון ירושלים, לציון 25 שנות המכללה.

□□□ תערוכת החוג לצילום תכלול בין היתר סדרות בצילום תיעודי, צילום מסחרי וצילומי אולפן. החוג לטכנולוגיה של הדפוס מציג מגוון הפקות של כרזות, עלונים, ספרים, חוברות וספרי פופ־אפ (מעין תלת־מימד). תצוגת החוג לעיצוב תעשייתי כוללת עיצובים מקוריים לכסאות, מנורות, מוצרי צריכה וכלי בית. התערוכה עד 19.3.95.

□□□ התלמידים המצטיינים של המגמה לאמנות במכון אבני יוכלו מעתה להציג את מבחר עבודותיהם למשך שבוע ימים, בגלריה הקטנה שהוקמה לצד הגלריה הגדולה של מכון אבני, במבנה הגדול של המכון ברחוב אילת 8 ביפו. בגלריה "אבני" מוצגות כל התערוכות במכון. הגלריה הקטנה נועדה לאפשר לסטודנטים של אבני להציג את מבחר עבודותיהם ולהוסיף מבקרים מהמכון ומחוצה לו על מנת לקיים דיון וביקורת עבודות.

חינוך והשכלה

יצחק שור

לא שובעים נחת מהוראה

מה שפוגע במורים זה אי־הכנת שיעורים, אי־השתתפות בשיעור, ושתיקות. "בלילות יש לי סיוטים מן השתיקות האלה", מגלה אחת המורות. "אני תופסת את עצמי איכשהו מתחננת לפניהם, שישתתפו. משחקת שזאת לא הבעיה שלי, אבל הם יודעים שאני תלויה בהם" ◻◻◻ לדעת המרואיינים, תלמידים פוגעים במורים שפוגעים בהם. מורה שמרבים לפגוע בו, מוטב שיפשפש במעשיו ◻◻◻ ספר חדש של מרדכי אריאלי מביה"ס לחינוך של אוניברסיטת ת"א

"אי נחת בהוראה" הוא שמו של ספר חדש, פרי עטו של מרדכי אריאלי, איש בית הספר לחינוך של אוניברסיטת תל־אביב. ספר חשוב ומקורי זה ראה אור בהוצאת "דמות", והוא עוסק ביחסי גומלין בין מורים לתלמידים בבית הספר התיכון הישראלי.

הספר מתבסס על תצפיות וראיונות־עומק עם 46 מורים, רובן הגדול מורות. "אם השיעור לא מעניין", אומרת אחת המורות, התלמידים פשוט לא משתפים פעולה. לא, הם לא מפריעים; אצלי לא מפריעים. הם רק לא איתי. רק. אני קולטת את זה. אני משתדלת להלהיב אותם. להשליך גירויים שונים כדי ליצור מוטיבציה ולהוציאם מן האדישות והשעמום שהם אוייביהם של כל מורה".

אחת מתלמידותיה של המורה המרואיינת מסבירה לתצפיתן: "השיעור שלה מעניין מאוד. היא מסכמת דברים שאנחנו לא שמנו לב. היא מובילה אותנו. כשהיא מדברת, אני מקשיבה... וכשאני שבעה מהאינפורמציה, לקראת סוף השיעור, אני פשוט מתנתקת ולא מקשיבה".

ומורה מפוכחת מסבירה: "ככה זה אצל תלמידים. לפעמים נשבר למישהו מהשיעור. אולי כי השיעור משעמם, אולי כי אין לו באותו רגע חשק להתרכז. מה זה חשוב למה? הוא מתנתק. תופס חרופ קטן, והרי לנו, בתור מבוגרים, זה קורה יום יום".

המחבר אינו עוסק במרידה חינוכית מהלכת שיממון, אלא בנתחי חיים, שהם לעתים מדממים. אך אריאלי רחוק מסנטמנטליות – בית הספר הינו מוסד אוכף, שמצויים בו מבוגרים בעלי ידע וסמכות, מול צעירים חסרי ידע וסמכות. מורים מבקשים ללמד, לחנך, להתערב בכל שיוכלו. תלמידים נוטים לצמצם את התערבות המורים, או את מטלות הלימודים. במהלך ההתערבות נוטים מורים לנתב את תלמידיהם למצבי מאמץ ותחרות. נסיבות אלה תורמות להפיכת המורה לדמות לא אהודה, שהמשבר רובץ לפתחה.

מהו טיבו של אי־הנחת המתלווה למקצוע ההוראה, מי מסב למורים אי־נחת, איך מתמודדים מורים עם מצב זה, באילו נסיבות מורים רואים בכל זאת נחת בעמלם?

אריאלי אינו מציע מרשמים, אלא מסתפק בהצגת השאלות. בעניין זה הוא הולך בעקבות רילקה, שייעץ לאיש צעיר "כעת חייה את השאלות, ואז אפשר שביום מן הימים, מבלי שתיתן על כך את הדעת, תחיה אף אל תוך התשובה".

מקור העוצמה של תלמידים הוא מספרם הרב. הנה דוגמה: מישהי הציעה לזמזם בשיעוריה של מורה שנואה. רעיון מלהיב, אך התלמידים פחדו. לבסוף התחילו להתאמן בשירותים. בשיעור הבא הם זמזמו בלי להגיד עטעה, והפסיקו רק כאשר עלו דמעות בעיני המורה. ומתגלה גם תופעה של אירוניה תחרנית, שנועדה להעליב את המורה. "אתה בכלל שומע מה שאני אומרת", שואלת המורה. תלמיד: "כל מלה. לא סתם שומע. בולע".

האם יש הבדל בין בנים פוגעים לבנות? אומרת מורה: "בנים אינם פוגעים יותר. הם פוגעים אחרת. הם בוטים יותר, אך נוחים לרצות. עם בנות זה מסובך יותר".

לדעת המרואיינים, תלמידים פוגעים במורים שפוגעים בהם ומשדרים להם אי־אמון. מורה שמרבים לפגוע בו, מוטב שיפשפש במעשיו. יש מורים לא הוגנים, יש חלשים ויש שאינם מכינים כראוי את שיעוריהם.

מורות עולות יותר פגיעות

מורות עולות לאנגלית פגיעות במיוחד. ילידות הארץ אמנם דוברות אנגלית ברמה פחות טובה, אך הן מכירות את כל השטיקים. *החרושת משדרות פחד*, והתלמידים נענים לציפיות.

מה שפוגע במורים זה אי־הכנת שיעורים, אי־השתתפות בשיעור, ושתיקות. "בלילות יש לי סיוטים מן השתיקות האלה", מגלה אחת המורות. "אני פותרת כמו ילדה בגן שאף אחד לא רוצה לשחק אתה. אני תופסת את עצמי איכשהו מתחננת לפניהם, שישתתפו. לא עוזרות הסוואות. אני משחקת שזאת לא הבעיה שלי, אבל הם יודעים שאני תלויה בהם".

אחד המורים שומר על פיכחון מוחלט: "אנחנו מתנהגים כאילו התלמידים הצטרפו לבית הספר כחברים, בהתנדבות. אבל הם יודעים שהישיבה כאן היא לא בדיוק אקט של רשות. לכן הם משדרים למורים: הכללים כאן הם שלכם. גם כשאתם קצת משחקים בדמוקרטיה, הרי שבנושאים החשובים באמת אתם דורשים שנציית. מה מפתיע בכך שלא תמיד בא לנו לרקוד לפי החליל שלכם".

מורים מנסים לנקוט דרכים שונות להפעלת פיקוח על תלמידיהם. "היום אני מנוסה", אומרת אחת המרואיינות. "עדיין רוצה אהבה והוקרה, אבל מאמינה יותר בסמכות ובמשמעת. תלמידים וגם מורים חושבים שאני קצת מרשעת, אבל אני לא באמת. אני פשוט פותחת כל שיעור בפעולות מישמוע. אני כאן הקובעת, ושיהיה סדר. אם הולך, אני מנסה להיות גם מעניינת, וזה בדרך כלל הולך. בשנים הראשונות שלי כאן ניסיתי להיות מעורבת בכל עניין. תלמידי לימדו אותי לקח. את, מורה – תלמדי. אם נזדקק לך, נפנה אליך. מעריכים את רצונך הטוב, אך אל תידחפי בכוח. זה לא יתן לך אצלנו נקודות זכות, להיפך".

פינוק האגו ותחושת ניצחון

עם זאת, לצד אי־הנחת יש גם גילויי נחת: "יש לי יחסי אהבה־שנאה עם כיתה י"א שאני מחנכת. פעמים רבות אני חושבת שכדאי להיות מורה רק בגלל ההזדמנות להיות איתם". מורה אחרת נהנית מן השררה: "אני נהנית מאוד מן הסמכות. קודם כל היא מפנקת את האגו שלי. ההוראה היתה בשבילי סידרה של קורבות. אז הובסתי בכמה סיבובים בכיתה הזאת. עכשיו הם בידי כחומר ביד היוצר, וזה נותן הרגשת ניצחון".

מרצה באוניברסיטה, המלמד בתיכון, מסביר את ההבדל: "ההוראה באוניברסיטה מקנה לי מעמד, אבל סיפוק של ממש יש לי רק בתיכון. איפה עוד אני יכול לנהל דיאלוג כל־כך עשיר, אינטליגנטי, מסקרן?"

ספרו של אריאלי מקרין אמפטיה למורים ולתלמידים, ואף כי הוא נזהר ממסקנות, עולה ממנו המסקנה כי מורה טוב הוא מי שמנהל דיאלוג מתמיד עם עצמו ועם תלמידיו. בינו לבינו הוא שואל, איך למצוא את שביל הזהב בין היותו בעל תפקיד רשמי לבין היותו אדם. לעולם הוא מחפש את מה שמעבר ל'תכלס', את אותה נשמה יתירה, שבזכותה הוא עשוי להיזכר כמי שהשהייה במחיצתו העניקה לתלמידיו חוויה בהווה והשראה לעתיד.

אווירה נעימה בראש השיקולים בבחירת בית־ספר תיכון

מחקר

אווירה נעימה בבית הספר היא הגורם החשוב ביותר המשפיע על תלמידים בבחירת בית הספר התיכון שבו ילמדו. אחריה באים רמת לימודים גבוהה, הימצאות חבר או שניים באותה כיתה ואיכות ההוראה בבית הספר – כך עולה ממחקר חדש שערכה חברת מיצוב לתכנון אסטרטגי וייעוץ שיווקי. המחקר, שנעשה על־פי הזמנת רשת אורט, הקיף אלף בני נוער שאינם לומדים באורט, ואלף הורים.

הממצאים מצביעים על החשיבות הרבה של מעורבות וגילויי איכפתיות מצד מורים כלפי התלמידים. בעיני הורים נודעת חשיבות גדולה קצת יותר לאיכות ההוראה, מאשר לאווירה חברתית נעימה – 94 אחוזים. 93 אחוז מן ההורים ייחסו חשיבות רבה או רבה מאוד לרמת לימודים גבוהה, ו־90 אחוז מן ההורים גרסו שסיכוי גדול להתקבל לאוניברסיטה הוא בין הגורמים החשובים לבחירת בית הספר התיכון.

ההבדלים היחידים שנתגלו בין הורים לתלמידים נוגעים לאיכות ההוראה: בעיני הורים היא מעט יותר חשובה מאשר בעיני התלמידים. לעומת זאת, תלמידים [..]רת בית־ספר תיכון אינם מייחסים חשיבות [..]ם חברתיים, להנהלה בעלת אופי צעיר ופתוח ולהכשרת עזרה לתלמידים חלשים במסגרת בית הספר.

כיצד משווקים בית־ספר

פרטי המחקר נמסרו ביום עיון שערכה באחרונה הנהלת אורט למאה מנהלים. לראשונה עסקו שם בדרכים לשיווק בית הספר. מנכ"ל אורט, ישראל גורלניק, קרא למנהלים להתאים את עצמם למציאות המשתנה, וללמוד כיצד לשווק את עצמם בתנאי תחרות גוברת והולכת בין בתי הספר.

נפתלי נלחם בחיידקים

נפתלי ומלחמתו בחיידקים, כתבה וציירה אלונה פרנקל, הוצאת מודן

עד עכשיו היה נפתלי, גיבור ספריה של אלונה פרנקל לפעוטים, בריא כמו שור. אבל נפתלי נדבק ממשה, שבא לגן קצת מצונן, התעטש ופיזר סביבו את כל החיידקים שלו. לנפתלי יש אמא חכמה. כמו כל אמא פולניה טובה, גם היא התגייסה למלחמה בחיידקים הרעים, לקחה אותו לדוקטור מועלם ודאגה שיקח תרופה עם תה חם, דבש ולימון.

במציאות זה לא כל־כך מצחיק, ונמשך יותר זמן מאשר קריאת סיפור לפעוט. אבל בסיפור אפשר לצחוק מילד שדומע כמו טפטפת ונוזל כמו ברז. חיידקים יותר זעירים מכינים. אפשר לראות אותם במיקרוסקופ. אינני משוכנע שפעוט יוכל להסתכל במיקרוסקופ ולתפוס שיש בעלי־חיים כה זעירים, אבל מה זה חשוב. חשוב שאמא מתקנת את נפתלי החולה, הרופא בודק אותו ואילו הוא מפיק את המירב ממצבו – שוכב במיטה ומשחק במטוסים.

לתמונות מצורפות כיתוביות באותיות לטיניות ומובאות מן המקורות, המיועדות למבוגרים. כך, למשל, שואלת הסופרת איך אפשר להילחם בחיידקים, ומשיבה בשאלה: אולי יורים עליהם טילי סקאד? אולי שופכים עליהם שמן רותח? ועל פחית השמן כתוב באותיות פטיט: "שמן טוב רפול".

למרות שאוצר המלים עשיר מדי לילדי הגן, אין זה מפריע להורים לספר את הסיפור לבני 3־6. התמונות, בצירוף העלילה הכמעט עליזה, מהווים שלד טוב לבניית משפטים שמותאמים לרמת ההבנה של הילד.

מכתבים

צנזורה שלא במקומה

בימים האחרונים מלאו כלי התקשורת בדיווחים על נסיונם של גורמים חרדיים בהנהגת הרב מילר מירושלים לצנזר את התצוגה ב"יד ושם". אנחנו, קבוצת חברים ניצולי שואה ממייסדי קיבוץ נצר־סרני, מוחים בתוקף ובשאט־נפש נגד הניסיון הזה.

מוזיאון "יד ושם" נועד לתעד בלי כחל ושרק את שואת העם היהודי, ולהציג לדראון עולם את התועבה הנאצית על זוועותיה ומוראותיה. התמונות שבעטיין התעוררה המחלוקת משקפות היבט מהותי של תהליך ההשמדה, וההשפלה הנוראה שבלי ספק היתה מנת חלקם של המצולמים איננה שונה מהותית מההשפלה המאפיינת מעמדים אחרים שתמונותיהם מוצגות ב"יד ושם". פסילתן של תמונות אלה איננה אלא ניסיון גס ונואל של אותם גורמים חרדיים להחדיר את מלחמתם נגד התרבות החילונית במדינת ישראל של ימינו אל תוך אתר שבין כתליו אין להן כל מקום, אתר המקודש לשם היהודי ולו.

אסור להיכנע לניסיון הזה, ואנו מחזקים את ידי הנהלת "יד ושם" בהתנגדותה הנחרצת למהלכי הרב מילר ותומכיו.

המזכירות והחברים, קיבוץ נצר־סרני

שירות בהתנדבות ללא אפליה

חה"כ משה גפני מ"יהדות התורה", וחה"כ תמר גוזנסקי מחד"ש, חברו יחדיו בהצעת חוק להפוך את שירות הנשים בצה"ל מחובה לשירות התנדבותי.

לדעתי, בעול השירות הצבאי והלאומי חייבים לשאת שני המינים במידה שווה. אבל העובדה המצערת היא, שמאז קום המדינה ועד היום קיימת אפליה מחפירה בכך שלבנות הדתיות יש הזכות לבחור אם לשרת או לא, כשהבנות שאינן דתיות חייבות לשרת, אלא אם הצבא ויתר על שירותן מטעמי־שלו.

בכל פעם שהנושא עולה מחדש מתקוממות הדורשות, ובצדק, שוויון בין המינים ומתנגדות לשחרור הנשים משירות החובה. כל עוד נמשכת האפליה האמורה, אני קוראת לחברות ולחברי הכנסת להצטרף להצעה ששירות הנשים בצה"ל יהיה בהתנדבות ולא חובה, לכלל בנות ישראל.

אורה סדן, רעננה

דמי אבטלה לפועלי השטחים

באחרונה ביקרתי ברצועת עזה ועמדתי על מצבם החמור של תושביה, בפרט של עשרות אלפי העובדים הפלסטיניים המובטלים מאונס, בגלל הסגר הנמשך מאז הטבח הנתעב בבית ליד.

מצב זה של ענישה קולקטיבית ממושכת מביא אותם אל סף רעב, מגביר את תסכולם ומחזק את הגורמים הקיצוניים, בעיקר מבית מדרשו של החמאס, הדוחפים למעשי טרור שמטרתם למוטט את תהליך השלום. בינתיים, הם הצליחו להכניס את התהליך לקיפאון מסוכן.

בשיחותי עם ראשי האיגודים המקצועיים בעזה הגענו למסקנה משותפת, שחייבים להקל על המצוקה הנוראית ע"י תשלום דמי אבטלה לפועלי השטחים עבור ימי הסגר. דמי אבטלה המגיעים להם כחוק, כנהוג בארץ.

אני פונה בשמם לממשלת ישראל ולעומד בראשה לאמץ הצעה זו לפני סיום צום הרמדאן ותחילת עיד אל פיטר, החל בסוף החודש.

לטיף דורי, מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלסטיני

האוטונומיה על־פי בני בגין

בני בגין הוא אמן בהשמעת חצאי ורבעי אמת, וחבל שהמראיין, יהודה ליטני (על המשמר 27.1.95), הניח לו לחמוק, במקום להעמידו מול העובדות כהווייתן.

באותו ראיון טען בני בגין, כי הסכם קמפ־דייויד הוא האלטרנטיבה הטובה והיחידה שיש להעמיד כנגד הסכם אוסלו הכושל, משום שהוא מבטיח ליהודים את זכויותיהם ההיסטוריות בא"י ולערבים חמש שנות אוטונומיה, בהן "ינהלו את ענייניהם בכל תחום, פרט לחוץ וביטחון".

האמת היא, שהסכם קמפ־דייויד מכיר בזכויותיהם הלגיטימיות של הערבים בארץ־ישראל, ומעניק להם אוטונומיה מלאה, גם על הקרקע, ולא רק אוטונומיה פרסונלית, כפי שטוענים מנהיגי הליכוד. אצל בני בגין, נגמר הסכם קמפ־דייויד עם מתן אוטונומיה לערבים (והוא אינו מזכיר את המלה "מלאה") לחמש שנים. והרי בהסכם זה נאמר כי בתום חמש השנים יתקיימו בשטחים משאל עם שיקבע את אופי השלטון.

לאחר החתימה על הסכם קמפ־דייויד התחזק מעמד בגין מקיומו, ובני בגין הולך בעקבותיו.

יהודה בהגאן, ירושלים

מודיעין

טלוויזיה

06.30 חדשות
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 אסכולה – הספרייה הפיסטית. על היצירה הפיסטית היהודית, המתקיימת בכתובים משלהי העת העתיקה ועד היום
08.30 ראשית הקריאה – חולם 2
08.45 פרצי הטבע – מגנטים
09.00 טבע – סלמנדרה ענקית
09.25 רחוב סומסום – רק אני יכול
10.00 שיחות בוקר – עוברים דירה. מדוע מעבר דירה נתפס אצל רבים כאירוע מלחיץ, למרות שזו חוויה, שהיא בד"כ חיובית
10.30 מדע וטכנולוגיה – ספורט
11.00 אנגלית
11.30 היסטוריה כללית – עידן המהפכות
12.00 צרפתית
12.15 מדעי הטבע – חילופי העונות
12.35 גיאוגרפיה פיזית – אזורי זמן
12.55 חברה – מוחו של פועל רכבת
13.00 החי והצומח באוסטרליה – צמחי המדבר
13.30 שאלתיאל קוואק – סדרה בהנפשה
14.00 פרפר וחמר
14.30 ליגת על בכדורסל – שידור ישיר מהיכל הספורט ברעננה של משחק רבע הגמר בליגת העל בכדורסל בין ובחרות ספורטוס רעננה וכצנלסון כפר־סבא. פרשן: פיני גרשון
17.00 ערב חדש – מנחה: אמנון לוי
17.35 חיות וחיוכים – שעשועון. מנחה: אבי דור
18.00 *שבבר בלש – סדרה בהנפשה*
18.15 החדשות באנגלית
18.30 ספורט – מגזין הספורט מגוון אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם
19.00 חדשות בערבית
19.30 משהו מהסרטים – תכנית קולנוע
20.00 מבט
21.00 פופוליטיקה – מנחה: דן מרגלית
22.10 בין השורות – דרמה בריטית
23.00 הילוך חוזר – אהוד מנור משוחח עם איש התיאטרון איציק ויינגרטן
23.30 מהיום למחר – יומן חדשות עם דוד ויצטום ושמואל הלפרין
24.00 פסוקו של יום

ערוץ 2

14.00 עולם החי של אוסטרליה – סדרת תעודה
14.30 אותיות ומספרים – משחק טלוויזיה חדש בהנחייתה של אפרת רייטן המבוסס על ידע בעברית ובחשבון
15.00 זמן דיסני – בת הים הקטנה. סדרת הנפשה
15.30 זמן דיסני – השכונה של גופי. סדרת הנפשה
16.00 היפים והאמיצים – סדרת דרמה בהמשכים
17.00 5 עם רפי רשף – תכנית בענייני היום
17.30 הנסיך המדליק מבל אייר – סדרה קומית
18.00 תפוס כיוון – משחק טלוויזיה
18.30 ד"ר קווין – רופאה במערב. סדרת דרמה
19.30 ליגגו – משחק טלוויזיה נושא פרסים, בהנחיית גיל אלון
20.00 החדשות
20.30 אנשים מצחיקים מאוד – סדרה חדשה בה משתתפים אנשים רגילים לפני, ע"י דברים לא כל כך שגרתיים
20.45 מתאים לי – שעשועון היכרויות נושא פרסים. בהנחיית דודו זהון
21.15 קומדי סטור – תכנית בידור. והפעם: קטעים נבחרים
21.45 לילה טוב – בהנחיית נירי גוב
23.00 תיקים באפלה – סדרת מתח דרמטית
23.50 בראש של הרמן – סדרה קומית
00.00 החדשות
00.05 בראש של הרמן – המשך
00.30 פוארו של אגתה כריסטי – סדרה בריטית העוסקת בפתרון תעלומות רצח מסתוריות
01.20 לווס – מוסיקה ישראלית במועדון לווס בת"א. הפעם: אלברט עמר (ש"ח)
02.20 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 בוקר שני – אמריקה בכליקשת
10.10 קולות ותוספות – ארתור בליס: פסטורלה למקהלה, למצרסופראן, לחליל, לתופים ולתז' כלייקשת (זמרי הולסט; שרלי מינטי; ג'ודית פירס; תז' הולסט; הילדי דוון ומון); שני קטעים מתוך *אופיציום* (אנסמבל היליארד ויאן גרבארק)
11.00 בוריס ברמן מנגן פרוקופייב
11.25 בתופים ובסלסולים – חיים פרמונט: בחזרה לדרום לאלם ולתז' קאמריה (מירה זכאי; תז' קאמ' קיבוצית; ליאור שמברלד); בוייטן יוספובוב: פאלאק – פואמה סימפונית (תז' רדיו מוסקבה/ יוספוב); שלמה בר: נדודים (הברירה הטבעית)
12.00 קלאסיק – מוריסימו, מקרוזו ועד רומינגו
13.00 אמן השבוע – החלילן ג'יימס גלווי
14.06 הדרן
15.00 מחזורי יצירות – התכנית מורכבת ומוסברת ע"י אלכסנדר תמיר. 32 הסונטות לפסנתר של בטהובן. הפעם: סונטה בדו מז'ור, אופ' 2, מס' 3
16.00 מוסיקה עתיקה – בהקלטות חדשות. ברונו דה־זומרון – השומה על הנשר. שירי טרובדורים עם הקפרמה מריטוראה בניצוחו של ג'ואל כהן
17.00 אתנחתא – שידור חי. שלישיית עובר
19.00 קשת של צלילים – ק.פ.ע. באך: לה שמאהל ברה מינור (ז'אק אוך, פסנתר פמישים); אנטוני בנדה: שני שירים וקנטטה (רופוס מילר, טנור/ אמה קרקבי, סופראן/ מימוחי רוברסס, פסנתר פמישים); היידן: סונטה במי־במול מז'ור לפסנתר, הוב' 16/38 (א. שמאייר, פסנתר פמישים); בוקריני: חמישיית מיתרים ברה מז'ור, אופ' 11/6 (אירופה גלנטה); מנדלסון: שני שירים למלים של היינה (ב. פרנרדיאן/ א. שמאייר)
20.05 קונצרט ערבית – גרשווין: תמונה סימפונית מתוך האופרה פורגי ובס (התז' הסימ' של דטרויט/ אנטל דוראטי)
20.30 מאולם הקונצרטים שלנו, שידור חי מאולם הנרי קראון, ירושלים – הסימפונייטה הישראלית בארשבע/ ק.א. ריקנבאכר. סולן: מיל פלור – פסנתר. אומסר שק: ליל קיץ למיתרים. מוצרט: קונצ'רטו מס' 19 בפה מז'ור, ק. 459; בטהובן: סימפוניה מס' 6 בפה מז'ור, אופ' 68, הפסטוראלית
23.00 רק ג'אז – ג'אז משיקגו

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.10 עצות לנהנים
08.30 א'–ב' באמנות
08.45 האריכון – היום לפני..
09.05 מומחים מייעצים – דיני עבודה
09.45 מידע לצרכן
10.05 מלדריו – עם משה מיקור
10.30 אצבע על הדופק – בריאות
11.05 גיל הזהב
11.30 מלח הארץ
11.45 חורדיו
12.05 חיים – מגזין לענייני משפחה
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים של פעם
15.05 בראש צעיר – מגזין לילדים
16.05 חונה – עם בני הנדל
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמנויות – על העשייה באמנות הפלסטית, עם מאיר אהרונסון
18.05 הכל מורשת
19.05 יומן מורשת
19.50 עוד סיפור אחד ודי
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה
21.00 אומר בשבחין – פרקי חזנות ופיוטים בנוסח מזרחי
22.05 פתוח – מומחים מייעצים (ש.ח.)
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

05.05 אור ראשון – עם עמיקם רוזמן
06.06 הבוקר הזה – חדשות מוסיקה
08.05 עניין אחר – עם דליה יאירי
09.05 מה היה לנו – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים – עם שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רועי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף – עם ענת דוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות – עם צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים – מגזין בענייני משפט עם *משה נגבי*
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה
20.30 שירים עבריים
21.15 משחקי לילה – עם זאב ענר
23.05 כל היום
00.05 יומן חצות
00.15 כל היום (המשך)
01.05 לחוף הלילה – עם יוסי סיאס

רשת ג'

06.05 הכל פתוח
07.05 אוקסן ניסל
09.05 בוקר בוקר – עם מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר – עם אורנה יקיר
11.05 נתיבי רובינזון
12.05 אהבה עצמית – עם גיל קוסר
13.05 לוהט – עם שוש עטרי
14.05 חדש, חדיש ומחודש – עם מוני פיין
15.05 חולה רדיו – עם דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים – עם עופר נחשון
17.05 חמש פעמים ביום – עם צידלי בוזגלו
18.05 רוק בישראל
19.05 מגיש אורח
20.05 *שעה אישית – עם שמעון פרוס*
21.05 בתוך המזרח / מנחה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ד"שים
23.05 קצת אחרת – עם אורלי סורג

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת – הפיסיקה והמטפיסיקה של דקארט. מרצה ד"ר יובל שטייניץ
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 *שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי*
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 מוסיקה על הבוקר
10.05 נכון לעכשיו – עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 בילוי היום – מדריך יומי
13.00 בצהרי היום – סיכום חדשות
13.15 מומל בספק – עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – עם אריה מליניאק
16.00 שעה לפני – עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 באש צולבת – עימות בסוגיות של בטחון ישראל
18.30 האזנת סתר – עם דורי בקראוב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 ציפור הנפש – מגזין פסיכולוגיה
21.05 פסק זמן מוסיקלי
22.05 ויסמנים – מוסיקה בריאה עם רני קרפל
23.05 עשרים וארבע. היום שהיה – עם ידון ולוסקי
00.00 יומן חצות – סיכום חדשות
00.10 ציפורי לילה – עם רמי הויברגר
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך – עם אמיר אשר
09.05 החרוסמות – שירים בכיף
10.05 שמש – עם אלי ישראלי
12.05 מיזוג אוויר – עם גידי שמרן
13.05 מפמוף – עם סיון דורון
14.05 משהו לדרך – עם אורלי יניב
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע
16.05 תכם בכביש – עם דון לויומל
18.05 גלגלאה – עם לאה עוז
20.05 מתחת לחגורה – עם לימור רהאן
22.05 לילה טוב – עם רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שיצרה שמן שומשום. 18.00, 20.00; היומן של גני מורס' 22.00.
גת: חירון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55.
דקל: ספיר. 19.30, 21.30.
חוד 1: ג'וניור. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
חוד 2: נבעת הסודות. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
חוד 3: פריסיליה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
חוד 4: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
טיילת 1: רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 3: קפה עם ליסון. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: חומות של תקווה. 11.45, 14.10, 16.40, 19.15, 22.00.
לב 2: שחור. 11.30, 13.20, 15.20, 17.20, 19.20, 21.50.
לב 3: גרסת בראונינג. 11.30, 15.45, 20.00; עירום. 13.30, 17.45, 22.00.
לב 4: סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.50, 19.20, 21.50.
מוזיאון 1: *ממור קמן. 17.00, 19.45, 22.00.*
מורדין 1: פורסט גאמפ. 19.30, 22.15.
מורדין 2: רק אותך. 19.30, 22.00.
רב אור 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: ספרות זולה. 16.15, 19.05, 21.55.
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 4: סיפולים אישיים. 19.30, 21.50; הסיוט לפני חג המולד. 17.00.
רב אור 5: אימא מודרנית. 17.00, 19.30, 21.50.
רב חן 1: רוחות של תשוקה. 14.00, 16.45, 19.20, 21.55.
רב חן 2: ספרות זולה. 13.25, 16.15, 19.05, 21.55.
רב חן 3: סחרור בשחקים. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
רב חן 4: רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50.
רב חן 5: מושבעים על הכוונה. 17.00, 19.30, 21.50.
שחקי 1: נבעת הסודות. 17.00, 19.30, 22.00.
שחקי 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00.
תל אביב 1: שיעור בחיזור. 17.00, 19.30, 22.00.
תל אביב 2: חשיפה. 17.00, 19.15, 22.00.
תל אביב 3: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00.

ירושלים

גיל 1: שיעור בחיזור. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 2: חומות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.50.
גיל 3: נבעת הסודות. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 4: פורסט גאמפ. 16.15, 19.00, 21.50.
גיל 5: גרסת בראונינג. 16.30, 19.00, 21.30.
גיל 6: נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 7: חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45.
גיל 8: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.30.
סמדר: סמור קמן. 19.00, 21.00; ג'ולייטה של הרוחות. ה 23.00.
תיאטרון ירושלים: ניחוח הפפאיה הירוקה. 19.00, 21.30; המלווה. 19.00, 21.30.

חיפה

אורדי: חומות של תקווה. 18.40, 21.20.
רב גת 1: רוחות של תשוקה. 16.15, 18.45, 21.20.
רב גת 2: סחרור בשחקים. 19.00, 21.20.
רב אור 1: חירון האשליות. 16.20, 18.50, 21.20.
רב אור 2: ספרות זולה. 18.30, 21.20; חופשה בחיתולים 16.30.
רב אור 3: מושבעים על הכוונה. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 1: *חומות של תקווה. 18.40, 21.20.*
רב מור 2: סחרור בשחקים. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 3: מושבעים על הכוונה. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 4: חירון האשליות. 16.25, 18.50, 21.20.
רב מור 5: ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30.
רב מור 6: סיפולים אישיים. 16.30, 19.00, 21.20.
רב מור 7: רק אותך. 16.45, 19.00, 21.20.

אשדוד

גיל 1: סחרור בשחקים. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 2: שיעור בחיזור. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 3: שחור. 16.30, 19.00, 21.45.
גיל 4: חשיפה. 21.45; ג'וניור. 16.30, 19.00.
גיל 5: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.

אשקלון

חן 1: חירון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55.
חן 2: מושבעים על הכוונה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.50.
חן 4: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
חן 5: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

נתניה

חן 1: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55.
חן 2: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: חירון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55.
חן 4: ספרות זולה. 16.10, 19.05, 21.50.

ראשון לציון

עוגן: החיבה על חגאי. 19.30, 21.45.
קולנוע הזהב 1: נבעת הסודות. 16.45, 19.15, 21.45.
קולנוע הזהב 2: ספרות זולה. 21.45; ג'וניור. 16.45, 19.15.
קולנוע הזהב 3: חומות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.45.
ראשון: שטעו בודדית. 19.00, 22.00.
רב חן 1: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55.
רב חן 2: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
רב חן 3: חירון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55.
רב חן 4: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

חולון

גל 1: שיעור בחיזור. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 2: חשיפה. 16.45, 19.00, 21.45.
גל 3: סחרור בשחקים. 16.45, 19.15, 21.45.
גל 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.
גל 5: נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45.

באר שבע

רב נגב 1: חירון האשליות. 16.50, 19.25, 21.55.
רב נגב 2: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.
רב נגב 3: מושבעים על הכוונה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 4: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

חדרה

לב 1: חומות של תקווה. 16.30, 19.15, 21.50.
לב 2: סחרור בשחקים. 16.30, 19.30, 21.50.
לב 3: שחור. 16.30, 19.30, 21.50.
לב 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 21.50.

רמת גן

אואזיס 1: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55.
אואזיס 2: שיעור בחיזור. 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 3: סחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 1: ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55.
רב גן 2: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 3: מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 4: מושבעים על הכוונה. 19.30, 21.50; ג'וניור 17.00.

פתח תקווה

היכל 1: שיעור בחיזור. 17.00, 19.15, 21.45.
היכל 2: רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 22.00.
היכל 3: סחרור בשחקים. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 1: שחור. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 2: חשיפה. 17.00, 19.15, 21.45.
רם 3: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 20.2
ב־18.00 – "יחזומה". מאת ובביצוע: האשם יאסין. בימוי: משה ופניק. ההצגה עוסקת בדמות פלשתינאית העוברת שלבים וגלגולים בתוך החברה הישראלית־ערבית. פרינג'. (צוותא 2)
ב־20.30 – "קאפקא" עיבוד ע"פ כתביו: עדי עציון ומיכל פורת. בימוי: מיכל פורת. בהשתתפות: דויד בנסואיקי, עדי עציון, בועז כהן, אמירה פולן. במחזה 8 תמונות מחייו.
ב־22.00 – יאיר ניצני בצוותא 2.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז
"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
לניאדו, ומצא – בתורנות. למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה עין כרם – פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג., ביקור חולים – ילדים, שערי צדק – עיניים, משגב לדך – נשים.

בתי מרקחת

בת ים: גני בת ים, רח' הנביאים 3.
חולון: אהרון, רח' הופיין 52.
ירושלים: דיזה פארם, דוד ילין 31.
נתניה: כלל פארם, שדרות בנימין 60.
פתח תקוה: קופ"ח הכללית, רח' ההסתדרות 21.
רמת גן: קופ"ח הכללית, הרא"ה 8.
תל אביב: ברק, ז'בוטינסקי 109; אפרסמון, רח' יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת, עד השעה 03.00: "בן יהודה", רח' בן יהודה 142; עד 24.00: סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40.
חיפה: דרך הים, דרך הים 209.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע בימים א'–ה' בין השעות 20.00–08.00, בימי ו' 13.00–08.00. טלפון: 177־022־1908.

יד ביד – און קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים: 02-243358; ת"א: 226027 (24 שעות); חיפה: 04-229488; גליל מערבי: (11.00–20.00) 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ו', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח לקורבים במצוקה בימי ב' רדה. 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", און קשבת לילדים ונוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד האסתי' לרפואת שיניים בישראל:
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ו'. טל. 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה – המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03-285022.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום טלפוני איחורית 5449911 טל' 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03-5033939.

סיוע לקורבנות אונס

לירושלים ואיזור המרכז, טל': 09-32432 א', ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-24554; 09-72245.

אלי – עזרה בהתעללות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פתוח מ־08.00 עד 22.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 09-625110
ער"ן כפר־סבא – 09-913999
ער"ן באר־שבע – טל' 07-418111
סהר. מוקד חירום – אס.או.אס. שרות טיפול ומרץ לב, חיפה. 24 שעות ביממה, טל. 04-679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; נהריה – 101, טל' 04-934101; [illegible] – טל' 04-623333; באר־שבע – 07-74767; [illegible] 03-330848; [illegible] 04-934233; 5511111.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.14, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30.
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.
מנתניה לתל־אביב: 06.40, 08.13, 08.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.03, 21.05.
מנתניה לתל־אביב ולרחובות: 17.50.
מתל־אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13.
מתל־אביב לירושלים: 08.35.
מירושלים לתל־אביב: 15.05.
מרחובות לתל־אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25.
מרחובות לת"א ולנתניה: 07.55, 16.50.
מרחובות לתל־אביב ולחיפה: 17.25.
מתל־אביב לנהריה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 13.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30.
מתל־אביב לחיפה: 04.00, 04.35, 05.25*, 06.05, 06.40*, 07.20, 08.00, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00*, 14.00, 14.40, 15.00*, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.
מתל־אביב לנהריה: 06.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00.
מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 08.04, 09.28, 12.10, 12.30, 15.20, 15.26, 16.05, 16.30.
מקרית חיים לנהריה: 04.25, 05.32.

בימי ו' וערבי חג בלבד
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 04.30, 07.30, 08.05, 10.30.
מנהריה לחיפה: 14.45.
מקרית מוצקין לת"א: 06.12.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30, 13.00, 16.00.
מתל־אביב לרחובות: 12.55.
מתל־אביב לירושלים: 08.40.
מירושלים לתל־אביב: 12.05.
מרחובות לתל־אביב: 07.30.
מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00*, 11.40, 12.00*, 13.00, 14.00.
מתל־אביב לנהריה: 04.00, 10.00, 12.00.
מחיפה לנהריה: 09.00, 10.30, 13.35.
מקרית חיים לנהריה: 04.15.

במוצאי שבת וחג
מחיפה לתל־אביב: 19.00.
מתל־אביב לחיפה: 20.36.

* רכבת ישירה

אילת איחרה את הרכבת לפליי־אוף העליון

□ נפתלי קורן

הפועל ירושלים שוב הוכיחה שלמרות שלא היתה במיטבה בתקופה האחרונה, האולם במלחה הוא עדיין מבצר שקשה מאוד לצאת ממנו עם ניצחון. הפועל אילת, תסכים, מן הסתם, עם הקביעה הזאת.

ירושלים שיחקה נכון. היא הכניסה כדורים לבילי תומפסון, והוא בתצוגה יוצאת מן הכלל סיים את המשחק עם 30 נקודות, 10 ריבאונדים ו־4 חסימות. לידו הצטיין הרכז הצעיר רועי אייל ששיחק לאורך כל המשחק.

מהפועל אילת אפשר היה לצפות ליותר. קבוצה המתיימרת להיכלל בפליי אוף העליון, אמורה וצריכה לשחק טוב יותר. אמש היו רק ראוסם וקנדי במשחק - השאר טיילו במגרש. ראוסם וקנדי לא מספיקים על מנת לנצח את ירושלים בבית.

עד הדקה ה־7 היה שוויון על המגרש ועל לוח התוצאות (13:13), אבל אז החלה ירושלים לרוץ ופתחה יתרון שהלך וגדל – 16:19 (8), 18:24 (10) ובמחצית 36:43.

במחצית השנייה פתחה ירושלים עם המתכון המוכר של כדורים פנימה לתומפסון, המוציא לפועל.

בדקה ה־26 הצליחה הפועל אילת לצמצם ל־48:47, אבל אז התעורר ג'ונתן דלול שקלע 3 שלשות ברציפות, והעמיד את התוצאה בדקה ה־30 על 51:60.

אילת החלה לרדוף אחרי ירושלים, ולא הצליחה להשיג אותה עד הסיום.

הפועל ירושלים – הפועל אילת 70:82 (36:43)

★ ההיכל במלחה. 1,200 צופים. שפטו: ג'וזף אבו עריב ושלום וולצר.
★ קלעו להפועל ירושלים: תומפסון 30, דלול 20, רוברטס 15, אייל 6, דובריש 5, ביגו 2, שדה 2, יצקן 2.
★ קלעו להפועל אילת: ראוסם 23, קנדי 18, סימס 9, כהן 7, קנטור 4, חי 3, מטלון 2, רוזנברג 2, להב 2.

מכבי לא מאמינה בדמעות

□ יצחק לביא

קשה עדיין לדעת אם האלופה, מכבי תל אביב, חזרה לעצמה לאחר טראומת מוסקבה. זאת מכיוון שיריבתה אמש, בני הרצליה, לא היוותה בשלבים רבים של מאבק הצמרת יריב ראוי להיכנס לפיינל־פור. הניצחון הגבוה 75:95 רק החזיר את הביטחון לצהובים של מולי קצורין.

אם להיות הוגנים, היו מספר דקות שההרצליינים הכבירו על המכבים ואף צמצמו לארבע נקודות הפרש, אבל היכולת הקבוצתית שלהם היתה חלשה וירודה במרבית דקות המשחק. בסיכום למכבי היו 58 אחוזים לשתיים לעומת 45 אחוזים של בני הרצליה, ובקליעות לשלוש: מכבי עם 36 אחוז לעומת 13 בלבד של בני הרצליה. והחידוש מבחינת מכבי – 100 אחוז מהקו (19 מ־19).

שתי הקבוצות פתחו באישית, אולם עד מהרה התברר כי אנו צופים במשחק משעמם, רדוד ומעלה פיהוקים. אף אחת מהקבוצות לא הצליחה לפתוח פער משמעותי.

יתרון הנדנדה נמשך עד הדקה ה־13 בה הוליכה בני הרצליה 25:27. באותן דקות בלטו הפיזור וחוסר הדיוק של שתי הקבוצות. קצורין ביצע חילופים רבים כדי להזיז במשהו את המשחק של חניכיו: דניאל בא במקום קולמן, אלימלך במקום גודס ופייר במקום צ'ורה.

ואכן, מכבי ללא צמד הזרים שלה וביכולת לא רעה של הקפטן ג'מצ'י באותן דקות, ברחה ל־28:34 (15) ו־31:44 (19). אמי בירנבוים שראה את הנולד לקראת סיום המחצית הראשונה הירבה בחילופים, כשלמערכה נשלחים אפילו הוותיקים שלכטר וחזו.

המחצית השנייה היתה תוספת בהשוואה לראשונה. מכבי פתחה עם דניאל במקום הנפלד בגלל 3 עבירות של האחרון. הרסון ותומפסון החזירו את הרצליה לתמונה בדקה ה־25 עת פיגרו 54:50, אך זה היה הסוף של מבחינת האורחים.

דניאל, במשחק טוב, וישראל אלימלך דאגו להחזיר היתרון – 53:61 (27) ו־59:71 (32).

הרסון ותומפסון עוד צמצמו את הפער ל־73:67 (34), אבל דניאל, קולמן, הנפלד ואלימלך הגדילו את היתרון בכל שנקפו הדקות.

מכבי תל אביב – בני הרצליה 75:95 (37:48)

★ היכל הספורט ביד אליהו. 2,000 צופים. שפטו: ראובן וירובניק וירון זריף.
★ קלעו למכבי ת"א: ג'מצ'י 19, דניאל 16, קולמן 15, צירצייך 14, גודס 10, הנפלד 8, קנט 6, אלימלך 3, דותן 2, פייר 2.
★ קלעו לבני הרצליה: הרסון 23, תומפסון 17, כין 16, ארליך 10, הרמן 5, אמישה 2, שלכטר 2.

ארדיטי נעמד בשלשות

□ יוסף גלזר

הפועל חיפה עשתה אמש צעד נוסף לעבר לאומית ב', לאחר שנוצחה ברוממה על ידי הפועל תל־אביב, במאבק ה"דלפוניות" של הליגה 84:75.

חיפה, על טהרת הכחול לבן, ניסתה לשחזר את יכולתה הטובה ממשחק החוץ בראשל"צ, אך המשימה היתה גדולה עליה. הפועל תל־אביב, ביכולת בינונית, קלעה באחוזים טובים מטווח שלוש נקודות, והשיגה בסה"כ 10 שלשות, מחציתן מידי ליאור ארדיטי, שדייק בכל חמש נסיונותיו.

ארדיטי, ואגנר גלער כץ ופליישר, חיפו על חולשתו הרבה של באק ג'ונסון, שהיה זה אולי, משחקו הגרוע ביותר בישראל.

בהפועל חיפה היה לייזר גורדון יציב ומדוייק, שמעון אמסלם לחם כארי מול קבוצתו לשעבר, ושני כהן שוב הפתיע לטובה עם 14 נקודות ו־12 ריבאונדים.

הכניסה למשחק היתה חופשית, והאוהדים התבקשו לתרום לקופה מיוחדת לכיסוי הוצאות השיטור והשיפוט, המסתכמות ב־4,500 שקל. למרות שנאספו רק 1,950 שקלים, השלים הספונסר משה לב את החסר.

במחאה על מדיניות עיריית חיפה כלפי הקבוצה, כוסו הסמל העירוני של הקבוצה והמלה חיפה ברטיית בד לבנה על חולצות השחקנים, וביציעים נתלו כרזות מחאה נגד ראש העירייה עמרם מצנע.

הפועל תלאביב פתחה את המשחק בסערה, 1:10 ו־18:32. חיפה צימקה ל־26:35 ו־36:41 במחצית, כאשר אמסלם קלע שלושה מדהימה, לאחר שהכדור עבר לקבוצתו, כשנותרה פחות משנייה עד השריקה להפסקה.

בפתיחת המחצית השנייה הצליחה חיפה לצמק ל־43:46, אך האורחים הגדילו ל־50:61. חיפה שוב צימקה ל־58:63, ו־60:65, אך הסיום היה שייך לתלאביבים 62:73 ו־75:84 בסיום.

שיפוטם של ג'וסף עלימי ועידו ברגמן היה טוב ומדוייק.

הפועל תל אביב – הפועל חיפה 75:84 (36:41)

★ היכל הספורט ברוממה. 400 צופים. שופטים: ג'וזף עלימי ועידו ברגמן.
★ קלעו להפועל תלאביב: ואגנר 22, ארדיטי 21, כין 16, ג'ונסון 11, פליישר 11, קראבר 3.
★ קלעו לחיפה: גורדון 17, אמסלם 16, אלוש 16, שני כהן 14, פייגלין 4, ליבנה 4, גולר 4.

לו סילבר בהיכל

שני דברים עניינו אמש את באי יד אליהו:

הראשון, כוכב העבר לו סילבר שנצפה ביציע והיה מצרך מבוקש עבור רשתות הרדיו השונות. סילבר, מכוכבי העבר של מכבי תל אביב רואיין ועורר הדים חיוביים רבים סביבו.

את הקוריוז השני סיפק זמר הראפ האמריקני, פלייבור פלאב, בקריאות עידוד בלתי פוסקות לדרייז בארמור.

פלאב, החבר בלהקת "פאבליק אנמי" בא בתלבושת ססגונית ולא הפסיק לעודד את הרצליה. יצחק לביא

★ שני שיאי אירופה בשחייה בבריכה קצרה, נקבעו בגלזנקירכן, גרמניה. הגרמניה סנדרה פלקר שיפרה פעם נוספת את שיאה ב־100 מטר גב ל־59.51 שניות. הרוסי ולאדימיר סלקוב קבע במשחה 50 מטר גב 24.56 שניות.

ראשון לציון מסתבכת

□ יצחק לביא

המאבקים בצמרת ובתחתית קיבלו אמש מימד חדש לאחר המחזור ה־22.

בצמרת הצטמצם המאבק על הפיינל פור לחמש קבוצות, הנאבקות על שלושה מקומות. זאת בעקבות הפסד החוץ של הפועל אילת בירושלים להפועל 82:70. ירושלים ואילת מחוץ לתמונה.

בתחתית נקבע כנראה גורלה של הפועל חיפה להיפרד מהלאומית, לאחר הפסד הבית 84:75 להפועל תל אביב שטיפסה למקום השלישי המכובד, ובכך עשתה צעד חשוב מאוד למשחקי ההצלבה. מילה טובה מגיעה להפועל תל אביב, שחרף בעיותיה הרבות מנצחת ומנהלת מאבק איתנים עד לשלבים המכריעים.

את הפתעת המחזור רשמה עמק יזרעאל שניצחה בביתה לאחר מאבק עיקש את ראשון לציון. כדורסלני עיר היין הוליכו בביטחה במחצית הראשונה אולם גרוין ומוגרו השאירו הנקודות בבית. גבת הצילה את עצמה מירידה ומנגד סיבכה את ראשון לציון במאבק על הפייל פור.

האלופה, מכבי ת"א לא נתקלה ביריב של ממש: בניגוד לציפיות הציגה בני הרצליה משחק גרוע ומכבי טיילה בדרך לניצחון 75:95.

מכבי ר"ג הדהימה בביתה את הפתעת העונה, מכבי ירושלים 71:93.

הפועל חולון והפועל גליל עליון זכו בנצחונות צפויים וברורים על הפועל גבעתיים ובית"ר ר"ג.

הטבלה

1.	מכבי תל אביב	22	1670-2068	42
2.	מכבי ראשל"צ	22	1841-2086	37
3.	הפועל ת"א	22	1955-2087	37
4.	הפ' גליל עליון	22	1821-2072	36
5.	הפועל חולון	22	1786-2010	34
6.	בני הרצליה	22	1884-2092	34
7.	הפועל ירושלים	23	1808-1819	34
8.	הפועל אילת	22	1856-1937	34
9.	מכבי ירושלים	22	1946-2021	33
10.	מכבי רמת גן	22	1962-2063	31
11.	עמק יזרעאל	22	1929-1901	30
12.	הפועל חיפה	22	1851-1780	28
13.	הפ' גבעתיים	22	2008-1953	26
14.	בית"ר ר"ג	22	1909-1348	22

במוקד: מכבי ראשל"צ – הפועל פתח תקוה

המשחק המרכזי במחזור ה־21 בליגה הלאומית בכדורסל יערך הערב (20.30) באולם היכל בראשל"צ שם תארח מכבי המקומית את הפועל פתח־תקוה.

שאר המשחקים ב־20:30: אס"א ת"א – א.ב.ב. נס־ציונה (אולם האוניברסיטה ברמת־אביב); מכבי ק"ש/חולון – הפועל רחובות; הפועל רמת־גן – אליצור הרצליה (21.00); מכבי נתניה – מכבי תל־אביב; מכבי רחובות – הפועל ראשל"צ; מכבי פ"ת – מכבי רעננה.

ראשון שקעה בעמק

□ ספי בלסקי

עמק יזרעאל הבטיחה למעשה עונה נוספת בלאומית א' אחרי נצחון מפתיע על מכבי ראשון לציון.

הפתיחה היתה שייכת לראשון לציון שהובילה בהפרשים של עד 10 נקודות לאורך המחצית.

יום קליעה טוב של ג'ראלד פאדיו (6 שלשות) והרבה כח של גאלי מתחת לסלים הביאו ליתרון הברור של ראשון במחצית הראשונה.

המחצית השנייה היתה שונה לחלוטין: גרוין, במשחק התקפה מצויין, תרם נקודות והוסיף 14 ריבאונדים.

גיל סלע, המשיך את סדרת המשחקים הטובים שלו וגיל שורצמן, במשחק מצויין ואולי הטוב ביותר שלו העונה, עזר לפתוח פער 72:76 בדקה ה־32, 78:85 בדקה ה־36 ועד לנצחון 88:97.

הפועל עמק יזרעאל – מכבי ראשל"צ 88:97 (51:46)

★ האולם בגבת. 800 צופים. שפטו: אמא קמינר ויערי רייניש.
★ קלעו לגבת: גרוין 36, מרגיו 20, שוורצמן 16, סלע 14, אברהמי 5, אברמוב 4, קנטן 2.
★ קלעו לראשון לציון: פאדיו 26, גאלי 21, ליפרמן 10, גוט 14, קרני 10, ברנר 6, בוגין 1.

ר"ג לירושלים: עד כאן

□ שמשון קיזל

מכבי רמת גן, שהבטיחה את מקומה בליגה עוד לפני מספר מחזורים, הוכיחה אמש כי הדיבורים על צעירים מוכשרים תוצרת עצמית, יש להם על מה להתבסס.

תוך תצוגת כדורסל משובחת, לא התקשתה הקבוצה הרמת גנית לנצח את הפתעת העונה, מכבי ירושלים 71:93 לעיני קהל ביתי.

עד לדקה ה־13 התנהל מאבק שקול, כשהיתרון עובר מצד לצד. במצב של 27:27, החליט מאמן רמת גן, אלי קנטי, לעבור לשמירה איזורית. מאמן מכבי ירושלים, יורם חרוש, חכה אותו, אולם לאחר מספר דקות החליט לשוב לאישית, אלא שהתגובה הזו באה מאוחר מדי. רמת גן, בזכות סתרותרס, יובנקס וברוקס, ברחה ל־29:42 (16) ו־41:51 במחצית.

הרמת גנים המשיכו ביכולת טובה גם במחצית השנייה. בדקה ה־28, במצב של 54:66 לר"ג נכנסו 4 עבירות טכניות – לראוסו, כהן ופעמיים למאמן יורם חרוש. הרמת גנים קלעו את קליעות העונשין ומרקה זו, המשחק הפך לחסר ערך ספורטיבי. מכבי רמת גן היתה הקבוצה היחידה שנראתה במגרש.

המאמן חרוש והיו"ר רוני שטיינמיץ הורחקו מהמגרש, נוכח מהומה קטנה ביציעים וירושלים ביקשה רק לגמור את המשחק כמה שיותר מהר.

מכבי רמת גן – מכבי ירושלים 71:93 (41:51)

★ האולם העירוני ברמת גן. 600 צופים. שפטו: שי שטריקס ושלמה אמריאט.
★ קלעו למכבי רמת גן: סתרותרס 30, יובנקס 21, שלף 15, ברוקס 14, בן בסט 6, ריבלים 4, קורנליוס 2, שוורץ 2.
★ קלעו למכבי ירושלים: גרין 16, כהן 14, ראוסו 13, שמחוני 11, בלול 9, בן עטר 5, סבן 2.

לשיפור התדמית העצמית

□ יצחק עזרא

הפועל חולון היתה זקוקה אמש להתמודדות מול קבוצת התחתית החלשה מגבעתיים, כדי להחזיר לעצמה את הביטחון העצמי לאחר ההפסד מול מכבי ירושלים בשבוע שעבר, וללא מאמץ מיוחד ניצחה 86:104.

יחסי הכוחות הברורים לטובת חולון נראו לכל אורך המשחק. כאשר שחקני גבעתיים לא הצליחו בשום שלב להיות יריב שקול, ועסקו רוב הזמן בצמצום פער הנקודות, שכשיאו הגיע ל־26.

חולון פתחה בלחץ אדיר, ועלתה ליתרון 6:24 כבר בדקה ה־6. ובהמשך, 19:39 (15). יתרון השיא לחולון במחצית זו, נרשם בדקה ה־18 – 28:53.

עם פתיחת המחצית השנייה, ברחה חולון ל־49:75 בדקה ה־25, אולם החל מרקה זו, האטה את הקצב, ושחקני גבעתיים החלו לצמק בהדרגה, עד 81:95 בדקה ה־37.

הפועל חולון – הפועל גבעתיים 86:104 (38:58)

★ אולם הכדורסל בחולון. 500 צופים, שופטים: עמי גלילי וזאב טיימן
★ קלעו לחולון: גינס 27, תירדקיל 18, גורדון 14, אדרעי 13, שסע 10, שטיינהאור 10, ברדיצ'ב 4, קרטר 3, לוי 3, קובה 2.
קלעו לגבעתיים: פלאמר 38, שרקוי 15, אולר 13, פרישמן 9, אשכנזי 8, אטלס 5, נעמן 3.

באמת לא הוגן

□ מאיר דהדי

בית"ר ר"ג חזרה לסורה, ולאחר שתי תוצאות מכובדות יחסית מבחינתה, הוכסה אמש שוב, הפעם בכפר בלום על ידי הפועל גליל עליון 133:65 (64:36).

קלעו לגליל עליון: לוי מאייר 29, אגמי 24, עמיאל 18, מוכתרי 15, קטש 16, פנובקה 12, דוור 12, שפירא 7.

קלעו לבית"ר ר"ג: אמסלם 26, חן 11, ורדי 7, פרס 7, חי 6, אריליך 6, ציון 2.

שפטו: אבי בכבנישתי ואבי לוי קירר לעיני 400 צופים בכפר בלום.

לוזון פיטר את פייגנבוים

דרמות לא היו אתמול בפתח תקוה. בפגישה מכובדת נפרד שייע מהקבוצה ● גם ההנהלה, גם השחקנים וכמובן, גם שייע, הסכימו ש"המאמן לא אשם, אבל אי אפשר להחליף אף אחד אחר" ● הצוות החדש: מנשה נוריאל ויבגני שאחוב ● או־טו־טו גמר גביע הטוטו. מכבי לא מתכוונת לתת להם ללמוד לאט

מכבי פתח תקוה

□ משה רוזנברג

כצפוי, פוטר אתמול שייע פייגנבוים מאימון מכבי פתח תקוה. המאמן הזמני, שכבר העביר אתמול את האימון, היה מנשה נוריאל שעבר [illegible] העונה כעוזרו של פייגנבוים.

אתמול בשעות הצהרים נפגש יו"ר הקבוצה, אבי לוזון, עם פייגנבוים, והשניים נפרדו בצורה [illegible]. לוזון הבטיח לפייגנבוים את כל שכרו עד לסוף העונה – 25 אלף דולר.

לאחר הפגישה הגיע פייגנבוים [illegible] הקבוצה כדי להיפרד [illegible] וכין היותר אמר להם: "זה [illegible] והנסיבות, תמיד מחפשים את [illegible] המאמן, להחליף שחקנים [illegible] זה יותר קשה. אני בטוח [illegible] כי יש פה חומר שחקנים [illegible] לחוף מבטחים. הבנתי [illegible] צורך בזעזוע, ואני מבין את [illegible] ההנהלה".

אחריו דיבר היו"ר לוזון "שייע הוא מאמן מצויין ואתם אשמים במה שקרה. למעשה, אתם אשמים יותר ממנו, אך אותכם אי אפשר להחליף".

גם הקפטן רז בן שמעון, דיבר באסיפת הפרידה כשפנה לשייע "למעשה אנחנו אשמים במצב ולא אתה. כי ניצחון או שניים היו משאירים אותך כאן עוד עונה וחבל שככה נפרדנו".

מנשה נוריאל, שהעביר כבר שני משחקים כשפייגנבוים היה באבל על מות אביו, ימשיך לאמן את הקבוצה אולי עד סוף העונה. שיתר עמו יעבור יבגני שאחוב. השניים כבר מתכוננים למשחק גמר גביע הטוטו מול מכבי תל אביב.

במידה שנוריאל את שאחוב יצליחו בתפקידם, הם עשויים להמשיך עד סוף העונה. הם יקבלו אשראי לפחות לשבועיים ובמידה והעסק לא ירפוק, עשוי משה מאירי, או אברהם מארצ'ינסקי להחליפם.

משחק הגביע — באשקלון

הפועל באר שבע

□ משה רוזנברג

ראשי הפועל באר שבע יציעו למכבי עכו מליגה א' 50 אלף שקל, כדי שיעבירו את משחק הגביע ביום שבת לאשקלון. לפי התקנון אסור להעביר משחק גביע למגרשה של היריבה.

יו"ר עכו, ברוך אופיר, נוטה לקבל את הבקשה, אם כי הוא דורש יותר כסף.

שחקני הקבוצה שהפסידו בשבת למכבי חיפה, התנחמו אתמול ביציאה משותפת למרחצאות יום המלח, כדי לשכוח מההפסד ולהתחיל להתכונן למשחק הגביע. הם לא שוכחים כי בעונה שעברה הפתיעה אותם הפועל אשקלון באותו מפעל.

ניסים אביטן, שנפצע בשבת בברכו, נצטווה לנוח מספר ימים וככל הנראה יעדר בשבת ממשחק הגביע.

השחקנים מרוצים ממוסר התשלומים בקבוצה. אין חובות והמשכורות זורמות בזמן, בעיקר בגלל עבודתו של היו"ר הבלתי נלאה רן פסח.

שורה מתוח; גדי ברומר פצוע; אברהם גרנט מבסוט

מכבי תל אביב

□ נפתלי כהן

השוער אלכסנדר אובארוב והבלם [illegible] טוחר נחו אתמול ולא השתתפו [illegible] מכבי תל אביב. השניים [illegible] מפציעות.

אובארוב סובל ממתיחה קשה [illegible] שהגבילה אותו מאוד [illegible] החוץ מול הפועל פתח תקוה [illegible] הדבר ניכר בכל פעולה [illegible] – כל התרוממות לכדור גובה [illegible] לו כאבים איומים. אוברוב הודיע במחצית המשחק למאמנו אברהם גרנט על הבעייה, וגרנט הציע להחליף אותו אבל זה לא רצה לנטוש את חבריו והמשיך עד לסיום המשחק.

גם גדי ברומר ספג במהלך המשחק מכה קשה בברכו. לא בטוח שהשניים יהיו כשירים לקראת גמר גביע הטוטו נגד מכבי פתח תקוה (מחר).

המאמן אברהם גרנט ציין אתמול באסיפת הקבוצה את הנחישות של השחקנים והעובדה שהם לא נשברו למרות שפיגרו פעמיים במהלך המשחק מול הפועל פ"ת.

משחקים בשביל הכבוד

הפועל פתח תקוה

□ עמי רוזנברג

כדורגלני הפועל פתח תקוה [illegible] בשביל הכבוד ואו סתם [illegible] כי כסף הם לא רואים [illegible]

אתמול המתינו השחקנים [illegible] חודש ינואר, אותם [illegible] ההנהלה לשלם. לאחר [illegible] מול מכבי תל אביב. [illegible] המתינו גם לחלק [illegible] עבור נקודות, אבל [illegible] הכסף לא הגיע, למרות שחייבים להם את כל הפרמיות מתחילת העונה.

במישור המקצועי: אתמול נעדר מהאימון, הקפטן בני קוזושווילי שעלה לשחק בשבת בפצוע וימשיך לנוח כל השבוע, כולל במשחק הגביע שהוקדם ליום שישי, מול הפועל לוד מהליגה הארצית.

קוזושווילי המשיך לטעון אתמול, כי במהלך המשחק מול מכבי תל אביב, שמע במו אוזניו את ניר קלינגר פונה לשופט המשחק, עמית קליין, ואומר לו "אתם מהמאפיה של גברי לוי".

קלינגר, מאידך, הכחיש את המשפט, ואתמול גם טלפן לגברי לוי והכחיש שאמר זאת.

צהבת לאופיר ולאמסלם

הפועל תל אביב

□ נפתלי כהן

שני שחקני הפועל ת"א, המגן דוד [illegible] והקשר אלון אופיר, ייעדרו [illegible] ממשחק הגביע של קבוצתם נגד מכבי קרית גת בגלל צבירת כרטיסים־צהובים.

דוד אמסלם, שהורחק לפני שבועיים בכרטיס אדום נגד הפועל בית שאן, וכבר ישב משחק אחד בחוץ ספג באותו משחק כרטיס צהוב שיאלץ אותו לנוח גם בשבת הקרובה.

לאציו השפילה את מילאן

סיניורי כבש שלושער בהצגה הגדולה של לאציו. זה נגמר 0:4 ● יובנטוס ניצחה את נאפולי 0:1 והגדילה את יתרונה בפיסגה לאחר הפסדה של פארמה בקליארי (2:0) ● פאדובה – טורינו 2:4 ● בטיסטוטה לא כבש

אלופת אירופה, מילאן, ספגה אתמול את אחת המפלות הגדולות בתולדותיה. מילאן באה לרומא ופגשה שם את לאציו, ובעיקר את ג'וזפה סיניורי. זה נגמר ב־0:4, פייר לואיג'י קאזיראגי כבש בדקה ה־18 ופינה את הבמה לסיניורי שכבש בדקות 55, 69 ו־80. פאולו מאלדיני ממילאן הורחק בדקה ה־62.

זו היתה המפלה הכבדה ביותר של מאמן מילאן, פאביו קאפלו, מאז נטל את התפקיד ב־91'. 60 אלף צופים חזו במשחק באולימפיקו ברומא.

יובנטוס הגדילה את יתרונה בפיסגה, לאחר ניצחון 0:1 על נאפולי, משערו של ראוואנלי בדקה ה־78. 45 אלף צופים חזו במשחק בטורינו.

ליובנטוס 45 נקודות מ־20 משחקים והיא מקדימה בשש נקודות את פארמה, שהפסידה בקליארי 2:0 משעריהם של ברטה (6) ואוליביירה (15).

לאציו עלתה למקום השלישי והיא מקדימה בהפרש שערים את רומא, שנוצחה על ידי גנואה 1:0. הצ'כי סקורהאבי כבש את שער הנצחון בדקה ה־15, לעיני 24 אלף צופים.

קרמונזה ופיורנטינה סיימו בתיקו אפס. בארי ניצחה בחוץ את רג'יאנה 0:1 משערו של פרוטי (81).

פאדובה גברה על טורינו 2:4. כבשו לפאדובה: מאניירו (11) ולאלוביץ' (54) ו־(61) לאלאס (76). לטורינו: סלה (14) וריציטלי (79).

שער של ברטי בדקה השלישית היקנה לאינטר ניצחון 0:1 על ברשייה. 28 אלף צופים חזו במשחק במילאנו.

קבוצות סאמפדוריה ופוג'יה סיימו את משחקן בתיקו 1:1. פוג'יה עלתה ליתרון ראשון משערו של בראשיני בדקה ה־44.

במחצית השנייה המשיכה פוג'יה לשחק פתוח, וכעבור 20 דקות זה עלה לה בשער. החלוץ הבינלאומי חוליט, הבקיע שער נגיחה בדקה ה־65 והישווה את התוצאה.

המשחק היה לעיני 12,000 צופים.

יונייטד וניוקאסל ברבע הגמר

שערים מוקדמים של ברוס ומקלייר לא הותירו סיכוי ללידס באולד טראפורד ● במנצ'סטר אולי מצטערים על הויתור על קיט גילספי. הילד כבש צמד והעלה גם את קווין קיגן לרבע הגמר ● ליברפול – ווימבלדון 1:1 – פאולר כבש

מחזיקת הגביע האנגלי בכדורגל, מנצ'סטר יונייטד, וקבוצת הצמרת מניוקאסל עלו לרבע גמר הגביע, לאחר שניצחו במשחקי השלמה את יריבותיהן בתוצאה זהה – 1:3.

מנצ'סטר יונייטד גברה באולד טרפורד על לידס, משעריהם של סטיב ברוס (בדקה הראשונה) ובריין מקלייר (בדקה הרביעית). אנטוני יבואה כבש את שערו הראשון בקבוצתו החדשה לידס בדקה ה־53. הוולשי מרק יוז חתם בדקה ה־72. 43 אלף צופים חזו במשחק באולד־טרפורד.

ברבע הגמר תארח מנצ'סטר־יונייטד את קווינס פארק ריינג'רס.

ניוקאסל ניצחה את מנצ'סטר סיטי. קיט גילספי (שהיה חלק מעיסקת העברת אנדי קול למנצ'סטר יונייטד) חגג את יום הולדתו ה־20 בצמד שערים, בדקות 18 ו־64. ברספורד הוסיף בדקה ה־34 ומנגר כבש רוסלר בדקה ה־29.

ניוקאסל תתארח בסיבוב הבא באברטון.

ליברפול ווימבלדון נפרדו ב־1:1. קלארק כבש לאורחים מלונדון בדקה השנייה ורובי פאולר השווה בדקה ה־33, לעיני יותר מ־25 אלף צופים באנפילד.

המנצחת בין וימבלדון לליברפול תארח את המנצחת בין סאות'המפטון וטוטנהאם, שייפגשו ביום רביעי.

המנצחת בין ווטפורד מליגת ה־משנה וקריסטאל פאלאס תארח את וולבס מליגת המשנה.

משחקי רבע הגמר יתקיימו ב־11, 12 ו־13 במארס.

★ נבחרות הכדורגל של סין ודרום קוריאה סיימו בתיקו אפס בגביע "דיינאסטי" בהונג קונג. מחזיקת הגביע, יפן, הכניעה את הונג קונג 0:3.

● שוער נבחרת דנמרק וקבוצת מנצ'סטר יונייטד, פטר שמייכל, מאיים להחרים את אליפות אירופה בכדורגל באנגליה בשנה הבאה, אם המארגנים לא יוכלו לאבטח את השחקנים.

רק אייאקס

אייאקס ניצחה את דורכט 1:3 והגדילה את יתרונה בפיסגה לחמש נקודות. מאחוריה נמצאת רורדה, שניצחה את ברדה 0:2.

תוצאות נוספות: אוטרכט – מ' אסטריכט 2:7; פיינורד רוטרדאם – וילהם טילבורג 1:2; ספארטה – ארנהם 1:1; וואלוואייק – ניימיכן 1:1; כרונינגן – וולנדאם 2:2

הפסד לאנטוורפן

קבוצתו של איציק זוהר, אנטוורפן, נחלה הפסד נוסף בליגה הבלגית, כאשר נוצחה במחזור ה־23 על־ידי אקרן 2:0.

אנדרלכט האלופה, שהביסה בחוץ את פ.צ.ליאז' 0:4, צועדת בראש הטבלה עם 36 נקודות מ־22 משחקים ומקדימה בנקודה את סטנדרד ליאז', שניצחה אף היא בחוץ את מולנבק 1:2.

תוצאות נוספות: פ.צ.ברוז' – לומל 1:0; אוסטנדה – שרלרואה 1:1; כ־וורן – אאלסט 1:3; סרקל ברוז' – מכלן 2:2. גנט – סנט טרויידן 0:0; לורסה – סרן 0:0.

גראף בפאריס וקאפלניקוב במילאנו

הטניסאית שטפי גראף מגרמניה הכניעה את מארי פירס מצרפת תוך 67 דקות בגמר פאריס 2:6, 2:6.

פירס זכתה לפני כחודש בתואר אליפות אוסטרליה הפתוחה כשגראף לא הופיעה בשל מיחושי גב. הטורניר בפאריס היה הראשון בו נטלה גראף חלק לאחר היעדרות של שלושה חודשים.

הרוסי ייבגני קאפלניקוב נטל את התואר במילאנו, לאחר שגבר על המדורג ראשון, בוריס בקר 7:5, 5:7, 6:7 (6־8).

נפל וקם: ג'וזפה סיניורי, חלוץ לאציו, מוכשל על ידי אלסאנדרו קוסטהקורטה, מגן מילאן. אולם זה לא מנע בעדו לכבוש שלושה שערים במשחק, ולהעניק ללאציו ניצחון ורוד 0:4 מול מילאן. המשחק היה באיצטדיון האולימפי ברומא. (צילום: אי.פי.)